OŻKABALIŲ DAINOS

II.

SURINKO

D-ras J. Basanavičius

Atspauda iš „Dirvos"

Kaštais kunigų: M. Šedvydżio, J. Kuro ir A. Kaupo.

Shenandoah, Pa.

V. J. Stagaro spaustuveje.

1902.

OŻKABALIU DAINOS.

Antras Tomas.

CCXV*).

Močiute mano, mano širdele,
Ne sēk' teip tankiai žalias rutelias,
Jau man ne reikia żalios rutelēs.
— Dukrele mano, mano jaunoji,
Ant ko palaużiai savo širdelę?
Močiute mano, mano širdele —
Kuris keleliu šešiais važiavo,
Iš šalių jojo šeši tarneliai.
— Dukrele mano, mano jaunoji,
Buvo tau aitie už artojēlio,
Kuris laukelį trim' žagrēm' aria,
Trim' žagrēm' aria, šešiais akēja. —
Močiute mano, mano širdele,
Už artojēlio sunkus darbeliai,
Sunkus darbeliai, rustus żodeliai.
Vienoj' rankelēj' nauja žagrelē,
Antroj' rankelēj' šmarkštus botagas.
Močiute mano, mano širdele!
Už ponaitēlio lengvi darbeliai,
Lengvi darbeliai, meilus żodeliai.
Vienoj' rankelēj' balta plunksnelē,
Antroj' rankelēj' jo gromatēlē.
— Dukrele mano, mano jaunoji,

---

*) Dainuoja mergos pulkas, jaunikiui atvažiavus pas mergą, prieš šliubą.

Kaip tu ten busi, kam pasiskunsi? —
Močiute mano, mano širdele,
Jei gerai busu nē nesiskunsu,
O kaip matysu — nusiskandinsu.
Pas jojo dvarą gilus Dunojus,
O jei ten čystas bus vandenēlis,
Aš be nardysu siera žuvele,
O jei ten drumstas bus vandenēlis,
Aš be rudysu gilume Dunojēlio.
(1875)

CCXVI*).

Močiute mano miela,
Mielai mane auginai,
Ne mielam pažadējai.
Pažadējai našleliui,
Kur daug mažų vaikelių,
Daug vaikų, daug vargelio,
Daug gailių ašarēlių.
Kaip aš ējau per dvarą,
Susitikau našlelį,
Jis ne nuilsęs, ne nuvargęs,
Jis manęs ne kalbino,
Man širdelę užrustino.

* * *

Močiute mano miela,
Mielai mane auginai,
Tai mielam pažadējai.
Pažadējai berneliui,
Kur daug palšų jautelių,
Daug jaučių, daug žagrelių,
Daug jaunų artojēlių.
Kaip aš ējau per dvarą,
Sutikau bernelį,
Jis nuilsęs, jis nuvargęs,
Jis mane užkalbino,
Man širdelę suramino. (1876)

---

*) Dainuoja mergos pulkas po suvinčiavojimui su jaunikiu arba našliu, važiuojant kur stovēt' su savo pulku.

CCXVII.

— Močiute, noru miego,
Širdele, noru miego.
„Aik', dukrele, in seklyčią,
Tu ten saldžiai miegosi."
— Močiute, ne užmigau,
Širdele, ne užmigau,
Trinka, bilda stakluželēs,
Aš ne galiu miegotie.
„Aik', dukrele, in darželį,
Tu ten saldžiai miegosi".
— Močiute, ne užmigau,
Širdele, ne užmigau,
Žydi, plezda lelijēlē,
Aš ne galiu miegotie,
Močiute, noru miego,
Širdele, noru miego.
„Aik, dukrele, in sodelį,
Tu ten saldžiai miegosi".
— Močiute, ne užmigau,
Širdele, ne užmigau,
Krinta, byra obuolēliai,
Aš ne galiu miegotie,
Močiute, noru miego,
Širdele, noru miego.
„Aik, dukrele, in svirnelį,
Tu ten saldžiai miegosi".
— Močiute, ne užmigau,
Širdele, ne užmigau,
Skamba, čerška aukso raktai,
Aš ne galiu miegotie,
Močiute, noru miego,
Širdele, noru miego.
„Aik, dukrele in girelę,
Tu ten saldžiai miegosi".
— Močiute, tai užmigau,
Širdele, tai užmigau,
Čiulba, ulba paukštužēliai,
Tai man saldu miegotie. (1899)

CCXVIII.

Musų martelē gera darbininkēlė —
Divai, ne drobēs, divijasi żmonēs.
Ažere pamerkē, ažerą išgērē —
Divai, ne drobēs, divijosi żmonēs.
Darżinēj' padžiovē, darżinę sugriovē —
Divai, ne drobēs, divijosi žmonēs.
Šešurą apsupo, šešuras parklupo —
Divai, ne drobēs, divijosi žmonēs.
Anytą apvilko, anyta parvirto —
Divai, ne drobēs, divijosi żmonēs.
(1899)

CCXIX.

Našlēs sunus kareivēlis*)
Pagied' giesmę kariauną.
Kur giedosim' — už Dunojaus
Karaliaus žirgus ganydami.
Žirge mano, juodbērēli,
Išnešk' mane iš nevalios.
Žirgas nešē — ne išnešē,
O kad puolē ir ne kēlē.
Žirgas gulej' dvi nedēli,
Aš pats jaunas tris nedēlias,
Žirgas krimto sausas nendrias,
Aš pats jaunas juodą duoną.
Žirgas gērē purvynuose,
Aš pats jaunas rudynuose.
Žirge mano, juodbērēli,
Pernešk' mane per Dunoją.
Žirgas nešē ir pernešē,
O kai puolē — atsikēlē.
Žirgas ēdē abrakēlį,
Aš pat's jaunas baltą duoną;
Žirgas gērē vandenēlį,
Aš pats jaunas gardų alų. (1870)

CCXX.

Ne apimsi Dievo sudą

---

*) Kiti sako: „kazokēlis.

Ir nē visą žmoniu budą,
N'er ant svieto tos asabos,
Kuri visiems pasidabos.
Visam sviete ješkot' reiktų,
Katrą žmogų ne papeiktų,
Ar tai gerą, ar tai blogą
Sviet's visados apkalb' žmogų.
Blogas busi, kad kalbēsi,
Ir netikęs, jei tylēsi,
Kur's pakarnas, tas už durną
Apsudintas žmonių burna.
Kursai prastas, ne mokintas,
Tas nog svieto paniekintas,
Kursai žmogus tur' išmintį,
Tą sviet's sukčium' gob' vadintie,
Kursai rēdos', tasai pliuškis,
Kur's ne rēdos', tasai tuškis*),
Kursai geria, tas girtuoklis,
Kur's ne geria, tas šikštuoklis,
Ir bagotas — apkalbētas,
Ir ubagui n'ēra vietos,
Ar tai senam, ar tai jaunam
Bloga burna vis užgauna.
Moteriškē ir geriause
Apkalb' žmogų padoriausį,
Sako, visi pikto budo,
Katrie tiktai šok' be trubų**).
Su miesčionim's, su bajorais
Sviet's veidmaining's tur' vis darbą***).
Vieną peikia, kitą giria —
Kur tu rasi širdį tyrą?
Tik tu, Dieve Visogalis,
Valdyk' patsai visas šalis:
Duok' malonį ir stiprybę,
Žemei vaisių ir čielybę. (1871)

———

*) Szitoje pat' dainoje, 1876 m.użrašytoje, stovi: „suskis".

**) „šok' be dudų". —

***) „Nē miesčionį, nē bajorą, sviet's veidmainis tur už dorą".

CCXXI*).

Ne kentei, močiute,
Ne kentei, širdele,
Manęs dukrelēs,
Nē darže rutelēs,
Klētij' margų skrinelių.
Išeisu, močiute,
Išeisu, širdele,
Aš išsinešu
Margas skrinelias
Ir plonaisias drobelias.
Gražinsi, močiute,
Gražinsi, širdele,
Mane dukrelę,
Darže rutelę,
Margas skrinelias.
Ne gryžsu, močiute,
Ne gryžsu, širdele,
Aš ne gražinsu
Margų skrinelių,
Nē plonųjų drobelių.
Kad but' sugryžama,
Kad but' pareinama,
Tai pareitų daugel seselių,
Kurios vargsta vargelį,
Breda purvelį
Visą savo amželį. (1876)

CCXXII**).

Ne laimingi mes berneliai, kur mes pasidēsim',
Nuog Maskolių prisiverksim' ir daug prikentēsim.
Gaspadoriai su maskoliais tylom's susitarē,
Vienoj' naktij' ēmē, veźė, kitus pēsčius varē.
Vieniems liepē ait' ing dvarą ir padarē raštą —
Ištuštino mus bernelius iš tos źemės krašto.
Kaip pristatē gaspadoriai, surištus sergējo,
Tēvai vaikų, pačios virų matyt' ne galējo.
Kaip nuvarē mus ing Šaulius, tenai bėdavojo:

---

*) Dainuoja kraitininkai, išveždami kraičius arba šarvus.

**) Slg. n. XIII.

Vienus ēmē, kitus leido, trečius brokav
Išvarē iš savo źemēs Lietuvių*) dauguma —
Laiming's buvo, kurs galējo inpultie in krumą.
Źemē Lietuvos ašarom's ir krauju sulieta,
Jau padarē mus vergučiais gyvenant ant svieto.
Jau su Dievu, broližēliai, pat's Pon's Diev's mus źino,
Ar sugryźsim', ar prapulsim' visi mes amźinai ....
Jus seselēs, jus mieliausios, kurios mus paźinot',
Kurios milēt' savo brolius širdingai ketinot',
Kur gi jusų tie źodeliai ir jusų tikrumas,
Mes jau ne matome jusų, ar tas pats graźumas.
Pone Dieve, kurs sutvēriai savo vieku svietą,
Ir dēl musų nelaimingų daviai tokią vietą!
Nieks tėveliui, nieks močiutei, ak, nieks ne pasakē,
Kad jau mumis ir su veizdais ir su rykštēms plakė!
Kaip rudenij' ir gegutē niekad' ne kukuoja,
Teip ir mumis iš nevalios niekas ne vaduoja.
Mus su ružemis ant mustro, kaip galvijus vaiko,
O sveikatos tie pagonai nieko ne užlaiko.
Tu močiute sengalvēle, kuri mus auginai,
Kur mus' varnai kaulus lesa, tu nieko ne žinai!
Atsiunsk' pas mus' juodą varną, tegul' mus pamato,
Ar daug musų brolių liko jau už pusės meto ....
O varneli, tu juodasis, tu musų broleli,
Nunešk' musų kaulus, grobus pas musų tėvelį.
O močiutei tu nuneši kraują iš kunelio,
Kuri mumis uźaugino ant savo rankelių. (1875)

CCXXIII**).

Ne laimingi tie takeliai
Oi, oi, oi!
Kur vaikščiojau su berneliu —
Dievuliau mano!
— Buvo tau ne vaikščiotie —
Och!
Mane jauną ne viliotie,
Merguže mano.
Ne laimingi tie pakajai
Oi, oi, oi!
Kur vaikščiojau su bern
Dievuliau mano!

---

*) Kiti sako: „Źemaičių".
**) Slg. n. CCXXIV.

— Buvo tau ne vaikščiotie,
Och!
Mane jauną ne viliótie,
Merguže mano.
Ne laimingi tie langeliai,
Oi, oi, oi!
Kur žiurējau su berneliu,
Dievuliau mano!
— Buvo tau ne kalbētie,
Mane jauną ne dabotie,
Merguže mano.
Kaip suguliau in lovelę,
Oi, oi, oi!
Kaip paēmiai už papelių, —
Dievuliau mano!
— Buvo tau ne gulētie,
Och!
Manim jaunu nesiduotie,
Merguže mano.
Dievas davē man vaikelį,
Oi, oi, oi!
N'ēr kuom' vistyt' mažiulēlį,
Dievuliau mano.
— Turu vienas dryžas kelnias,
Och!
Ant pagalvēs atiduosu,
Merguže mano. —
Jau užaugo man sunelis,
Oi, oi, oi!
Laikas leistie jau in mokslą,
Dievuliau mano!
— Aš nuleisu in Varšavą,
Och!
Išmokins jį štukų, baikų —
Merguže mano. —
Aš neleisu in Varšavą
Oi, oi, oi!
Ten nuvargins mažiulēlį,
Dievuliau mano!

— Iš Varšavos in Liubliną,
Och!
Ant cimbolų visi susigrudo —
Ir mudu abu. (1875)

CCXXIV.

Nelaimingos tos gatvelēs oi - oi - oi!
Kur prapuldžiau vainikēlį oi - oi - oi!
,,Kam tau buvo prapuldytie, oi etc.
Ar ne buvo užmokētie"?
— Dievas davē man vaikelį,
Aš ne turu kuom' penētie. —
,,Ne reikējo padarytie".
— Aš ne turu vystiklēlių,
Tik aš turu šilkų juostą
Ir mēlyną žiponaitį*),
Aš ne turu kuom vigiuotie. —
Siuntē ponas in Krokavą,
Parnešt' lopšį tą gatavą.
Parein' klapčius iš Krokavos,
Parneš' lopšį šį gatavą.
— Motiejēli, mozurēli,
Kur mes dēsim' tą vaikelį?
,,Nunešk', inmesk' in Liublyną —
Tegul' auga, kaip jis žino". (1870)

CCXXV**).

Ne vienoj' lankelēj' dobilas augo,
Ne vienoj' lankelēj' žaliasis augo,
Su devyniom' šakelēm',
Su raudonais žiedeliais.
Ne vienam' kaimelij' mergelē augo,
Ne vienam' kaimelij' jaunoji augo
Žmonužių n'apkalbama,
Šnektužių ne apkeliama.
Brolis ant dvaro žirgą balnojo,
Seselē darželij' rutelę skynē:

*) Kiti dainuoja: ,,pilko milo žiponaitį" slg. n. CCXXIII.

**) Slg. n. II. CCXI.

Vai kur josi, broleli,
Kam balnoji žirgelį.
Jotie išjosu, grvžt' ne sugryžsu,
Jodam's išjosu, gryžt' ne sugryžsu,
Pargražinsu žirgelį —
Parneš šviesų kardelį.
Parbēga žirgelis garsiai žvengdamas,
Išeina seselē gailiai verkdama:
Vai žirge juodbērēli,
Kur dējai broluželį?
—Kad išmanyčiau, tai pasakyčiau,
Kad prakalbēčiau, tai pravirkdinčiau.

....

Pirmoj' vainelēj' žirgelis klupo,
Antroje vainelēj' kardelis lužo,
O šioj' trečioj' vainelēj,
Pats galvelę paguldē.
Kirto galvelę, kaip kopustēlį,
Bēgo kraujalis, kaip vandenēlis,
Nuvirto liemenēlis,
Kaip girioj' aržuolēlis. —
Vai aičiau, klausčiau pas seną tēvelį,
Vai aičiau, klausčiau pas seną širdelę,
Kur statysim' žirgelį,
Kur kabinsim' kardelį.
— „Veskite žirgelį lygion lankelēn,
Kabinkit' kardelį stonioj' ant vagio,
Inmeskit' pentinēlius
In gilų Dunojēlį. —
Žvengia žirgelis lygion lankelēn,
Skamba kardužēlis stonioj' ant vagio,
Rudija pentinēliai
Gilume Dunojēlio. (1875).

CCXXVI.

Ne tik lankoje dobilēliai auga,
Augs ir žalioj' girelēj',
Zalioj' girelēj' po aržuolēliu,
Po žaliaisiais lapeliais.
Verkia močiutē, sena širdelē,
Dukrelę išleisdama.

„Močiute mano, mano širdele,
Ne verkk' manęs dukrelēs;
Tu paklausykie manęs dukrelēs,
Manęs jaunos kalbančios,
Kad aš ne verkiu toli aidama,
Ko tu verki leisdama"?
— Kad tu ne verki toli aidama,
Tai verksi pareidama:
Vai tu ten rasi daug giminēlių.
Daug jaunų dieverēlių;
Vienas šimtelis jaunų mošelių,
Du šimtu dieverēlių;
Tu ne išteksi jiems dovanēlių
Margųjų abrusēlių. —
„Močiute mano, mano širdele,
Didis tēvo dvarelis;
Mano tēvelio didžiam dvarelij',
Daug' yr' aukštų klētelių,
Tose klētelēse, tose augštose,
Daug yr' margų skrineliu,
Tose skrinelēse, tose margose
Daug yr' plonų drobelių,
Iš tų drobelių, iš tų baltųjų,
Bus didēs dovanēlēs
Berno broleliams ir jo seselēms
Ir visoms giminēlēms.
Tam šešurēliui, senam tēveliui —
Plonuosius marškinēlius;
Tai anytēlei, senai močiutei
Baltąjį nuometēlį;
Tiems dieverēliams, jauniems brole-
Marguosius rištuvēlius, [liams —
Toms mošytēlēms, jaunoms seselēms
Šilkelių kasnykēlius.
Trys dieverēliai, jauni broleliai,
Visi trys kalvužēliai;
Vienas nukalē aukso stalelį
Ant keturių kampelių;
Antras nukalē naują kraselę
Ant keturių kojelių,

Trečias nukalē aukso kupkelę
Martelei viną gertie". (1875)

CCXXVII.

Ne turu nieko, ne bijau nieko,
Turu dvarelį palivarkēlį —
Gavau bernelį Sudauninkēlį*).
Aš pasiverščiau in geguželę,
Tai aš nulēkčiau pas motinēlę,
Aš insitupčiau in obelēlę,
Gražiai kukuočiau, kaip gegužēlē.
Kukavau rytą, vēlai vakarą —
Nieks ne išgirdo mano balselio,
Nē nesuprato ant alasēlio.
Vai tik išgirdo sena močiutē,
Po didį dvarą vaikščiodama,
Savo sunelius budindama:
,,Kelkit', suneliai, kelkit', jauniejai,
Aikit' paklausyt' gegutēs balso, —
Gegutēs balso, girios paukštelio".
Ejo broleliai gegutēs klausytie,
Emē šaudyklias in baltas rankas.
— Dievuliui dēkui už protužēlį,
Ką palipējau in viršunēlę,
Butų nušovę per gegužēlę,
Per gegužēlę, girios paukštelį. (1875)

CCXXVIII.

Nieks ne žino, kas tai yra moteriške butie,
Vargus, bēdas tame stone kentēt', ar pražutie**).
Kas dien' toksai gyvenimas,
Labai sunkus dejavimas!
Jaunystos dienos pirmojo stono jau sumintos,
Nuog galvos rutų karuna štai jau nuimta;
Po valdžia viro reik' butie,
Kentēt' vargus, ar pražutie.
Per kiekvienas liudnas dienas širdis dusauja,

---

*) Gyventojas senov. ,,Sudavijos", slg. ,,Aušra" 1885, pag. 243.

**) Ki i sako: ,,nuolatiniai jau bēdose ir varguos' reik' butie".

Praējusių linksmų dienų atmint' ne paliauja —
   Pirmojo stono dienelēs
   Suvyto, kaipo kvietkelēs,
Štai ant galvos sunkų rubą nešiotie turu,
Ant dienų sau ateinančių verksmingai źiurau,
   Ne pritinka jau man daina,
   Jog tas amžius mažyn aina.
Jus panelēs ir mergelēs gerai insitēmykite,
Kiekvienas jaunystos dienas jus guodokite.
   Tuo metu aš linksma buvau,
   Dabar su viru praźuvau.
Svieto roda didis vilius dėl jaunųjų yra,
Kas jos klauso tikra ause, tam ašaros byra —
   Kaip lelija jau paminta,
   Stojas labai nuźeminta. (1868)

CCXXIX.

N'iš bile krumo laužiau beržo rykštužę,
N'iš bile kaimo vedžiau jauną mergužę,
Iš žalio krumo laužiau beržo rykštuzę,
Iš garsaus kaimo vedžiau jauną mergužę.
— Kada sēdējau už pilko akmenužio,
O jau dabartēs už baltojo stalužio,
Kada nešiojau beržo rykštę rankužēj',
O jau dabartēs raktužiai už juostužēs;
Kada vaikščiojau po lygiaisias lankužias,
O jau dabartēs po aukštaisias klētužias;
Kada aš gēriau šaltinio vandenužį,
O jau dabartēs vis žaliąjį vinužį.
„Vai žente, žente, milimasis suneli,
Tu ne išvežsi mano dukros kraitelį,
Ne išvarysi didžiąją pasogužę".
— „Vai vuošvi, vuošvi, tu senasis tēveli,
Tai aš išvežsu tavo dukros kraitelį,
Tai išvarysu didžiąją pasogužę.
Aš pakinkysu šešis bērus žirgelius,
Tai aš išvežsu tavo dukros kraitelius;
Aš suprašysu viso kaimo brolelius,
Tai išvarysu didžiąją pasogužę". (1899)

CCXXX.

Nusišēriau sau žirgelį
Grynu abrakēliu,

E! grynu abrakēliu,
Kad aš jojau pas mergelę
Per žalią girelę,
E! per žalią girelę.
Toj' girelēj', toj' žaliojoj'
Stov' žalia liepelē,
E! stov' žalia liepelē.
Po taj' liepa, po žaliaja,
Stov' marga vigelē,
E! stov' marga vigelē.
Toj' vigelēj', toj' margojoj'
Sērų pagalvēlē,
E! sērų pagalvēlē.
Ant tos sērų pagalvēlēs
Gul' jauna mergelē,
E! gul' jauna mergelē.
Nujodamas pačiučiavau,
Gryždam's pabučiavau,
E! gryždam's pabučiavau.
Augk! augdama, mergužēle,
Balta lelijēle,
E! balta lelijēle,
Su mēlinais žiponukais —
Prasta man mergelē,
E! prasta man mergelē.
Mano tēvo aukšti bromai,
Viršuj paauksinti,
E! viršuj paauksinti. (1875)

CCXXXI*).

O ant tilto žolēs žēlē,
O po tiltu žuvys nērē.
Ten brolelis dobilēlis
Balnoj' bērą žirgužēlį:
,,Vai berneli, dobilēli,
Ne palikk' ir manęs jaunos".
— Vai mergele, lelijēle,
Mažas mano žirgužēlis

---

*) Slg. n. CCCXXXIII.

Ne paneša dviejų raitų
Ir mergelės didį kraitį.—
,,Vieškelaičiais raiti josiv',
Dunojaičiu plaukte - plauksiv''.
— Vai mergele, lelijėle,
Sušlaps tavo sajonėliai. —
,,Vai berneli, dobilėli,
Duos Dievulis giedrią dieną,
Išdžius mano sajonėliai
Ir aukselio galionėliai''.
— Stok', mergele, po liepele,
O aš jaunas po berželiu,
Klok', mergele, patalėlį
Trijų ailių pagalvėlių,
Trijų ailių pagalvėlių,
O po galva žalių lapų. (1899)

CCXXXII.

O aš išjodamas,
Aš iškeliaudamas
Palikau mergelę
Naujose staklelėse;
O aš parjodamas,
Aš parkeliaudamas,
Štai randu mergelę
Už balto stalelio:
Merguželė mano,
Balta lelijėle,
Kas tave užvedė
Už balto stalelio,
Kas tave užgėrė
Žaliuoju vineliu?
,,Broleliai užvedė
Už balto stalelio,
Bernelis užgėrė
Žaliuoju vineliu''.
Kad bučiau žinojęs,
Iš vainos ne jojęs,
Nė savo mergelę
Kitam užauginęs. (1899)

CCXXXIII.

O kaip mes ējom,
Kaip mes vandravom'
Per svetimą šalelę,
Nežinomais keleliais.
O ir užējom'
Ir užvandravom'
Ant aštriosios karelēs,
Ne žinomos vainelēs.
Kaip ugnį davē
Iš armotēlių
Žemužē sudrebējo,
Kulkužēs suskambējo.
Kardužiais kirtom',
Šoblēm's kapojom',
Pištalietais cieliavom',
Verkēm visi, dusavom'.
Kardai skambējo,
Šoblēs blisgējo,
Pištalietai užavo,
Žirgužēliai dusavo,
Kulkelēs lēkē,
Brolelius krētē
Kaip dalgis dobilēlius,
Laukelij' žolynēlius.
Kraujuose pluko'
Musų broleliai
Ir aukso pentinēliai,
Deimantiniai žiedeliai.
O jau mes daugiau
Čion ne sugryžsim'
Močiutēs ne matysim'
Mergelēs n'atlankysim'.
Savo močiutēs
Jau ne matysim',
Jautelių ne valdysim',
Tēvelio n'užvaduosim'.
Pasigailēkit',
Jaunos seselēs,
Mus' biednų žalnierēlių,

Vargdienēlių brolelių.
Karios ne valdot',
Kraujuos' ne braidot'
Ir vargužio ne matot',
Kraujais ne apsiliejat'.
Mes uż jus kraują
Savo praliejom',
Didį vargą kentējom',
Ir gyvastį padējom'.
Kukuok', gegute,
Aiškiu balseliu
Ant karaliaus sodelio,
Ant obelies žiedelio.
Lēkkie, gegute,
Lēkkie, raiboji,
Ing Liesuvos żemelę
Pas musų giminēlę.
Pas giminēlę
Mus' tēviškēlen,
Parnešk' nors mus' kaulelius
Pas mus' mielus tēvelius.
O ir apsakyk'
Aiškiu balseliu
Tēveliui, motinēlei
Ir garsiai giminēlei:
Broliam, seselēms,
Jaunoms mergelēms,
Tai mus' mirtis — pripodkas
Ir visas mus' dastotkas. (1868)

CCXXXIV*).

O kur josi, jaunas broleli, berneli?
— In svečių šalelę, jaunoji mergele.—
Imk' ir mane drauge su savimi,
Josiv' abu in svečių šalelę.
— Mažas mano bērasis žirgelis,
Ne nuneš mus in svečių šalelę. —
Lygias lankelias pēkščia peraisu,

*) Slg. n. XLII. CCXXXI. CCCXXXIII.

O Dunojēlį plaukte - perplauksu,
Vidur Dunojēlio ilsēsimēs
Ant akmenēlio vidur Dunojēlio.
— Mažas mums čionais bus pasilsēlis
Ant akmenēlio vidur Dunojēlio. —
Kaip paraisiv' tēvo tēviškēlen,
Atsigulsiv' in margą lovelę. (1875)

CCXXXV*).

O pakelēje, pavieškelēje
Stovi karčiama, margoji karčiamēlē,
Toje margoje sēdi sena močiutē,
Dukrelēs gailavoja,
Kuri išaudē plonas drobelias
Su nendriniais skietaičiais,
Su klevo šaudyklaitēms.
Ir atvažiuoja, ir atliuliuoja
Iš Varšavo ponaičiai
Pas Lietuvos mergelę:
„Mergele mano, mano jaunoji,
Duok' man baltą rankelę,
Sēsk' prie mano šalelēs,
Ing mano vežimēlį.
Mudu važiuosiv', mudu keliausiv'
Už Jurių, už marelių,
Už žaliųjų girelių.
Tu ne girdēsi, mano mergele,
Tēvelio dusaujant,
Močiutēs gailiai verkiant,
Tik tu girdēsi, mano mergele,
Gegutę kukuojant,
Sakalą ulduojant.
Tik tu girdēsi, mano mergele,
Maružias užaujant,
Nendružias siubuojant". (1875)

CCXXXVI.

O per Dunojēlį,

---

*) Dainuoja pasekējai, kaip išleidžia marčią in vēdžius; slg. n. CXLV. CCXIV.

O per upužėlę,
Atplaukia laivelis,
Tam laive bernelis
Aukselio šukelėms
Galvelę šukavo,
Geltonus plaukelius,
Dunojėlin leido.
— Mergužėle mano,
Balta lelijėle,
Iš tavo širdelės,
Ugnelę sukurė,
Iš tavo širdelės
Ugnužę sukurė,
Lygaus liemenėlio
Strielbelę išdrožė. (1875)

CCXXXVII*).

Ožė upelė, ožė upelė
Dunojų priaidama,
Nendrelę palenkdama.
Verkė mergelė, verkė jaunoji
Močiutę priaidama:
,,Močiute mano miela,
Mielai mane auginai,
Ne mielam' pažadėjai,
Berneliui girtuoklėliui,
Naktelės latrojėliui.
Jisai per dieną gėrė,
Naktij' peštynes kėlė,
Sumušė man galvelę,
Sukruvino plotkelę."
— Cit', ne verkk', mergele,
Cit' ne verkk' jaunoji,
Išsiskalbsi plotkelę
Su gailioms ašarėlėm';
Išdžiovinsi plotkelę
Sunkiaisiais atdusėliais. (1875)

---

*) Dainuoja važiuojant in šliubą.

CCXXXVIII.

Padainuosim' gražią dainą —
Paukštukų veseilią,
Kokia buvo ten grožybē,
Paukštukų linksmybē.
O ta kuosa bevainikē
Tekētie norējo,
Vanagēlis kavalierius
Ją vestie žadējo,
Kaip atnešē jai vainiką
Ir raciją*) sakē,
Davē kuosai labą dieną —
Tavo vaikai šneka.
O ta varna pasiputus
Ketin' svočia butie,
Tarē: šoktie ne mokēsu,
Kerčioj' pasēdēsu.
O žvirblukai mažuliukai
Arielkēlę nešē,
O ta lapē keturpapē
Ketin' kukarkautie;
O šarkelē ilgvuodegē
Pyragą dalino.
Vieversukai mažuliukai
Jie gražiai špēliavo,
O dudutis lekiodamas
Ant bubno bubnavo.
Kregždēs dručkos geltonkasēs
Dailiai šokinējo,
Tie tilvikai kavalieriai
Jais gražiai vadžiojo;
Tie tilvikai kavalieriai,
Jauni jaunikaičiai,
Išsipustę, išsirēdę,
Gražus kaip ponaičiai:
Visi buvo ant to baliaus,
Tik krapkos ne buvo,
Vanagēlis ant tų krapkų,

---

*) = kalba, byla iš lotin· „oratio."

Jis piktas be galo.
O bekasai kraitininkai
Šarvo*) atvažiavo,
Šarvus rašē, laukan nešē
Ín vežimą statē.
O kielaitę gaspadinē
Šarvus suderējo
Ir trisdešimtis skatikų
Emus užmokējo.
O apuokas didžkepuris
Pinigus mokējo,
Vanagēlis kavalierius
Jam ir prikalbējo:
,,Kam jus mano pačios šarvus
Teip brangiai surašėt',
Nē dovanų jus negausit',
Kurie skrinias nešat."
Ant palydų in karčiamą
Visi nuvažiavo:
Svočia, piršlis ir jaunikis
Ir visa veseilia.
Svotas butų pamilējęs
Savo geradējus,
Bet ne buvo to geralo
Ką visi norējo.
Šinkarkēlē nuo vanago
Kuo muštie negavo.
Po tų balių, po veseilių
Gerai pagiriojo —
Galvoj' užē, pilve burzgē
Šiknoj' baladojo. (1874)

CCXXXIX.

Padainuosim' gražią dainą,
Gražią dainą, paukščiu vainą
Ant žvērių išduotą,
E, o! ant žvērių išduotą!
Lakstē vanag's skraidydamas,

---

*) Kraitis.

Savim' peno jieškodamas
Ir užklupo zuikį,
E, o! ir užklupo zuikį.
Vanag's zuikį užtropijęs,
Su nageliais sukabinęs,
Labai meiliai glostē,
E, o! labai meiliai glostē.
Zuikis bēgo, balas taškē,
Vanag's vijo, akis draskē,
Norēdam's sulaikyt', e, o! n. s.
Zuikis bēgo, kaip padukęs,
Vos paspēj' inbēgt' in pulką
Žvērių keturkojų.
Lapē kardą pagriebusi,
Prie vanago pripuolusi
Zuikelį gelbējo.
Tarē žvērys keturkojai:
„Vanage, ko čion atjojai
Ant zuikučio sprando"?
Vanag's kvietē paukščius kitus:
„Išmušime žvēris visus,
Žvēris keturkojus."
Paukščiai dailiai apsitaisę,
Mandieraitias pasikaišę,
Užpuolē ant žvērių.
Kaip tik žvērys susiējo,
Kaip valgytie jau pradējo —
Lapē gaspadinē.
Štai paukščiai suriko „ura",
Tai dabar išpersim' skurą
Žvērims keturkojams.
Lapē samtį pagriebusi,
Pati barščių nesrēbusi —
Pradējo kovotie.
Meška pagriebus karštuvus,
Da' tokioj' vainoj' nebuvus —
Nežin' ką darytie.
Levas su vuodega kirto —
Iš baimēs visi parvirto,
Meška ratavojo.

Vilkas gynēs' su plaktukais,
Tauškindamas su dantukais,
  Paukščius baugindamas.
Zuikis lazdas pasigriebęs,
Kulkas savo išsibēręs,
  Mušē kaip galēdam's.
Ażys ēmęs šepetuką,
Pastumēj' tolyn gaiduką'
  Iš ko juoką gavo.
Pelēda grēblį pagriebē,
Pasigriebus purvais drēbē,
  Akis iškabino.
Arelys griebęs vedegą
Levui kirto per vuodegą
  Nors budams iš tolo.
Apuokas pelę sugavęs,
Karaliui savo padavęs —
  Žvēris pergalējo.
Šikšnotsparnį šeškas gaudē,
Pasigavęs labai baudē,
  Klausē: „kas tu asi"?
— Aš esu vargšē peliukē,
Tavo gera prietelukē
  Visokioj' nelaimēj'. —
Kad pamatē -- viršų ima,
Paukščiai żvēris jau apima —
  Pakilo prie paukščių.
Kada paukščiai vilių pažin'
Šikšnotsparnį varo šalin —
  Vaina ne pabaigta. (1866)

CCXXXIX a.

Padainuosu gražią dainą,
Gražią dainą, paukščių vainą
  Ant žvērių išduotą
  E, o! ant žvērių išduotą.
Lakstē vanag's skraidydamas,
Sau maitnasties ješkodamas
  Ir użtiko żuikį,
  E, o! ir użtiko zuikį.

Vanag's zuikutį užtikęs,
Su nagučiais pasveikinęs,
Labai meiliai glostē, E, o! l. m. g.
Zuikis bēgo, kaipo kulka,
Vos paspēj' inpult' in pulką
Žvērių keturkojų.
Žvērys zuikį ratavojo,
Vanagą visi koliojo —
Iš to vaina tapo.
„Vanage, perdaug medžioji,
Kogi tu čionais atjojai
Ant zuikelio sprando"?
Kada žvērys susiējo,
Valgytie pietus pradējo —
Lapē gaspadinē.
Pelēda suriko „ura",
Tai dabar duosim' in skurą
Žvērims keturkojams.
Lapē samtį pasigriebus,
Pati barščius da' ne srēbus,
Pradējo mosuotie.
Žvērys visi smarkiai ima,
O paukščius jau vis apima —
Vaina labai baisi.
Zuikis pagriebęs peštuką,
Padarē vanagui štuką —
Akis iškabino.
Žasin's pastvēręs vedegą,
Kirto levui per vuodegą
Nors budam's ištolo.
Meška pagriebus karštuvus,
Seniai tokioj' vainoj' buvus —
Ne žino ką veiktie.
Arelys ēmęs plaktuką,
Išmuš' katinui dantuką —
Katin's gailiai verkē.
Ožys pasigriebęs grēblį,
Pakabinęs piurvais drēbē —
Akis užlipino.
Vilk's tauškino su dantukais,

Kaipo su kokiais plaktukais
  Paukščius gazdindamas.
Kregždē lekiodama rekē:
,,Ir mudu, garny, padēkim'
  Paukštelius gelbēt'e.
Kielē nulēkus pas gegutę,
Pas savo gerą kumutę,
  Aną ratavojo.
Lakštingala su giesmele,
Kaipo su kokia trubele,
  Visus palinksmino.
Pelēda viturį vadino,
Ir palengva jį kalbino:
  Aš tave papjausu".
Apuokas prie jo pribēgo
Ir nuvilko jam sermēgą —
  Tai vienas prapuolē.
O ir ta maža bitutē
Nusilēkē pas tututį
  Anam ant pagelbos.
Arklys bēgiojo žvengdamas,
Ant volungēs užpuldamas,
  Plunksnas išpešiojo.
O tas žvirblis kanapinis,
Ir katinas lašininis
  Abu vajavojos'.
Karvelis paburkuodamas,
Ant kurmelio užpuldamas,
  Labai sukruvino.
Gaidys parsimetęs žiurkę
Ir in balą aną niurkē
  Akis kapodamas.
Šeškas šikšnotsparnį gaudē,
Pasigavęs labai baudē
  Klausē: ,,kas tu asi"?
Sakē: ,,aš ašu peliukē,
Tavo miela prieteliukē
  Visokioj' nelaimēj' ".
Paukščiai, žvērys seimą darē,

Šikšnotsparnį šalin varē —
Vaina pasibaigē. (1871)

CCXL.

Padorios mergos pagirij' avietias rinko,
Ištolo prie jų jaunikis slinko,
Prislinkęs artyn meilingai kalbino —
Ale jiedvi iš ten grait' prasišalino.
Kodēl teip stojos, ar tikrai bijojos,
Argi jį dabar ant juoko paliko?
Ješko gailingai, kur jos but prapuolę —
Graitai bēgančias pamatē ištolo,
Šaukē, kad sustotų ant lauko vidurio,
Bet abi ant jo žiurētie ne žiuri,
Tokioj' kelionēj' su dide storone
Ant namų graitai drauge skubino.
Kaip styrnos graitos per ažias šokdamos,
Ant jo šaukimo ne atsižvelgdamos,
Namon parbēgus ējo ing darželį,
Iš žalių rutų skynē sau kvietkelę,
Čionais jo laukē, kursai girioj' šaukē,
Jog čion be baimēs gal' pasišnekētie.
Ansai ištolo pasilikęs seka,
Kur jos pabēgo, ne atranda tako,
Aidam's per lauką patsai sau divijos,
Dēlko tos mergos labai manęs bijos?
Iš savo budo, taip labai nuliudo,
Noroms - nenoroms ant namų styrino.
Regi praaidam's, jog jos kvietkas skina,
Užsidrovijęs jais jis ne kalbina.
Tyloms praējus — anos uždainavo,
Jog jis ant savo mislies prisigavo,
Jog ana vieta yr' ant to padēta,
Kad josios tenais galētų šnekētie. (1874)

CCXLI.

Pakelk' galvą, jau išaušo,
Laikas atlankytie Maušių:
Randorkēle, šinkarkēle,
Duok' arielkos puskvortēlę.

Už dvilekį gausi mauką,
Ne peraisi nē per lauką,
Aisi kojas kraipydamas,
Tvorų kuolus skaitydamas.
Tu tvorele, tu žalioji,
Visus girtus kēravoji,
Karčiamēle, tu augštoji,
Gerus virus privilioji.
Skambina varpai bažnyčioj' —
Pasitaisyk', tu girtuokli,
Jei tu gertie ne paliausi,
Tai su Maušium' pekloj' bliausi.
(1868)

CCXLII*).

Paklausykit' manęs jauno kalbančio,
Vario**) kankalēlio skambančio,
Žalios rutelēs plesdančios,
Šilkų kasnykēlio blizgančio.
Aš asmiu pasiuntinys
Pirmiause nuo Pono Dievo,
Iš to garsaus miesto, iš N...
Nuo senatoriaus N....
Nuo senatorkos N....
Nuo to jauno bernelio N....,
Kuris anksti rytelį kēlē,
Per dvarelį ējo,
Šaltą rasą krētē,
Žalią veją mynē,
Stonelę pravērē,
Žirgelį šērē,
Tymo balnu balnojo,
Aukso kamanoms kamanojo,
Kas šventą nedēlēlę
Ing bažnytēlę jojo,
Prieš altorių klaupē,
Mišių šventų klausē;
Pasidabojo sau jauną mergelę N....,

*) Kvieslio byla.
**) Kiti sako: „aukso".

Kuri anksti rytelį kēlē,
Per dvarelį ējo,
Šaltą rasą krētē,
Žalią veją mynē,
Darželį pravērē,
Rutelę skynē,
Vainikēlį pynē,
Ant galvelēs dējo,
Kas šventą nedēlēlę
Ing bažnyčią ējo,
Prieš altorių klaupē,
Mišių šventų klausē,
Pasidabojo sau jauną bernelį N....
,,Šešios žvakēs šviesiai žibēs,
Ant vargonų žais,
O mudu kalbēsiv' meilų žodelį,
Mainysim' aukso žiedeliais."
— N.... berneli, ne gali
Be tēvo, motinēlēs,
Be rodos giminēlēs". —
Prašau labai gražiai
Ant panedēlio vakaro,
Ant utarninko ryto,
Ant alučio darymo,
Ant arielkos varymo,
Ant šarkos karkos,
Ant žylēs pečenkos.
O ta zylaitē
Graži paukštaitē,
Gardi jos mēsaitē,
Ji ne teip graži,
Kaip jos mēsa gardi.
Prašiau labai gražiai
Ant vištos kiškos,
Ant musēs pusēs,
Ant vuodo puodo,
Ant jaučio baublono,
Ant avino barono,
Ant gaidžio kaplono,
Ant žasino girgitono,

Ant žvirblio kumpio.
O tų mažų vaikelių
Labjause reikia:
Gražiai parėdytie,
Ant kakalio pasodytie,
Kukarkēlei šakalius padavinētie,
Avies kojalias gružinētie.
Kas tą apgruž, kitą gaus,
O kad ne apgrauž —
Su samčiu in kaktą gaus.
O tų senų senatorių
Labjause reikia:
Už stalo pasedētie,
Aukso kupką palaikytie,
Meilų žodį pakalbētie.
O tų jaunų mergelių
Labjause reikia:
Su juodais žiponēliais,
Su aukso galionēliais,
Su plonais piršteliais,
Su aukštais pilveliais,
Su aukso žiedeliais,
Su trumpais žiurkšteliais—
Šokt', ulevot', didį kelią keliaut'.
O tų jaunų bernelių
Labjause reikia:
Su pilkom sermēgēlēms,
Su jukto čebatēliais,
Su aukštom kepurēlēms —
Šokt', ulevot', žirgus pabalnot',
Žirgelems vuodegas pamazgyt',
In vario vartus atgražint',
Didį kelią keliaut'.
Keliausim' tris šimtus milių:
Pirmą šimtą žalios girios,
Antrą šimtą juodo purvo,
Trečią šimtą lygios lankos.
Žalią girią išlakstysim',
Juodą purvą išdrapstysim',
Lygioj' lankoj' paganysim'.

Ir prikeliausim Dievo namus,
Iš Dievo namų
In karališką karčiamą,
Karališkoj' karčiamoje
Žalvarinēs durys,
Murmuliniai stalai,
Klevinēs grindys,
Aržuolinēs rindos.
Ten šieno pridēta,
Avižų pripylta,
Ten mus' žirgeliai ēs,
Beēsdami akis užsikrēs,
Snukiuos' nieko ne turēs,
Kaip su kanćium šmakštersim',
Teip jau šokinēs.
Ale mes, broliai, ant to nesitikēkim',
Kožnas savo iš namų turēkim',
Ir savo abrako turēkim',
Bērus žirgus pasišerkim',
Kad mus' žirgai ne parkluptų,
Tymo balnas ne sulužtų.
Aš jaunas kvieslelis,
Mano mažas žirgelis —
Man ne daugiause reik':
Kad ne gorčių avižų,
Šieno pundelį,
Kad ne šieno pundelį,
Viedrelį vandens.
Aš jaunas kvieslelis,
Man ne daugiause reik':
Margą juostelę,
Kad ne margą juostelę,
Povo plunksnelę,
Kad ne povo plunksnelę,
Porą rištuvų,
Kad ne porą rištuvų —
Jauną mergelę,
Kad ne jauną mergelę,
Aukso žiedelį,
Kad ne aukso žiedelį —

Žalią rutelę,
Kad ne žalią rutelę —
Meilų žodelį.
Jojau per aukštus kalnus,
Per žalią girią,
Per vario tiltą,
Pro alyvų sodą.
Ten mano žirgelis
Ant vienos kojos parklupo,
Ant antros parslydo,
Ant trečios susigriebē,
Ketvirtą nusilaužē.
Ten mano delnom's*) prairo,
Visi žodžiai išbiro.
Ne toli jojau,
Ne daug išmokau,
Toliaus nujosu, daugiaus išmoksu,
Sugryždam's jums pasakysu. (1876)

CCXLIII.

Palaiminkim išrastoją arielkos žmogų,
Kur's išrado šitą vaistą žmogui dēl vargų,
Kursai gērē, tam yr' dyvas,
Jogiai tvirtas bulvių syvas,
Ir geras! (bis)
Arielkēlēs atsigēręs žmogus bagotas,
Karčiamoj' sēdi už stalo, kaipo kok's svotas,
Kad arielka galvoj' smilksta,
Ilgai jam ten ne prailgsta,
Karčiamoj'! (bis)
Ing karčiamą kad nuveina pavargę, pēsti,
Arielkēlēs atsigērę užmiršt' rupestį,
Namie ne tur' barščių šaukšto,
Karčiamoj' kalba iszaugšto,
Su drąsa!
Vokietēlis netikēlis žmogaus ne gailēs,
Prisimauktie arielkēlēs ne duod' iš meilēs:
Jei ne turi užmokētie,

*) Kišenius.

Karčiamon n'eik' pas Vokietį —
Ne gausi.
O žydelis randorėlis tas žmogaus gailis',
Atsilaktie arielkėlės duod' jam iš meilės:
Kas tik ant bargo papraszo,
Žydas su kreida užrašo
Ant sienos.

Potam kitra gaspadinė, namystos žmona,
Savo namuos' priesz kalėdas vis pabaig' duo-
Tokia kitra gaspadinė [ną,
Raštus nuo sienos nutrynė —
Su delnu.

Anos viras karčiamninkas, kad tai išvydo,
Karčiamoj' šaukė arielkos daugiau nog žydo,
Jog už tą ne reik's mokėtie —
Prigavau kaip durną Vokietį
Ir žydą.

Anas žydas tokias štukas kad jau pamatė,
Iš savo didės uparos akis pastatė:
Tuoj' sermėgą juodai - pilką
Už arielką jam nuvilko —
Stum' laukan.

Iš karčiamos namon aidam's nieko ne'dbojo,
Atsigulęs patvorije sau pernakvojo;
Atsigulęs patvorije,
Prisisriaubęs, kaip bestija,
Kaip ir vilk's.

Žydo jautis, margis penim's, pas jį ten rados,
Aplink' jį apsivuostydam's, jis jį apdrapstė.
Ant trinyczių lopais storais,
Ansai jautis jį apkrovė,
Jis pabudęs ir nuspjovė:
„E, fui, ne dobre."

Karčiamon vėliai sugryżęs stalup' palindo,
Kaip arielką żmonės gėrė ir jis išgirdo:
„Jus nebukit', kaip pagonys,
Użgerkit' mane ligonį
Po stalu." (1871)

CCXLIV*).

Palšais jaučiais dirvą ariant,
Atnešē seselē broliam pusrytēlių,
O palšiem jauteliam žalio šieno.
Ir atvažiavo ir atkeliavo
Iš Varšavo ponaičiai,
Pas Lietuvos mergelę.
Mergele mano, mano jaunoji,
Sēsk' in mano vežimą,
In margą karietēlę.
Mudu važiuosiv', mudu keliausiv',
Per jurias, per marelias,
Per žaliaisias girelias.
Tu ne girdēsi, mano mergele,
Močiutēs gailiai verkiant,
Tēvelio dusaujančio;
Tik tu girdēsi, mano mergele,
Maružias užaujančias,
Nendružias subuojanczias.
Tai tu mislysi, mano mergele,
Maružēs, kad močiutē,
Nendružēs, kad tēvelis. (1874)

CCXLV**).

Pasējau rugelius, pasējau mieželius,
Pasējau kvietužēlius;
Ne dygo rugeliai, ne dygo mieželiai —
Išdygo kvietužēliai.
Augino tēvelis tris jaunus sunelius
Kaip darže bijunēlius.
Išleido tēvelis viriausį sunelį
Ing svetimą šalelę:
,,Ar rymsi, suneli, ar rymsi, jaunasis,
Svetimoje šalelēj'?"
— Tai rymsu, tēveli, tai rymsu, širdele,
Svetimoje šalelėj',
Ten naujos žagrelēs, ten šēmi jauteliai,
Ten jauni artojēliai. —

* * *

---

*) Slg. n. CXLV, CCXIV, CCXXXV.

**) Dainuoja išleidžiant tēvams in vėdžius marčią arba žentą.

Pasējau rutelę, pasējau mētelę,
Pasējau lelijēlę;
Nę dygo rutelē, ne dygo mētelē —
Išdygo lelijēlē.
Augino močiutė tris jaunas dukrelias,
Kaipo darže rutelę;
Išleido močiutē viriausią dukrelę
Ing svetimą šalelę.
„Ar rymsi, dukrele, ar rymsi, jaunoji,
Svetimoje šalelēj'?"
— Tai rymsu, močiute, tai rymsu, širdele,
Svetimoje šalelēj',
Ten naujos staklelēs, ten plonos drobelēs,
Ten jaunos audiejēlēs. (1876)

CCXLVI.

Pamarēlēms jojau,
Šile šēką pjoviau,
Pašēriau žirgelį
Ant juodo laivelio;
Šēkelis pavyto,
Žirgelis sužvingo,
Vai ar ne girdējai,
Mano mergužēle?
Girdētie girdējau,
Laiko ne turējau,
Senai motinēlei
Patalēlį klojau;
Patalēlį klojau,
Už veidelių glosčiau:
Ne žadēk', močiute,
Girtukliui berneliui,
Tankiai atlankysu
Gailiom' ašarēlēm;
O kaip pažadēsi
Statkaunam berneliui,
Retai aš lankysu
Vis meiliais žodeliais.
Aik', mergele, greitai,
Mink' kojalias tankiai,
Per tēvelio dvarą
In rutų darželį;

Žib' žiedas ant rankų,
Vainik's ant galvelēs,
Linksmas sakalēlis
Višnelių sodelij'.
Aik', mergele, greitai,
Mink' kojalias tankiai,
Per anytos dvarą
Ing aukštą klētelę:
Ne žib' žied's ant rankų,
Vainik's ant galvelēs —
Liudnas sakalēlis
Višnelių sodelij'. (1899)

CCXLVII.

Pasakykie, Raulai,
Kada tu numirsi?
— Seredoj' po pietų,
Karčiamoj' už čierkų.
Vai Raulai, Raulai,
Raulytēli mano,
Pasakykie, Raulai,
Kur tave šarvosim?
— Karčiamoj' už stalo,
Ant balto uslano.
Vai Raulai, Raulai,
Raulytēli mano,
Pasakykie, Raulai,
Vai kas tave apverks?
— Lizē ir Karlinē,
Dorē ir Malvinē.
Vai Raulai, Raulai,
Raulytēli mano,
Pasakykie, Raulai,
Kur tave kavosim'?
— Karčiamoj' pas šēpą,
In bačkelēs vietą.
Vai Raulai, Raulai,
Vai Raulužī mano,
Pasakykie, Raulai,
Vai kas tau paskanbins?

— Šinkorius bonkelēm's,
Šinkarka stikleliais. (1899)

CCXCVIII*).

Pas motinēlę augau,
Didēj' valialēj' buvau,
Valios miegą miegojau,
Po dvarą puikiai vaikščiojau.
Ant lauko lengvi darbužiai,
Parējus — meilus žodužiai,
Kas dieną dainavau
Savim' jauna gērējaus.
Kai patekau anytēliai,
Tai senai paniurakēlei,
Išvarē miegą iš kaktos,
Nuēmē puikę nuo galvos.
Ant lauko sunkus darbužiai,
Parējus — rustus žodužiai,
Kas dienužę virkavau,
Savim jauna bodējau. (1875)

CCXLIX.

Pas močiutę augau,
Vargo n'išpažinau,
Kas subatos vakarēlį
Vainikēlį pyniau (2 kartu).
Vainikēlį pyniau,
Ant galvelēs dējau,
Ir in šaltą šaltinēlį
Vandenēlio ējau (2 kartu).
Ir ištiko šeurus vējas,
Nuput' vainikēlį,
Ir nuputē vainikēlį
Nuo mano galvelēs.
Vai ir atjoja
Trys jauni berneliai,
Du pažinau, du pažinau,
Trečio ne pažinau.
Katruodu pažinau—

---

* Dainuoja nuoteką pas anytą paliekant

Tai mano broleliai,
O katro nepažinau,
Tai šelmis bernelis.
Jei broleliai rado,
Dobilēliai rado,
Tai nešiosu, tai dēvēsu
Nors trejis metelius;
Jei bernelis rado,
Šalbierēlis rado —
Nenešiosu, ne dēvēsu
Nē trijų dienelių. (1899)

CCL.

Pas motinēlę valią turējau,
Kada norējau, tada gulējau,
Gražiai nešiojau, puikiai vaikščiojau,
Po vainikēliui nieko n'adbojau.
Ak, mano Dieve, kas man pristojo,
Kad mane silpną tas paviliojo;
Jau ne pritinku nē prie seselių —
Krint' ašarēlēs man iš akelių.
Ik' šiol seselias apkalbinējau,
Kurias už viro jau paregējau,
Dabar ir pati apsiviliojau,
Jaunos' dienose apsijieškojau.
Ak, Dievulēliau, kas man patiko,
Kad mane jauną tokią sutiko;
Vis tai padarē man gērymēlis —
Tēvo midutis ir alutėlis.
Kad su berneliu meiliai kalbējau,
Kad per naktelę su juom' gulējau,
Dēl gulējimo nieko n'atbojau —
Jaunos' dienose apsijieškojau.
Rytelį kēliau graudžiai verkdama,
Durelias vēriau, balsu šaukdama:
Vai tu berneli, balamuiteli,
Kam suvytinai žalią rutelę?
— Ne verkk', sesele, ne verkk', jaunoji,
Jog tau už manęs jau ne bus toje. —
Atstok', berneli, šalin nog manęs,

Paliauk' akimis tu man

— Aisu, tēveliui pasikloniosu,
Ir dovanēlę jam dovanosu,
Kad tave jauną man pažadētų,
O jei ne nori — prinevalytų. —
Mano tēvelis ne toksai yra,
Kad mane verkiant varys už viro,
Jei aš norēsu — man pavelija,
Jei ne norēsu — nē nevalija. (1871)

CCLI.

Pas motinēlę — valna valialē,
Pas anytēlę — ak Dievulēliau!
Kad aš parējau rutelę skynus,
Rutelę skynus, vainiką pynus,
Tarē močiutē ir prakalbējo:
„Aikie, dukrele, nors pasilsēsi,
In aukštą svirną nors pagulēsi."
Pas anytēlę lengvi darbeliai,
Lengvi darbeliai — rugeliai griebtie,
O dar lengvesnis šienelis grēbtie.
Kad aš parējau rugelius griebus,
Rugelius griebus, šienelį grēbus,
Tarē anyta ir prakalbējo:
„Aikie, dukrele, nors pasilsēsi,
Žalių rugelių nors pamolēsi."
Vai užia, užia sieros girnelēs,
Vai linksta, lužta aukso žiedelis.
„O kaip sumalsi žalius rugelius,
Gykie, martele, palšus jautelius
Per aukštus kalnus, per kadugynus,
In lygias lankas, in dobilynus,
Pro dimijono naują darželį."
Žydi dimijon's baltais žiedeliais,
Verkia martēlē rusčiais žodeliais.
Vai ir išgirdo jaunas bernelis,
Po žirgų stonę bevaikščiodamas,
Bērus žirgelius beglostydamas:
— Vai ko tu verki, mano mergele,
Ar tau ne gražus mano dvarelis,

Ar tau ne ramus mano svirnelis?
„Vai tai man gražus tavo dvarelis,
Vai tai man ramus aukštas svirnelis,
Tiktai ne meilus tavo žodeliai.
Mokējai lotie ir priviliotie,
Dabar ne moki tik pagodotie. (1899)

CCLII*).

Pastačiau butelį
Ant marių krantelio,
Viliojau mergelę
Dvilikos metelių.
— Vai da' palaukkie,
Jaunasis berneli,
Duok' man jaunai augtie
Pas močiutę dukrelei. —
Bepig' tau lauktie
Pas močiutę dukrelei,
O aš vargdienēlis —
Karaliaus tarnelis.
Ant tavo galvelēs
Perlo vainikēliai,
O ant mano jauno
Aukšta kepurēlē;
Ant tavo petelių
Šilkų kiklikēlis,
O ant mano jauno
Juoda mandierēlē.
Ant tavo rankelių
Aukselio žiedeliai,
O ant mano jauno
Šviesusis kardelis;
Ant tavo kojalių
Juktinēs kurpaitēs,
O ant mano jauno
Aukšti pentinēliai.
Po tavo kojalių
Vejalē žaliavo,

---

*) Slg. n. CCLIII.

O po mano jauno
Kraujai raudonavo.
Pro tavo galvelę
Vis bitutės duzgia,
O pro mano jauno
Vis kulkelės užia. (1875)

CCLIII*).

Pastačiau butelį
Ant marių krantelio,
Viliojau mergelę
Dviliktų metelių:
„Dar palauk, berneli,
Šiuos vienus metelius,
Pakol' aš użaugsu,
Kraitelį sukrausu."
— Bepigu tau lauktie,
Pas močiutę augtie,
O man bernužėliui —
Svetimoj' šalelėj',
Svetimoj' šalelėj',
Tai ne pas tėvelį,
Tai ne pas tėvelį
Šert' bėrą žirgelį.
Ant tavo petelių
Šilkelių suknelė,
O ant mano jauno —
Juoda mandierėlė.
Ant tavo galvelės
Rutų vainikėlis,
O ant mano jauno —
Aukšta kaškietėlė;
Ant tavo rankelių
Aukselio žiedeliai,
O ant mano jauno —
Šviesusis kardelis;
Pro tavo galvelę
Vis bitutės duzgia,

*) Slg. n. CCLII.

O pro mano jauno
Vis kulkelēs užia. (1890)

CCLIV.

Patol' jauna buvau,
Pakol' ne ženota,
Sakiau, gerai toms mergelēms
Kurios jau ženotos.
Sandora ir meilē
Kasdien' sutikimas,
Kasdien' gražus gyvenimas
Ženotame stone.
Kaip tik ištekējau,
Tada dažinojau,
Koksai yra gyvenimas
Ženotame stone.
Kasdieną — rustybē
Kasdien' — neteisybē,
Kasdien' patsai galvą graužia,
O ramybēs n'ēra.

* * *

Patol' jaunas buvau,
Pakol' ne ženetas,
Sakiau, gerai tiems berneliams
Kurie jau ženoti.
Sandora ir meilē,
Kasdien' sutikimas,
Kasdien' gražus gyvenimas
Ženotame stone.
Kaip apsiženijau,
Tada dažinojau,
Koksai yra gyvenimas
Ženotame stone.
Kasdieną rustybē,
Kasdien' ne teisybē,
Kasdien' pati galvą graužia,
O ramybēs n'ēra.
Ak Dieve mieliausias,
Sutvertojau pone,
Aičiau, aičiau krašton svieto
Jieškodams linksmybių. (1875)

CCLV.

Pavasario dienelę sējau žalią rutelę,
Aš be sēdama, apravēdama
Su rutele kalbėjau:
,,Tu rutele žalioji, kvietkele kvepenčioji,
Aš ne tikējau, o ne lukējau
Tave žalią paliktie.
Aš paliksu rutelę, aš paliksu źaliąją,
Vai aš paliksu žalią rutelę
Jauniausiajai seselei".
Močiutė vaikštinējo po didįjį dvarelį
Ir vaikščiodama, gailiai verkdama,
Dievulio prašydama:
— ,,Tu, vējali, ne puskie ir medeliai ne użkit',
Kad aš išgirsčiau savo dukrelę
Keluźiu keliaujančią.
Nė vējalis ne putė, nē medeliai ne užē,
Aš ne išgirdau savo dukrelę
Keleliu keliaujančią.
Źirgeliai pakinkyti, in vartus atgražinti:
Jau laikas, metas mano dukrelei
In vežimēlį sēstie."—
Kad važiavo laukelį šešiais bērais źirgeliais,
Šalele jojo jauni broleliai
Seselę ramindami:
Cit' ne verkkie, sesele, cit ne verkkie, jaunoji,
Tu prisiverksi rytoj' rytelij'
Anytēlēs klētelēj.
Ims rutų vainikėlį, dės šilkų nuometēlį,
Vai žarstys, barstys žalią rutelę
Po anytos klėtelę".
Seselė pakildama, rutelę parinkdama:
Dēkui, rutele, ačiu, žalioji,
Ką gražiai išnešiojau.
Broleliai išjodami, vartelius uźkeldami:
,,Tu verksi, verksi, musų sesele,
Visą savo amźelį". (1874)

CCLVI*).

Per beržynēlius,
Per du upeliu —
Aš pas savo mergelę,
Aš pas savo jaunąją!
Vai vuošve, vuošve,

---

*) Slg. n. CXCI.

Vuošve - močiute,
Ar yr' namie dukrelē,
Mano jauna mergelē?
— Mano dukrelē,
Tavo mergelē
Guli aukštam svirnelij',
Skauda labai galvelę.
,,Vai vuošve, vuošve,
Vuošve - močiute,
Duok man aukso raktelius,
Aš aisu pažiurētie.
Durelias vēriau, meiliai kalbėjau:
Aı pasveiksi, mergele,
Vai ar busi tu mano?
— „Aš ne pasveiksu,
Tavo ne busu,
Aš aisu in kalnelį
Pas senąjį tēvelį.
Mano brolelis
Vilniaus miestelij'
Daro naują grabelį,
Zerkolinį langelį".—
,,Aš padaryčiau
Savo mergelei,
Deimantinį grabelį,
Zerkoliniais langeliais".
Mergelę lydi,
Vargonai gaudžia —
Berneliai gailiai verkē,
Mergelēs gailējosi:
Aš gailestaučiau
Savo mergelēs
Dvejus, trejus metelius;
Dvejus, trejus metelius
Aš ne valgyčiau,
O nē ne gerčiau,
Nē žirgelio ne šerčiau
Grynuoju abrakēliu. (1899)

CCLVII.

Per girelę jojau,

Volungēlę šoviau,
Pribudinau vuošvužēlę
Aukštojoj' klētelēj'.
Vai vuošve, vuošvele,
Sena motinēle,
Ar yr' namie dukterēlē,
Bus mano mergelē.
— Vai żente, ženteli,
Ženteli suneli,
Tai yr' namie dukterēlē,
Bus tavo mergelē;
Aukštojoj' klētelēj'
Rymo ant skrinelēs,
Rymodama ant skrinelēs
Labai gailiai verkia.
„Ar gaila skrinelių,
Ar plonų drobelių"?
— „Ne gaila skrinelių,
Nē plonų drobelių,
Tik man gaila motinēlēs
Varge paliekančios:
Sena motinēlē,
Puiki senatvēlē —
Vargas senai motinēlei
Be pasiuntinēlio".
Žydi šile rožē
Šilkais pavijota --
Gailiai verkē mergužēlē
Jau suvinčiavota.
Dar metų ne išbuvo,
Jau meilē pražuvo —
Jau pradējo bernužēlis
Karčiamēlēj' gertie. (1899)

CCLVIII.

Per šilą jojau, żolelias roviau,
Už kepurēlēs dējau;
Vieną užkišau, antrą prisegiau —
Vis vējalis nuputē.
Per lauką jojau,laukas dundējo,

Žirgelis šokinėjo.
Vai kai prijojau vuošvės dvarelį,
Šoviau in muružėlį.
Per dvarą ėjau, garsiai kalbėjau,
Kad mergelė išgirstų;
Už stalo sėdau, alutį gėriau —
Mergelė gailiai verkė.
Tai ko tu verki, jauna mergele,
Ko teip jauna gailauji?
Vai ką aš veiksu jauna ne verkus',
Ko jauna ne gailausu;
Aš ne mokėsu jauna martautie,
Nė anytėlės lenktis".
Vai cit', ne verkkie, jauna mergele,
Aš tave uzvaduosu;
Aš anksti kelsu ir vėlai gulsu,
Močiutę perkalbėsu;
Sparčiais darbeliais, meiliais žodeliais
Tai motinėlės lenkis.
Lydėk', mergele, lydėk', jaunoji,
Ik Dunojaus tiltelio:
Tenai pasėjau tris rutų daržus
Ant Dunojaus krantelio.
Tai dreba, dreba siera žemelė
Po žirgelio kojalėm',
Tu taip drebėsi, mano mergele,
Mano valioj' budama.
Tai žvengia, žvengia bėras žirgelis
Po manim' stovėdomas,
Tu taipo verksi, jauna mergele,
Klėtelėj' sėdėdama.
Vai vysta, džiusta žalia rutelė,
Darželij' žaliuodama,
Tu taip nuvysi, mano mergele,
Mano valioj' budama.
,,Kad aš žinočiau savo bernelį
Tokios rusčios širdelės,
Aš išsilenkčiau saulutės lanksmu,
Už tavęs jauno n'aičiau". (1875)

CCLIX.

Per tiltą jojau, nuo žirgo puoliau,
Purvynužij' gulējau, (du kartu)
Kilpos po kojų, balnas po šonu,
Miglele užsiklojau. (du kartu)
Vai ir atlēkē trys paukštytēlēs,
Trys baltos gulbužēlēs. (du kartu)
Pirmoji tupē man prie galvelēs,
Tai ta sena močiutē,
Antroji tupē man prie šalelēs,
Tai jaunoji seselē,
Trečioji tupē man prie kojalių,
Tai jaunoji mergelē.
Močiutē gēdēs savo sunelio
Visą savo amželį,
Seselē gēdēs savo brolelio
Dvejus, trejus metelius
Mergelē gēdēs savo bernelio
Nuo ryto iki pietų.
Po pietų šoko ir ulevojo,
Ji sau kitą dabojo.
Vai ir prašoko jukto kurpaitias
Ing aržuolo grindaitias,
Vai ir pradyldē aukso žiedelį
Ing murmulo stalelį. (1875)

CCLX.

Po dvarelį vaikščiojau,
Aukso žiedą raičiojau
Ir išgirdau balselį —
Iššovē muškietēlē.
Aš nuveičiau in darželį,
Nusipinčiau vainikēlį,
Gal' ir atjos pas mane,
Vainikuotą ras mane.
Ir atjoja bernužēlis
Ant juodbēro žirgužēlio —
Stov' mergelē darželij',
Be vainiko galvelē.
Vai mergele tinginēle,

Ko ne pynei vainikēlio?
Nors iš virkščių nusipink',
Ant galvelēs užsidēk'.
Liksi sveika, mergužēle,
Palaidunka dukružēle,
Valkatēlių - patieka,
Girtuoklēlių - užeiga.
— „Nesisiuliau, bernužēli,
Baltas gražus dobilēli,
Jok' pas kitas mandresnias,
Ir už mane gražesnias".
— Jojau lauką, jojau antrą,
Kad nor rasčiau gražesnę,
Kad nor rasčiau meilesnę,
Ant veidelio skaistesnę. (1899)

CCLXI.

Ponia poną nudaigojo, (po 2 kartu)
Rutų darže pakavojo (po 2 k.)
Ir lelije užsodino:
— Augk', lelije, koaugščiause,
Kavok' poną ko giliause,
Kad jo tarnai ne matytu,
Nē jo broliam nesakytu. —
Štai atjojo ponaičiai,
Musų pono brolaičiai:
„Padēk', Dieve, marti musų,
Vai kur yra ponas jusų?"
— Aš ne žinau, Dievas žino,
Ar jis vainą vajavoja,
Ar jis girioje medžioja.
„Kad jis vainą vajavotų,
Čion kardelis ne kabotų;
Kad jis giriose medžiotų,
Čion kurteliai ne bēgiotų.
Imkit' marčią už rankelių,
Veskit' marčią in girelę,
Riškit' marčią prie pušelēs,
Degkit' pušį iš viršunēs"....
Tai pušelē smarkiai dega —
Musų marti gailiai verkia. (1899)

CCLXII.

Po stiklo langu bijunas żydi,
O naujoj' seklyčioj' jaunimas šoka;
Naujojoj' seklyčioj' jaunimas šoka,
O aukštam svirnelij' mergelē verkia.
— Vai ko tu verki, mano mergele,
Vai ko tu verki, ko teip gailauji?
„Ką aš ne verksu, ką ne gailausu:
Jau mano skrinelias broleliai dera;
Už valandēlēs — šimtas žirgelių
Jau mano skrynelias laukeliu veža.
Jau tegul' veža, tegul' trinkina,
O dar man malonu pas motinēlę.
Šį vakarēlį pas motinēlę,
O rytoj' rytelij' pas anytelę;
Šį vakarēlį pas tētužēlį,
O rytoj' rytelį pas šešurēlį;
Šį vakarēlį su seserēlēms,
O rytoj' rytelij' su mošytēlēms;
Šį vakarēlį su brolužēliais,
O rytoj' rytelij' su dieverēliais.
Aš išsilenkčiau ir mošytēlių,
Padēčiau mošelēms rutelę sētie,
Aš išsilenkčiau ir dieverēlių,
Padēčiau dieverēliams žirgelius šertie,
Aš išsilenkčiau ir šešurēlio,
Padēčiau šešurui jautelius ganyt'.
Močiute mano, mano širdele,
Vai kaip man išsilenkt' senos anytos?"
— ,,Dukrele mano, mano jaunoji,
Vis sparčiais darbeliais, meiliais žodeliais,
Ir anksti rytelij' atsikeldama,
Anytos dvarelį nusišluodama
Ir žalia rutele takus barstytie."
Sena anytēlē atsikeldama
Ir svirno durelius prasiverdama:
,,O tos martelēs, baltos gulbelēs,
Jau didis dvarelis gražiai nušluota
Ir žalia rutele takai barstyta." (1899)

CCLXIII*).

Pralēkdamas bitinas pro sodą
 Pajudino sadulos szakelę,
Pabudino sierąją bitelę:
 ,,Vai keliesi, budiniesi, sieroji bitele,
Vai da' tavo koreliai ne siuti,
 Vai nē medutis ne neštas."
— Tu nesirupink', sieras bitinēli,
 Daugel' mano yr' sierų bitelių,
Tai jos man suneš saldųjį medutį,
 Tai jos pasius baltuosius korelius.

* * *

Prajodamas bernelis pro klētį
 Pabildino in klēties durelias,
Pabudino jaunąją mergelę:
 ,,Vai keliesi, budiniesi, jaunoji mergele,
Vai da' tavo lineliai neverpti,
 Vai nē tavo drobelēs ne austos."
— Tu nesirupink', jaunasis berneli,
 Daugel' turu jaunųjų seselių,
Tai jos suverps baltuosius linelius,
 Tai jos išaus plonas drobelias. (1876)

CCLXIV.

Prancuzas mandras, ką jisai padarē,
 Daugel karalių ant Ruso suvarē.
Vai broliai, broliai, broleliai jus mano,
 Nors mes visi aisim' Ruso ne parveiksim.
Ruso kojos stačios, o kelinēs plačios,
 O kazokai raiti, jie ant arklių graiti,
Per lauką jie jojo, vis dzidas kilnojo,
 O Bēmas dejavo, atgal' maršieravo.
Delto Prancuzams Dievas ne padējo,
 Kad verbos dieną muštis pradējo;
Kaipo nuo medžių lapeliai nukrito,
 Teipo Prancuzai nuo šalčio iškrito.

(1875)

---

*) Dainuoja budinant jaunuosius prieš dovanas.

CCLXV.

Pro mano tēvo naują dvarelį
Juod's vieszkelēlis ējo,
Tuom' vieškelēliu, tomi juoduoju
Žalnierēliai vandravo.
Ir atvandravo, atmašieravo
Trys jauni żalnierēliai.
„Ne jok', broleli, viešu keleliu,
Per žalvario tiltelį."
Sijužēs linko, vanduo mirgējo,
Šale jojo broleliai.
— Kad ir inpulsu, tik ne prapulsu,
Vandenēlij' gulēsu.
Vienoj' šalelēj' jauni broleliai,
Antroje žalnierēliai.
Šauks mane varpai, šauks vargonēliai,
Šauks misingio trubelē,
Ne prišauks varpai, nē vargonēliai,
Nē misingio trubelē.
Ne gēdēs nē motinēlē,
Nē broliai, nē seselēs,
Tik gēdēs varpai ir vargonēliai,
Ir misingio trubelēs. (1870)

CCLXVI.

Pro močiutēs dvarą
Dunojēlis teka —
Aš girdējau, aš girdėjau
Ką močiutē šneka.
Paplaukok', antele,
Paklausik', raiboji,
Ką močiutē, ką širdelē
Ženteliams šneka?
Žada mane leistie
Už seno našlelio.
Vai tai aš n'eisu
Už seno našlelio,
Tai aš ne mokēsu
Seno pogodotie.
Aš jį per du rytu

Popečkij migdysu,
O šį trečią rytą
Šarmu pagirdysu.
In jį per dvarelį
Akmeniu ritēsu,
O per laukelį —
Kurteliais siundysu,
O per girelę —
Šauliukus samdysu.

* * *

Pro močiutēs dvarą
Dunojēlis teka —
Aš girdējau, aš girdējau,
Ką močiutē šneka.
Paplaukik', antele,
Paklausik', raiboji,
Ką močiutē, ką širdelē
Ženteliams šneka.
Žada mane leistie
Už jauno bernelio.
Vai tai aisu
Už jauno bernelio,
Tai aš mokēsu
Jauną pagodotie:
Aš jį per du rytu
Svirnelij' migdysu,
O šį trečiąjį·
Vinu pagirdysu.
Aš jį per dvarelį,
Žiedeliu ritēsu,
O per laukelį
Pati palydēsu,
Per žalią girelę
Brolelius samdysu. (1872)

CCLXVII.

Putinų giraitēj'
Augo drebulaitē,
Ten jauna mergelē
Putinēlį lenkē,

Putinēlį lenkē,
Pervazninką šaukē:
„Pervazninkai, brolau,
Perkelk' per Dunojų".
— Mergużēle mano,
Balta lelijēle,
Meskie vainikēlį
Man už perkēlimą.—
„Pervazninkai, brolau,
Dorelį mokēsu;
Dorelį mokēsu
Ir kitą turēsu,
Vainiką pamesu —
Mergelē ne busu,
Mergelē ne busu,
Daugiau ne nešiosu.. (1899)

CCLXVIII.

Ramus, ramus ramunēlių krumelis —
Tai ten man ramu pas močiutę augtie,
Mergele mergautie, po dvarą vaikščiotie,
Vainikas nešiotie žaliųjų rutelių.
Per dieną nešiotie, vakaron padētie
In rutų darželį, in šaltą raselę.
Tai ne ramus, ne ramus dilgēlių krumelis —
Vai tai ne ramu pas anytą butie,
Martele martautie, po dvarą vaikščiotie,
Nuometus nešiotie żaliųjų šilkelių,
Per dieną nešiotie, vakaron padētie
Ing aukštą klētelę, in margą skrinelę.
(1875)

CCLXIX.

Renčiau stonužę
Per nedēlužę,
Pasistačiau žirgelį
Ant viso rudenēlio.
Šerdamas glosčiau,
Jodamas baudžiau:
„Ne żvengk', bēras žirgeli,
Kaip per laukelį josu,

Tik žvengk, žirgeli,
Žvengk juodbērēli,
Kaip prijosu dvarelį,
Žalio vario vartelius:
Vai kad išgirstu,
Jauna mergelē
Po dvarą vaikščiodama,
Vainikēlį pindama.
Kaip grait' išgirdo,
Teip grait' suprato —
Tekina per dvarużį
In aukštąją klētužę.
Ji nubēgusi
Aukštoj' klētelēj'
Atsisto' uż močiutēs
Prie margųjų skrinelių:
— Močiute mano,
Mano širdele,
N'išduok margų skrinelių,
Rutelių vainikēlio. (1899)

CCLXX.

Rupinosi tētużēlis, mano mielas širdużēlē
In ką rēdyt' sunelį:
Ar in pilką sermēgēlę, ar ing juodą atlosēlį,
Ar in plonas drobelias.
— Nesirupink', tētužēli, mano mielas širdužēle,
In ką rēdyt' sunelį:
Nē in pilką sermēgėlę, nė ing juodą atlosēlį
Tik in plonas drobelias.
Rupinosi tētużēlis, mano mielas širdužēlē,
In kur iszleis sunelį:
Ar in Krokavos miestelį, ar in garsųjį kaimelį,
Ar int aukštą kalnelį.
Nē in Krokavos miestelį, nē in garsųjį kaimelį.
Tik in aukštą kalnelį.
Atgins sesuo palšus jaučius, lankis mano kapužēlį,
Minēs mano vardelį;
Lankys mano kapużėlį, minēs mano vardużēlį,
Suramins man širdelę;
,,Kelkis, kelkis, brolużēli, ubo lauko artojēli,
Jautelių valdonēli".
— Tai ne kelsu, seserēle, ne taisysu źagružēlēs,

Ne valdysu jautelių;
Turi savo bernužēlį, ubo lauko artojēlį;
Jautelių valdonēlį. —

* * *

Rupinosi motinėlē, mano miela širdużēlē,
In ką rėdyt' dukrelę;
Ar in margus kartunēlius, ar in żalius šilkužēlius,
Ar in plonas drobelias.
— Rėdyk' mane, motinēle, mano miela širdužēle,
In ploniausias drobelias.
Rupinosi motinēlē, mano miela širdužēlė,
In kur išleist' dukrelę;
Ar in Krokavos miestelį, ar in garsųjį kaimelį,
Ar int aukštą kalnelį.
Ne in Krokavos miestelį, ne in garsųjį kaimelį,
Tik int aukštą kalnelį.
Atgins brolis bērus żirgus, lankys mano kapužēlį,
Minės mano vardelį.
Lankis mano kapużēlį, minės mano vardużēlį,
Suramins man širdelę:
— Kelkis, kelkis seserēle, baltų linų verpėjēle,
Drobelių audiejēle,
Prisikelkie, merguzēle, iš aukštojo kapužėlio,
Auskie, auskie drobelias. (1899)

CCLXXI.

Saulutē leidžias', vakaras ne toli,
Aiva mudvi, seserēle,
Iš tyrojo laukelio.
Iš tyro laukelio, nuo sunkaus darbelio,
Vieną manstį manstydamos,
Kokiam berneliui teksiv'.
Vai ar kurpiukēliui, ar rubsivējēliui,
Ar šiam jaunam berneliui
Laukelio artojēliui?
O ne kurpiukēliui, nē rubsiuvējēliui,
Tik šiam jaunam berneliui
Laukelio artojēliui. (1899)

CCLXXII.

Sėdi bernužēlis aukštoj' karčiamēlēj',
Pasipylęs bernużēlis šimtus raudonųjų:
„Aik' šen, merguzēle, balta lelijēle,
Atskaitysu, merguzēle, nors du - tris šimtelius."
— Velnias tavęs prašē kad tu mane imtum,

Atiduokie vainikēlį su gražum žodeliu. —
„Apsiriszkie, mergele, šilkų skepetēle,
Niekas tavęs ne pažins, kad tu ne mergelē".
— Kad tu ne pažintum nē šio balto svieto,
Kad mane ne pažintų, kad aš ne mergelē:
Akelēs inpuolē, veideliai išbliškę,
Surudiję aukso žiedai ant baltų rankelių. —
(1876)

CCLXXIII.

Sēdi broleliai visi už stalo,
O seserēlē pas kakalēlį:
„Gerkit', broleliai, visi aplinkui,
Ne lenkit mane vargo seselę".
— Nieks tau ne kaltas, musų sesele,
Kokio norējai, tokį ir gavai. (1899)

CCLXXIV.

Sēdi, geria trys broliai už stalelio,
Ir atlēkē raiboji gegužēlē
Ir atnešē broleliui gromatēlę.
Verkē brolelis gromatužę skaitydam's,
Žvengē žirgelis jo balso klausydam's.
Aikie, tēveli, in aukštąją klētelę,
Atnešk', tēveli, mēlinąją mandierą.
Verkē tēvelis mandierużę nešdamas,
Da' gailiau verkē sunelis priimdamas.
Aikie, močiute, in aukštąją klētelę,
Atnešk', močiute, plonus marškinēlius.
Verkē močiutē marškinēlius nešdama,
Da' gailiau verkē sunelis priimdamas.
Aikie, broleli, in aukštąją klētelę,
Atnešk', broleli, trasuotą kepurēlę.
Verkē brolelis kepurēlę nešdamas,
Da' gailiau verkē brolelis priimdamas.
Aikie, sesele, in aukštąją klētelę,
Atnešk', sesele, žalių šērų juostelę.
Verkē seselē juostelę atnešdama,
Da' gailiau verkē brolelis priimdamas.
Aikie, broleli, in naują stonelę,
Atvesk', broleli, žirgą juodbērēlį.
Verkē brolelis žirgą atvesdamas,

Da' gailiau verkē brolelis užsēsdamas.
Vai likit' sveiki, tēveli, motinēle,
Vai likit' sveiki broliai, seserēlēs!
Vai kad aš jojau per žalią girelę,
Vai ir parpuoliau žirgeliui po kojalių:
Vai žirge, žirge, žirge juodbērēli,
Ar išneši iš vainos kraujalių?
Aš pats išaisu iš vainos kraujalių,
Tave paliksu vidurij' kirtojēlių. (1876)

CCLXXV.

Sēd' sau kiškis pilkas paažēj' (bis)
Priēdęs lyg' valiai sau miežių (bis).
O medinčiai ne žinojo,
Kad tenai kiškis tupējo
Sau ramiai (bis).

Kaip tik šauliai kiškį pamatē,
Tuojaus kiškis ausis pastatē,
Šaukē visi: bloga diena,
Kiškis miežius sugadino, —
Bjaurybē!

Pakol šauliai rodą padarē,
Didį pulką žmonių suvarē:
Padarys'me mes čion balių
Sudraskę kiškį ant dalių —
Teip ir bus!

Užleis'me graituosius čion kurtus,
Varys'me iš miežių tuos burtus,
Medinčiai sušuko: sa, sa,
Kiškis nugarą sau kaso —
Vai bēda!

Kaip tik vien's in trubą užgavo,
Stojos' tenai didē zobova,
Kiekvienas rankomis moja,
Šunes ant balsų suloja:
Aru - ru!

Visų strielbų ugnis ištiško,
Nuo didelio balso plyšt' miškas,
Kaip šauliai labjaus sušuko,

kiškis miškon insmuko —
N'ēr čion jo! (1866)

CCLXXVI.

Sējau ručiukę, savo žaliukę —
Tai gailiai verkiau ir kaip ravējau:
Dygkie, ručiuke, mano žaliuke,
Dar aš per jauna in rupestužius.
Berneli mano, mano jaunasis,
Kaip man patinka veidelis tavo;
Ne teip veidelis, kaip liemenēlis,
Rankų darbeliai, kojų žingsneliai.

* * *

Sējau miežiukus, savo žaliukus,
Tai gailiai verkiau ir kaip akējau:
Dygkit', miežiukai, mano žaliukai,
Dar aš per jaunas in rupestužį.
Mergele mano, mano jaunoji,
Kaip man patinka veidelis tavo:
Ne teip veidelis, kaip liemenēlis,
Rankų darbeliai, kojų žingsneliai. (1899)

CCLXXVII*)

Sējau rutą, sējau mētą,
Sējau žalią dimijoną;
Laisčiau rutą, laisčiau mētą,
Laisčiau žalią dimijoną;
Dygo ruta, dygo mēta,
Dygo žalias dimijonas.
Siuntē mane motinēlē
Dimijoną apravētie,
Žalios rutos palaistytie.
Dimijoną ravēdama,
Pasirēmiau ant rankelēs
Ir užsnudau ant lyselēs.
Ir atjoja bernužēlis
Per grynąjį laukužēlį:

---

*) Dainuoja mergos pulkas, jaunikiui atkeliavus pas mergą vuošvijon, prieš patį išvažiavimą į šliubą (vinčių).

„Padēk' Dievas, merguželе,
Dimijono ravētojēle".
— Tai tau ačiu, bernužēli,
Už teip meilų žodužēlį. —
„Vai mergele lelijēle,
Ar tu aisi užu manęs"?
— Vai berneli dobilēli,
Kad da' žydi dimijonas. —
„Tu mergele lelijēle,
Duokie žirgeliui užkastie".
— Vai berneli dobilēli,
Yr' brolelių daug žirgelių. —
„Vai mergele lelijēle,
Prastas tavo patalēlis,
Siera žeme po šoneliu,
Akmenēlis po galvele".
— Vai berneli, tai ne tiesa,
Šalbierēli, tai ne tiesa:
Žalia ruta po šoneliu,
Dimijonas po galvele. —
„Gana jodžiau, naravojau,
Niekur tokios ne atradau". (1876)

CCLXXVIII.

Sējau rutas, sējau mētas, sējau lelijēlias,
Sējau savo jaunas dienas, kaip darže rutelias.
Dygo rutos, dygo mētos, dygo lelijēlēs,
Dygo mano jaunos dienos, kaip darže rutelės.
Laisčiau rutas, laisčiau mėtas, laisčiau lelijēlias,
Laisčiau mano jaunas dienas, kaip darže rutelias.
Augo rutos, augo mētos, augo lelijēlēs,
Augo mano jaunos dienos, kaip darže rutelės.
Noko rutos, noko mėtos, noko lelijēlēs,
Noko mano jaunos dienos, kaip darže rutelēs,
Krito rutos, krito mėtos, krito lelijēlēs,
Krito mano jaunos dienos, kaip darže rutelēs.
Skyniau rutas, skyniau mētas, skyniau lelijēlias,
Skyniau savo jaunas dienas, kaip darže rutelias.
Nauji dvarai, sodužėliai, zerkolų langeliai,
Ten lekiojo, skridinējo mėlyni karveliai.
Karvelėli mēlynasis, vai kur tu lekiojai,
Karosēli geltonasis, vai kur tu nariojai?
Karvelėlis mēlynasis — po žalias girelias,

Karosēlis geltonasis — po juras marelias.
Karvelēli mėlynasis, kas tave nušovē,
Karosēli geltonasis, kas tave sugavo?
Tur' brolis aukso šaudyklą, tai mane nušovē,
Tur' seselē šilkų tinklą, tai mane sugavo.
Nesirupink', seserēle, ne prauskie burnelēs,
Nupraus tavo burnužēlę gailios ašarēles.
Nesirupinkie, sesele, ne šluosi aslelēs,
Iššluos tavo asložēlę geltonos kaselēs.
Nesirupink, seserēle, ne skalbsi źlukteliò,
Isskalb's tavo marškinēlius ant tavo petelių (1868)

CCLXXIX.

Simeonas po dangumi
Dievą garbino,
Kuningu šventintas,
Viskupu pažintas,
Garbin' Dievą maloningą,
Kurs gerai daro.
Šventa Ona, Dievo bobutē,
Kresioj' sēdējo,
Ji sēdēdama svečius linksmino,
Ji svečius linksmino,
Giedotie ketino:
Gerkit' svečiai, bukit linksmi,
Dabar laikas yra.
Dovidas kanklēm' skambino,
Nes jis mokējo,
O tos gražiosios panelēs
Prieš jį stovējo:
Dovidas gērējos',
Giedotie pradējo,
Cecilija su Sopija
Šoktie pradējo.
O tu, Morta, kukarkēle,
Vyrk' svečiams valgyt';
Tu nieko ne laukkie,
Pati paragaukie,
Ar geri barščiai?
Magdalena šokējēlē,
Čion tavęs ne reikia,
Dar ir tų senų bobų,

Kurios nieko ne veikia.
Jau laikas pamestie,
Visi vargai užmirštie,
Laik's gērus paliautie,
O namučiuon' aitie.
Darata vainikus pynē,
Ant galvos dējo,
Ožkabalių mergų darželiuos'
Rutas naravējo,
Beraudama supyko,
Nē diego ne paliko,
Vijo Katrutę su Barbute
Iki Bartninkų.
Pasivijo gale laukų,
Stverē už plaukų.
Kaip ēmē visos bartie,
Antanina gailiai verktie:
— Atiduosu aš jums rutas
Ir su kraiteliu. — (1899)

CCLXXX.

Siuntē mane motinēlē
In Dunojų vandenēlio
Su dviem vario viedrais,
Su sidabro naščiužēliais,
Ir su perlo vainikēliu.
Ir ištiko šeurus vējas
Ir nuputē vainikēlį
In gilųjį Dunojēlį.
Ir atplaukia trys berneliai,
Trys berneliai žukliorēliai.
„Jus berneliai žukliorēliai,
Ar ne matēt' vainikēlio"?
— Ką mums duosi — pasakysim',
Ką mums duosi — atiduosim'. —
„Vienam duosu sērų tinklą,
Antram duosu aukso irklą,
O šiam trečiam pati teksu".
— Ką mes veiksim' sērų tinklu,
Ką mes veiksim' aukso irklu,

Ką mes veiksim' tavim jauna? —
,,Sērų tinklu bežvejosit',
Aukso irklu pasiirsit',
Manim' jauna pasidžiaugsit'. (1875)

CCLXXXI.*)

Siuntē mane motinēlē
In Dunojų vandenēlio
Su moliniu puodu,
Molinelio puodu.
Ir atjojo bernužēlis,
Baltas gražus dobilēlis,
Ir sumušē puodą,
Tą molinį puodą.
Gailiai verkē mergużēlē,
Balta graži lelijėlē,
To molinio puodo,
Molinēlio puodo.
,,Cit', ne verkkie, mergużēle,
Balta graži lelijēle,
To molinio puodo,
Molinēlio puodo,
Aš tau duosu bērą žirgą
Uż molinį puodą."
— Aš ne noru tavo žirgo,
At'duok' mano molio puodą
Ir Dunojaus vandenēlį. —
Gailiai verkē mergużēlē
Balta graži lelijēlē,
To molinio puodo,
Molinēlio puodo.
,,Cit', ne verkkie, mergużēle,
Balta graži lelijēle,
To molinio puodo —
Aš tau duosu savo dvarą
Uż molinį puodą".
Aš ne noru tavo dvaro,
At'duok' mano molio puodą

*) Slg. n. CCLXXXII.

Ir Dunojaus vandenėlį. —
Gailiai verkė merguželė,
Balta graži lelijėlė,
To molinio puodo,
Molinėlio puodo.
,,Cit', ne verkkie, merguželė,
Balta graži lelijėle,
— To molinio puodo —
Aš pats jaunas tavo busu
Už molinį puodą."
Augštyn šoko, rankoms plojo,
Kad ,,aš gavau virą
Už molinį puodą".

CCLXXXII*).

Siuntė mane motinėlė
In Juružias vandenėlio
Su margu uzbonu,
Marguoju uzbonu.
Ir atjojo prusų ponas,
Ir sumušė uzbonėlį,
Margąjį uzboną,
Margąjį uzboną.
Gailiai verkė merguželė,
Uzbonėlio gailėjosi,
To margo uzbono,
Margojo uzbono.
— Cit' ne verkkie, merguželė,
Nes'gailėkie uzbonėlio,
Duosu bėrą žirgą,
Už margą uzboną.
— ,,Aš ne noru bėro žirgo,
Uzbonėlio gailestauju, —
Vai ponai, ponai,
Nupirk' man uzboną."
— Cit' ne verkkie, merguželė,
Nesigailėk' uzbonėlio,
Duosu porą šimtų

*) Slg. n. CCLXXXI.

Už margą uzboną.
— „Aš ne noru tavo šimtų,
Uzbonēlio gailestauju,
Vai ponai, ponai,
Nupirk' man uzboną".
— Cit' ne verkkie, mergužēle,
Nesigailēk' uzbonēlio,
Duosu didį dvarą
Už margą uzboną.
— „Aš ne noru didžio dvaro,
Uzbonēlio gailestauju,
Vai ponai, ponai,
Nupirk' man uzboną".
— Cit' ne verkkie, mergužēle,
Nesigailēk' uzbonēlio:
Gausi prusų poną
Už margą uzboną.
— „Aš ne noru prusų pono,
Uzbonēlio gailestauju.
Vai ponai, ponai,
Nupirk' man uzboną".
— Cit' ne verkkie, mergužēle,
Negailēkie uzbonēlio,
Gausi lenkų poną
Už margą uzboną.
— „Prusų pono ne norējau,
Uzbonēlio gailējausi —
Gavau lenkų poną
Už margą uzboną". (1899)

CCLXXXIII.

Siuntē mane motinēlē,
Siuntē mane širdužēlē
In giružę lapų (bis).
Tai parnešiau, motinēle,
Tai parnešiau, širdužēle,
Iš giružēs lapų (bis).
— Dukte, turu lovą margą,
Bernelį ēmus už sargą
Aik' gražiai išklot' (bis).

Ainu siunčiama motinēlēs,
Bet be jokios ukvatēlēs,
Išklot' margą lovą (bis).
Aš lovą gražiai išklojau,
Sēdulos lapais iškaišiau,
O pati ne guliau (bis).
Bernužēli, ne kalbēkie,
Saviep' manęs ne vadinkie,
Nes aš jau ne tavo (bis):
Tave visas svietas peikia,
Man tavęs jauno ne reikia —
Kad smarkios rankelēs (bis).

(1873)

CCLXXXIV.

Skyniau, skyniau skynimēlį,
Dariau, dariau vieškelēlį,
Dariau aš kelelį
Ing naują dvarelį.
In dvarelį ne tropijau,
In darželį patropijau,
In naują darželį
Pas žalią rutelę.
„Aik', mergele, rutų daržan,
Lelijēle — rutų daržan,
Skynk' žalią rutelę,
Pinkie vainikēlį.
Vainikēlį nusipynus,
Ant galvelēs užsidējus —
Reikēs šendien' mudviem
In šliubą važiuotie.
In bažnyčią nuvažiuosiv',
Savo jaunystą parduosiv' —
Šventins vainikēlį,
Permainis žiedelius.
Vargamistras pasirēdęs,
Labai aukštai atsisēdęs,
Vargonais graina,
Širdelę graudina.
O svočiutē ateidama,

Už rankelės paimdama:
„Verksi, mergele,
Verks tavo širdelė."
— Kad ir verksu — ne aš viena,
Kad ir žliumbsu — ne aš viena,
Verks ir svočiutė
Prie mano šalelės.
O seselē ateidama,
Už rankelēs paimgama:
„Verksi, sesele,
Verks tavo širdelē".
— Kad ir verksu — ne aš viena,
Kad gailausiu — ne aš viena,
Verks ir seselē
Vainiką pindama.
O brolialis ateidamas,
Už rankelēs paimdamas:
„Verksi, sesele,
Verks tavo širdelē".
— Kad ir verksu — ne aš viena,
Ašarosu — ne aš viena,
Verks ir brolelis
Lauku lydēdamas.
O močiutē ateidama,
Už rankelēs paimdama:
„Verksi, dukrele,
Verks tavo širdelē".
— Kad ir verksu — ne aš viena,
Kad raudosu — ne aš viena,
Verks ir močiutē
Kraitelį kraudama.
O tēvelis ateidamas,
Už rankelēs paimdamas:
„Verksi, dukrele,
Verks tavo širdelē".
— Kad ir verksu — ne aš viena,
Kad ir verksu -- ne aš viena,
Verks ir tēvelis
Dalelę duodamas.
O bernelis ateidamas,

Už rankelēs paimdamas:
„Verksi, mergele,
Verks tavo širdelē".
— Nors ir verksu — ne aš viena,
Nors raudosu — ne aš viena,
Verks ir bernelis
Prie mano šalelēs. (1899)

CCLXXXV*).

Skyrkis, ulyčia, tu plačioji,
Tegul sunelis ulevoja,
Sau jauną mergelę padaboja:
— Vai tu, mergele lelijēle,
Pas mus' kalneliai auksinēliai,
Pas mus tilteliai murmulēlio,
Pas mus upeliai vinu teka,
Iš pakraštēlių midum kvepia. —
Važiavo lauką, važiavo antrą,
Klausē martelē dieverēlių:
Kur jus' kalneliai auksinēliai,
Kur jus' tilteliai murmulēlio,
Kur jus' upeliai vinu teka,
Iš pakraštēlių midum' kvepia?
— Vai tu, martele, beprotēle,
Pas mus kalneliai akmenēlių,
Pas mus tilteliai aržuolēlių,
Pas mus upeliai ašarēlių,
Iš pakraštēlių — gailumēlių. (1899)

CCLXXXVI.

Sprogo žalias aržuolēlis
Vidurij' girelēs,
Kad šalnelēs nebijotų,
Per naktį išsprogtų.
Augino tēvelis
Sau vieną sunelį:
Užaugino sunužēlį
Vieną vienturtēlį.
Vai dar ne užaugo

---

*) Slg. n. CXVII.

Nē pusę ugelio,
    Jau užrašē visi ponai
    Jotie in vainelę.
Šerk', tēveli, man žirgelį
Pirk' tymo balnelį,
    Šerk', tēveli, žirgužēlį,
    Josu in vainelę.
In kilpelę stojau,
Ant žirgelio sēdau,
    Dēkavoju tētužēliui
    Ir senai močiutei;
Iš dvarelio jojau,
Kepurēlę kēliau —
    Liksit' sveikos, seserēlēs,
    Su kurioms aš augau.
Per kaimelį jojau,
Galvelę palenkiau —
    Liksit' sveiki, sēbružēliai,
    Su kuriais aš augau.
Aš prašyčiau brolužēlių
Ir jaunų seselių,
    Kad prašytų motinēlę,
    Kad gailiai ne verktų.
Aš prašyšiau brolužēlių
Ir jaunų seselių,
    Kad laistytų vinu kelią,
    Kad teip ne dulkētų.
Vinu kelias išlaistytas
Dar labjau dulkējo,
    Perprašyta motinēlē
    Dar ji gailiau verkē. (1899)

CCVXXXVII.

Statyčiau tiltužį
    Per Dunojužį,
Lankyčiau mergelę
    Kas nedēlužę.
Padariau alutį
    Gražų geltoną,
Užgēriau mergelę

Baltą — raudoną:
„Gerk' alų, gerk' alų
Ne laistydama,
Aš rinkau varpelias
Ne barstydamas''. (1875)

CCLXXXVIII.

Stovi žirgeliai širmi pabalnoti,
O mes broliai mandieruoti.
Žinau mums reiks išjotie
In svetimą žemužę, didį karužį.
O tiek ne verkē tēvas, močiutē,
Broliai, seselēs, kaip jauna mergelē.
Vai cit, ne verkkie, jauna mergele,
Parbēgs mano žirgelis.
Vai parbēgs, parbēgs mano žirgužēlis,
Parneš mano mandierēlę.
Vai parneš, parneš mano mandierēlę
Juodu kraujū aplašintą.
Vai skalbsi, skalbsi, mano mergele,
Savo gailioms ašarēlēms.
Vai tu džiovinsi, mano mergužēle,
Savo sunkiais atdusēliais.
Vai sunku, sunku kareiviu butie,
Reik' svietui paklusnu butie.
Aukšti kalneliai, ten mus dvareliai,
Gilios duobaitēs — mus' tēviškaitē.
(1874)

CCLXXXIX.

Stovi žirgeliai širmi pabalnoti —
Žinom', jog mums reiks išjotie.
Stovi seselē prie brolio šalelēs,
Stovēdama gailiai verkia.
— Cit' ne verk', sesele, balta lelijēle,
Kaip išjosu ir vēl parjosu.
In Vilnių nujosu, karalium pastosu —
Visą vaiską kēravosu.
Už Vilniaus miestelio, ant lygaus laukelio
Šaudē brolį kaip zuikelį;
Šaudē brolialį, kaip kokį zuikelį

Iš armotų granotkulkēlēm,
Devinios kulkelēs pro galvelę lēkē,
O dešimta in širdelę.
Saulutē tekējo, kaip brolelį šovē,
O leidosi, kaip kavojo.
Kaip brolį lydējo per Vilniaus miestelį
Visas vaiskas paskui ējo.
O tu, kardeli, mano švitruonēli,
Tu švitravai prie šalelēs;
Vai tu, armotēle, mano motinēle,
Tu pristojai per amželį,
Vai tu, grabeli, mano palocēli,
O duobele — tēviškēle. (1899)

CCXC.

Stov' żalnierius ant vaktos,
Kenčia šaltį visados (2 kartu).
Apicierai vaikščiodami
Ir żalnieriam sakydami (2 kartu):
Kaip mes ējom in Vilnių,
Visi murai sudrebējo,
Kaip mes ējom Varšavon —
Iš muškietų smarkiai ējo;
Iš armotų baisiai šovē,
Su bagnitais širdis vērē.
Tokia diena ir atējo,
Dievas maskoliui padējo;
Ir atējo šventas Jonas —
Rusas Lenkus pergalējo. (1870)

CCXCI.

Susirinko bajoraičiai
Karčiamužēj' gertie.
Gerkim', gerkim', mieli broliai,
Kuo mes użmokēsim?
Jurēs marēs ne żvejotos
Da' pilnai pilnotos,
O aš mažas ne didelis —
Gilus Dunojēlis.
Ne priplaukiau prie kraštelio,

Pamačiau mergelę,
Aš mergelei labą dieną,
Ji man nē žodelį,
Kepurēlę pakylējau —
Ji man nē kvietkelę.
— ,,Vai, mergele, lelijēle,
Ko taip didžiu aini?
Jei tēvelio didžiu turtu,
Taip iš didžio aini,
O jei savo proteliu —
Likk' sveika, mergele. (1875)

CCXCII.

Suskambējo languižiai,
Štai atējo svetužiai,
E, ē! ocha, cha, štai atējo svetužiai*).
Ing tuos namus pakviesti,
Kad but vidun investi.
Ilgu mums čion stovētie
Ir ant tuščio kalbētie.
Išeikite, tarneliai,
At'darykit' durelias.
Ineinam in seklyčią —
Mums pastatē skleinyčią.
Toj' skleinyčioj' baltojoj'
Vinas, midus kvepējo.
Gerkim', užkim', dainuokim',
Gaspadoriui puruokim'.
Gaspador' protingasis,
Mums visiems milimasis,
Priimkie mus svetelius,
Sodinkie ing suolelius.
Sodinkie ing suolelius,
Užgerkie kaip ponelius
Iš auksinių kupkužių,
Krišpolinių stikluižių.
Užkim', šokim, dainuokim'
Ant kankluželių žaiskim.

---

*) Po konžnam' posmui atkartok': ,,e, e! och acha" ir t. t.

Vai kankložiai garsiejai —
Sveteliai milimiejai,
Linksminkit' mus brolelius
Ir tuos visus namelius.
Gaspador' išmintingas,
Buk' ant mus, maloningas,
Paraginkie sunelius,
Kad pašertų žirgelius.
Jojau dieną, naktužę
Per tolimą šalužę,
Per tolimą šalužę,
Per Lietuvos žemužę.
Iš puikiojo dvaružio,
Iš to garsaus miestužio
Aštriais keliais jodami,
O tarpais ir paklupdami,
Sutaškēm mandieružias,
Nuvarginom žirgužius.
Dabar gerkim', dainuokim',
Tiems namams dēkavokim,
Kad priēmē svetelius,
Kad pašērē žirgelius. —
O kad mes tancevojom',
Po gatvias ulevojom',
Gērējosi mergaitēs
Ir jaunosios panaitēs. (1868).

CCXCIII.

Sušvilpino kareivēliai*)
Ant tēvelio dvaro,
Ir paēmē mus' seselę
Už baltų rankelių,
Ir nuvedē mus' seselę
Ing aukštą klētelę,
Pasodino mus' seselę
In aukso kreselę,
Ir užgērē mus' seselę
Žaliuoju vineliu.

---

*) Kiti dainuoja: ,,kazokēliai."

Ir ateina bernužēlis,
Ir ateina dobilēlis
Sesutę bardamas:
„Ne gerk', seserēle,
Iš kareivių rankų,
Kareivēlis ne brolelis,
Ne baltas - raudonas,
Ne meilus žodeliai."
— Atsitraukkie, bernužēli,
Atsitraukkie, dobilēli,
Tu jau ne brolelis,
Ne baltas, raudonas:
Kareivēlis tai brolelis,
Tai baltas - raudonas,
Tai meilus žodeliai. —
Ir pakinkē mus' seselei
Šešis bērus žirgus,
Ir išvedē mus' seselę
Iš aukštos klētelēs,
Pasodino mus' seselę
Ing margą karietą,
Ir išvežē mus' seselę
Ing svetimą šalį.
Toj' svetimoj' šalužēlēj'
Seuros uličaitēs,
Šalti šaltinaičiai.
Ir pastatē mus' seselę
Ant gilaus Dunojaus.
Ir atjoja bernužēlis,
Ir atjoja dobilēlis
Bērų žirgų girdyt',
Pentinēlių šveistie.
— Gelbēk', gelbēk', brolužēli,
Gelbēk', dobilēli,
Iš kareivių rankų. —
„Atsitraukkie, seserēle,
Atsitraukkie, lelijēle —
Aš tau ne brolelis,
Ne baltas - raudonas,
Kareivēlis tai brolelis,

Tai baltas, raudonas,
Tai meilus žodeliai"

....

Ir nuskendo mus' seselē
Ing gilų Dunojų. (1875)

CCXCIV*).

Suvalkų miestelij' žydelka našlē.
Ai, vai, dżium, dżium, żydelka našlē.**)
Żydelka našlē, jos duktē graži,
Jos duktē graži vardu Perlēta.
Ne važiuok', Jonai, seredos dieną,
Atvažiuok, Jonai, subatos dieną,
Subatos dieną, per pačius pietus,
Per pačius pietus trimis vežimais.
In vieną dēsiv' skrinias, patalus,
In antrą dēsiv' žalius mēronus,
In trečią dēsiv' auksą, sidabrą.
Kur auksa dēsiv' ir mudu sēsiv',
Mudu važiuosiv' tavo šalužen. (1870)

CCXCV***).

Šalij' kelio pavieškelij'
Stovi naujas rutų daržas,
Ten vaikščiojo Ulijona,
Ulijona graži pana.
Ir atjojo jaun's bernelis,
Padabojo Ulijoną:
„Ulijona, graži pana,
Tu suskink' man
Rutų kvietką."
— O, berneli, dobilēli,
Nevelija brolis mano. —
„Ulijona, graži pana,
Nunuodykie savo brolį."
— Ei, berneli, dobilēli,

*) Slg. n. CCCLXXI.
**) Po koźnos ailios atkartok': „ai, vai, dżium" etc.
***) Slg. n. XLV.

Kad ne žinau tokių žolių. —
„Ulijona, graži pana,
Tu nueikie višnių sodon,
Tu ten rasi tokią žolę,
Baltu žiedu bežydinčią:
Ulijona, graži pana,
Suvirinkie in skleinyčią.
Parjos brolis iš karuzēs,
Duok' broleliui alaus gertie"....
Dar nei pusēs ne išgērē,
Jau ant žirgo ne pasēdi:
— „Vai sesele, lelijēle,
Kas man daros, seserēle,
Akys temsta, širdis alpsta —
Kas man daros, seserēle....
Vai sesele, lelijėle,
Paklokie man baltą lovą....
— Vai broleli, dobilēli,
Tau ne reikia baltos lovos,
Tik tau reikia balto grabo,
Balto grabo, plonų drobių. —
„Ulijona, graži pana,
Tu nužudiai savo brolį,
O jau manęs kaip ir n'ēra"....
— Vai, vai, vai, vai Dieve mano,
Kur aš busu siratēlē;
Nē bernelio, nei brolelio
Ir nē jokios giminēlēs.... (1870)

CCXCVI*).

Šalije keluželio kanapēlē augo,
Ten jaunas bernelis ant rankų rymo',
Su jauna mergele žodelį kalbē':
„Pasiklauskie, merguželē, žaliosios rutelēs,
Ar velis rutelē in darželį aitie,
Ar velis žalioji šakelias palenktie,
Ar velis žalioji lapelius skabytie,
Ar velis žalioji vainikēlį pintie."

*) Dainuoja, kaip jaunikis atjoja mergos vakarynose.

O da' ne prijojau prie rutų darželio,
Jau ir palinko visos trys šakelēs.
Aš da' ne nuskyniau ne vienos šakelēs,
O jau ir nukrito žaliejie lapeliai.
Atsimink', mergele, kur mudu stovējov',
Kur mudu stovējov' žolužē žēlē;
Atsimink', mergele, kur mudu kalbējov',
Kur mudu kalbējov', žemužē drebējo.
Kaip tu man jaunam save pati žadējai —
Rutelių vainikēlį žirgeliui sušēriai. (1875)

CCXCVII*).

Šaltas dienas apturējom',
Kurių niekad' ne norējom':
Liuterį pekloj' regējom',
Kanalija, kanalija!
Mes per tris dienas melsdami,
Pas jo grabą stovēdami,
Iš karštos maldos snausdami,
Kanalija**).
Laukēm', idant atsilieptų,
Prusam dangun aitie lieptų
Ir drekiu lupas pateptų.
Ansai davē atsakymą —
Prusams pekloj' gyvenimą
Ir lašinių ne matymą.
,,Aš pats in peklą inšokau
Ir jus su savim' patraukiau
Kaip in blozę apsiraukiau".
Jie išgirdę nusigando,
Jog Prusai pekloj' paskendo —
Martynas jau n'ais ing dangų.
Bēgo namon drebēdami,
Lupom's savo vapēdami,
Ir ,,farfliuktik" kalbēdami.
Moter's namie pasilikę

*) Ant gaidos: ,,Linksmas dienas apturējom"... (iš kantičkų).

**) Po kožnam posmui atkartok': ,,kanalija, kanalija".

Bēgo per laukus jieškotie,
Klausē virų pasitikę:
,,Ką girdējot' pas jo grabą,
Kad jus lupos labai dreba
Ir ant barzdos snarglys kabo"?
Virai jom's apsakē cudą
Apie Liutro skystą....dą,
Kur's ne tilptų ing šį bliudą.
Moters ant virų supyko,
Kad Liutro .....d's ne patiko,
Ant virų visos sukliko.
Vienos sudijo tardamos,
Palaižytie ne gaudamos,
Sugryžo namon verkdamos.
(1868)

CCXCVIII.

Šalta žiema šalin aina,
Jau pavasaris ateina,
Saulē vēl malonį rodo,
Źəmē šilumą išduoda.
Upēs tvanus didžius lieja
Kad pavasaris atējo,
Skubinas vanduo nuo kalno —
Ilgai butie jam ne valna.
Reik' paliktie kožną vieną
Dēl artojaus linksmą dieną—
Tuos stebuklus Dievas daro,
Šalčius, tvanus šalin varo.
Gaspadoriai, gaspadinēs
Jau sulaukē tos gadynēs,
Žiur' ant žaliuojančio beržo,
Ar jau laikas artie daržas.
Dabar prie to gero oro
Apsitaisyt' reikia tvoros,
Ne viena jauna mergelē
Linksmai aina ing darželį.
Žiuri ar žemē yr' šilta,
Ar jau laikas sētie rutą,
Tokias darbas rodo meilę,
Žolelias sodint' in ailią.

Ne toli ējus ant lauko,
Kur upelij' żuvys plauko,
Grażus gegelis*) żaliavo —
Linksmai paukšteliai giedojo.
Anam' garsiam' vakarēlij'
Gied' lakštingala krumelij',
Visi paukšteliai atgijo,
Šalčio żiemos jau ne bijo.
Dēlto anie ne bijojo,
Kad pavasaris użstojo,
Drasiai gegij' susilēkę,
Kożnas savo balsu rēkē.
Jaunų pulkelis sus'ējo,
Paukšteliams giedot' padējo —
Mergelēs linksmais balselias,
Vaikinai grażiai vamzdeliais,
Vienas kitam vinčiavojo,
Jog pavasaris użstojo.
Gaspadorius, darbininkas,
Nē vien's tuomet ne stov' dikas
Apie lauką jau rupinas,
Gaspadoriškai skubinas',
Susilaukę gero vējo
Vasaroją drasiai sējo.
Visa żemē stojcs' grażi,
Ait' ant lauko vaikai maži,
Linksminos grażia valanda
Ganydami savo bandą, —
Naują parvą laukas gavo
Nog aprēdytojo savo.
Kad atējo jau vasara,
Šeimyną prie darbo varo,
Gaspadorius teip insakē
Imtie dalgį, grēblį, šakę,
Gaspadorius kalb' kaip tēvas —
Laik's pradētie šienaut' pievas.
Karštis saulēs jau didesnis,
Su senaisiais vargst' jaunasis,

---

*) Kiti sako: „grażus gojalis".

Sunku tuomet' gali tvertie,
Trokšta žmogus tankiai gertie.
Kožnas gavęs sau pavēsį
Su pamēga pasēdēsi,
Po pabaigos pjautie šieną
Tuoj' atein rugpjutēs dienos.
Čion didžiausias darbas duonos,
Kurią duoda dangaus ponas,
Užderējo gerai kviečių —
Bus pyragų dēlei svečių.
Ta malonis gausi yra,
Jog ant žemēs daug išbyra,
Kuris tuomet' apsilanko,
Sveikina duoną su ranka,
Alų ir arielką maukia,
Pasigēręs „nisut" šaukia. (?)
Šitai laikas vēl atējo,
Kada visi rugius sējo,
Čion darbymetēs didesnēs,
Dirba drauge ir senesnis.
Skabriai bloškē, kulē, vētē,
Seni skunioj'*) pēdus mēte —
Turēdam's sēklą gatavą
Kožnas vež' ing lauką savą.
Ką iš namų nusivežē,
Praded' sētie pagal ažią —
Tuo laik' n'ēr kada stovētie,
Graitai reikia užakētie.
Džiaugiasi kožnas artojas,
Kad užauga vasarojas,
Tur' iš to gerą nodieją —
Gražus ruduo prasidējo.
Už vis pirmiaus' žirnius ima,
Krauja in didį vežimą,
Kad iš lauko jau suvalo,
N'ēr namie tuščio pašalio.
Pilnos skunios javų yra,
Grudai tankiai visur byra,

*) Rankraštije stovi „skrinioj".

Kartais vēlai ats'ein' gultie —
Ant ryto reik' anksti kultie.
Po pabaigos tokio darbo,
Mislyk' pelnyt' sau ant skarbo,
Ing miestą tankiai važiuoji,
Nuvažiavęs ten girtuoji;
Koks yr' toksai iš to pelnas —
Kad nog darbo tik tu valnas.
Atsiranda žemē balta,
Žemē šalčio jau apkalta —
Gaspadoriams per kalēdas
Su šeimyna visos bēdos.
Samdininkai geria, valgo,
Čielo meto atim' algą;
Kursai nori gaut' šeimyną,
Tas su laiku sau tyrauja*).
Kožnas apie tai dumoja,
Gerą dēl savęs daboja,
Kursai meta**) gerą stotką (?),
Tam drasiai duoda pradotką.
Žiemos meto ta storonē,
Ing girią važiuot' kelionē,
Nuvažiavę skabriai kerta,
Bijodami pikto varto.
Pakol' namon veža malką —
Darbininkas jau išalko;
Moters sau kakalį kuria,
Kiek tik malkų sausų turi,
Daro dēl savęs šildymą,
Kožna savo darbą ima:
Viena pyško, tranko, audžia,
O kita verpdama snaudžia.
Vikresnēs mergos, kaip styrnos,
Kamaroje suka girnas,
Linksmai dienos šviesios laukia,
Šventą giesmę gražiai traukia,
Pagiedojus sau auštrinę —

---

*) Rankraštije „tirauja".
**) mato?

Daug linksmumo gaspadinei.
Viriškiai po skunias baldos,
Tie ne gieda tokios maldos;
Šeudus, šienus anie peša,
Duoda ēst', galvijams neša,
Arklius, jaučius šeria — bandą,
Po pašiurias visur lenda.
Kas dien' mažyn — mažyn varo
Su rupesčiu tą pašarą;
Jau perleidus puisaužiemį,
Gaspadorius žiur' ing žemę.
Dirvos po sniegui jau plikos —
Neužilgio bus velykos,
Gaspadorius kas vakarą
Apie tai rokundą daro,
Kaip toli švent's Jurgis yra —
Tuomet' bus teisybē tyra:
Šalčiai žiemos tuomet' liauna,
Pavasaris viršų gauna. (1874)

CCXCIX*).

Šaukia mano balsas, balsas,
Liudnasis alasas, alasas!
Aš pas tave šaukiu balsu,
Iš burnos sava alasu:
Savo brolį balsu šaukiu,
Lietuvos pagelbos laukiu.
Maskolius spaustojas tavo,
Maskolius — budelis mano...
Tu Lietuvoje gyveni,
Pats save suramini:
Teip yra Lietuva šviesi —
Jos sunus džiaugiasi visi!
Aš niekad' negaliu džiaugtis —
Keik' su maskoliais ramintis,

---

*) ,,Balsas šaukiantis brolio pas brlo į", regis, iš gadynēs caro Nikolojaus I-jo, kuomet' musų kareiviai labai kankinami buvę.

Bet jie mane labai baudžia,
Kaip replēmis širdį spaudžia!
Ateina tamsybē nakties —
Žibanti šviečia tau liktis,
Visados šviesą išvysti,
Maskoliją ne pažinsti.
Savo tēvyškēj' gyveni,
Pats ant manęs ne atmeni,
O aš laukiu prapuolimo,
O ne savo gyvenimo.
Idant aš tikrai numirčiau,
Maskoliją ne matyčiau —
Verkiu kasdieną, vaitoju,
Ašarom's burną mazgoju.
Ne turu kuo' burną praustie,
Ant to mano kuno votys —
Aičiau kur ne žinodamas,
Maskolių ne matydamas.
Maskoliai labjause pyksta,
Kad Lietuv'ninką išvysta;
Ant svieto, mat', geriaus' butų,
Kad tos Lietuvos ne butų...
Kursai tą vardą išgirsta,
Kožnas vienas bjauriai pyksta,
Vis tai nori išnaikintie
Ir Lietuvą pražudintie.
Balsas mano verksmo šaukia —
Lietuvos galybēs laukia!
Tasai mano graudus balsas
Ir liudno verksmo alasas...
Visada tamsybę matau,
Ašarēlias naktij' barstau,
Ir diena išrodo naktis —
Reikia su maskoliais pyktis!
Visi muškite maskolių,
Nog manęs tą neprietelių —
Broli, gynk' kiek galēdamas,

Ant manęs atsimindamas.
Ar ne girdi mano balso,
Šaukiančio liudno alaso?
Ko teip tu atsitolinai,
Ar mane ne išpažinai?
Gal' tu butinai numiriai,
Ant balso ne atsišaukiai?
Kad ir mano balsas šaukia,
Bet brolis ne atsišaukia!
Atminkie mano sielvartus,
Żinokie tuos baisius vartus,
Kuriais asmiu uždarytas,
Iš Lietuvos išvarytas,
Kad niekados ne išeičiau
Ir broliams ne apsakyčiau.
Ing tēviškę ne sugryžčiau,
Tą Maskoliją vis keikčiau!
Keikiu aš tenais budamas,
Ant maskolių žiurēdamas,
Kad iš tenai ne išeinu,
Gimtoj' Lietuvoj' ne bunu.
Tam kalinij' užrakytas,
Iš tēviškēs išvarytas —
Ne žinot' to išvarymo,
In tuos vartus uždarymo!
Kaip Lietuva vajavojo,
Savo čielybę dabojo —
Ta Lietuva yr' motina,
Nors nevidonai niekina,
Kad ir teip toli atskyrtas,
Lietuvos sunum' vadintas.
Vai broli mano, žinai ką —
Bjauri ta mano močiaka!
Reikia kas dieną man verktie,
Tą svetimą šalį keiktie,
Gyvastis broliu vadina, (?)
Nors ne kojom', žodžiais mina.

Ji yra motina kraujo —
    Daro sopulius iš naujo,
Kraują kaip vandenį geria,
    Kunus, kaip su žagre, aria.
Labai baisiai kotavoja,
    Niekad' muštie ne perstoja.
Toks mus' brolių nuliudimas —
    Maskolijoj' gyvenimas.
Ta baisi man Maskolja
    Lietuv'ninkus visaip rija,
Ta amžina bēda, bēda
    Lietuv'ninkus ēda, ēda!
Aš keikiu ant jų: rupuže!
    Ne regit', kaip kulkos užia,
Kulkos birzgdamos lekioja —
    Mane maskoliai mindžioja!
Aš ant tos mirties statytas,
    Visas kunas sukruvintas,
Margai krauju sutaškytas,
    Kaip ant plauko pakabintas.
Kuną adatomis bado,
    Girdytie maskoliai veda —
Skauda galvą ne tirvoju,
    Ašarų patalą kloju.
Man ant kuno daro rēžius,
    Baudžia maskolių kaip spiečius,
Kraujas bēga, kaip ir upē —
    Man apie rytdieną rupi!
Ar dar gyvas pasiliksu,
    Ar kaip mušē ne nunyksu —
Pasenau aš terp maskolių,
    Kraujuos kasdien iki kelių.
Nieks ne girdi mano balso,
    Ne žiuri nē ant alaso,
Manęs pareinant ne laukia,
    Šauktie pas save ne šaukia.
Pasilieku kaip pelēda,

Noris Maskolijoj' gēda —
Jau aš šendien turu mirtie,
Su tuom' svietu atsiskirtie.
Iš gailesčio širdis plyšta —
Jau Lietuva ne pažinsta,
Iš tos tēviškēs Lietuvos —
Mane Maskolijoj' kavos.
Sergu visas dienas, naktis,
N'ēra kuom' votis gyditis,
N'ēra kur man gautie vaisto,
Ne turu dēl kuno maisto.
Neduoda maskoliai pikti,
Mano nevidonai peikti,
Jie ne atboja sau nieko,
Kad kuprotas ir kolieka.
Keikia Žemaičius pamatę
Ir savo akis pastatę:
„Tuos šetonus išnaikinkim',
Savo žemēj' ne laikykim',
Kada jiemis labai prikaks,
Rasi, tik iš akių išnyks:
Tada jie su visum pražus,
Lietuvos, jų žemēs, ne bus,
Ne bus kam užtaravotie,
Nē jųjų žemēs atmintie.
Lietuvos ponais busime,
Mokslą savo platinsime,
Ten mes gerai gyvensime,
Savo valdžioj' turēsime."
Bēda man' baigia vargintie,
Ne užilgo reikēs mirtie,
To vargo ne iszkentēsu,
Be laiko savo — numirsu.
Brolau, kad ne atsišauki,
Manęs pareinant ne lauki,
Gyvenkie, likkie sau sveikas —
Ne asi tēvelių vaikas. (1876

CCC.

Šendien', broliai, liustą kelkim,
Rytoj' šventa — išmiegosim,
Kur ketinom', ten nujosim.
Lygiom lankom raiti josim,
Dunojēliu plaukte plauksim.
Ir priplaukēm aukštą kalną,
Ant to kalno žalia liepa,
Po taj' liepa — šaltinaitis,
Ten mergelēs žlugtą skalbē.
Padēk' Dievas, merguželēs,
Jumis baltai žlugtą skalbtie,
Nes'bijokit', merguželēs,
Mes jums nieko ne darysim,
Aukso žiedus numaustysim —
Bus žirgeliams patkavēlēs,
Vainikēlius nusagysim —
Bus žirgeliams abrakēlio. (1875)

CCCI.

Šen nedēlēlę, per nedēlēlę,
Žirgelį mustravojau;
Išmustravojau bērą žirgelį,
Pas mergelę jodamas.
Vai sēdi, rymo jauna mergelē
Po zerkolo langeliu:
Tu pažiurēkie, mano mergele,
Po zerkolo langeliu,
Vai stovi, dreba bēras žirgelis
Po manim stovēdamas,
Teip tu drebēsi, mano mergele,
Kaip mano valioj' busi.
— Aš išsilenkčiau šeuraus vejalio
Ir skaudančio lietelio,
Tik n'išsilenkiau šelmio bernelio
Ir jo rustų žodelių.
Tas kančiukēlis žalių šilkelių

Budins anksti rytelij',
Ta nendružēlē, ta siubuonēlē,
Mokins darbelio dirbtie.
— ,,Ne nusiminkie, mano mergele,
Ką aš vakar kalbējau —
Tas kančiukēlis žalių šilkelių,
Jisai žirgeliui baustie,
Ta nendružēlē, ta siubuonēlē,
Man jaunam pasiramčiuot',
Ta mergužēlē, ta lelijēlē,
Man jaunam pasidžiaugtie. (1876)

CCCII.

Šēriau sau žirgelį
Per du - tris metelius,
Auginausi sau mergelę
Per du - tris laukelius.
O aš išjodamas
Ing svetimą šalį,
Aš nutvēriau mergužēlei
Rutelių darželį.
Sēdžiu už stalelio,
Žiurau per langelį,
Ko siubavo lelijēlē,
Vējalio pučiama:
,,Vai, vai Dievulēliau,
Dievulēliau mano,
Bau ne mano bernužēlis
Keleliu parjoja."?
Per laukelį jojau,
Žemužēs ne mačiau,
Kaip prijojau prie vartelių
N'iškalbu žodelio.
Išeikie, mergele,
Atkelkie vartelius,
Priimk' mano bērą žirgą,
Sveikink' mane jauną. (1874)

CCCIII.

Šēriau, šēriau sau žirgelį

Aš per rudenēlį,
Dēl to šeriau, kad norējau,
Kad jis gražus butų:
Kaip aš josu pas mergelę,
Kad pašokinētų,
Kaip nujosu ant dvarelio,
Kad ne nustovētų.
Kad aš jojau per kaimelį,
Kaimelis dundējo,
Viso kaimo mergužēlēs
Int mane žiurējo.
Ar jus žiurit', ar ne žiurit' —
Jus mano ne busit',
Padabojau sau mergelę
Dvilika metelių.
Aičiau, aičiau in gužynę
Pažiurēt' mergelių,
Vieni žaidžia, kitos šoka —
N'ēr mano mergelēs.
Ir pamačiau mergužēlę
Vidur' jaunimēlio,
Su kasnikais, su vainikais,
Su žalioms rutelēms. (1899)

CCCIV.

Šēriau žirgelį per ne lēlēlę,
Kad sulaukčiau subatēlēs
Savo bērą žirgelį pamustravočiau.
Vai žirge, žirge, žirgeli mano,
Ar nuneši mane jauną
In pusantro stundaičio šimtą milaičių?
Vai broli, broli, broli valdone,
Jei bus lygus keleliai,
Ne kupstuoti takeliai, gal' ir tesēsu.
Vai kad aš jojau per žalią girę,
Linksta, grimsta kojalēs
Nuo neteisių žodelių — ne datesēsu.
Vai kad aš jojau per vuošvēs dvarą:
Čiulba, ulba paukšteliai
Žaliam' višnių sodelij', tai gražiai gieda.
Vai vuošve, vuošve, vuošve močiute,
Kokia yra paukštelē
Žaliam' vyšnių sodelij', teip gražiai gieda?

Vai žente, žente, ženteli suneli,
N'ēr ne jokios paukštelēs,
Kaip tik mano dukrelē teip gailiai verkia.
Vai ko tu verkī, mano mergele,
Jau rutelēs ne skinsi,
Vainikēlio ne pinsi, nē ne nešiosi. (1899)

CCCV.

Šēriau žirgelį sau juodbērēli,
Šerdamas aš jį glosčiau,
Balnodam's aš jį baudžiau:
Ne šok', ne žvengk, žirgeli,
Ant tēvelio dvarelio,
Vai tiktai šokkie, vai tiktai žvengkie
Ant vuošvelēs dvarelio,
Kad išgirstų mergelē.
O kaip išgirdo jauna mergelē —
Tekina per dvarelį
Ing rutelių daržėlį.
Aš tavęs klausčiau, mano mergele,
Kas tave užaugino,
Protužio išmokino?
— Vai tu bernuži, tu beprotuži,
Dievulis užaugino,
Vargelis išmokino. —
Aš tavęs klausčiau, mano mergele,
Dēlko baltos rankelēs,
Žēri aukso žiedeliai?
— Vai tu bernuži, tu beprotuži,
Baltos mano rankelēs
Nuo sunkiųjų darbelių,
Žēri aukso žiedeliai
Nuo klevo šaudyklēlēs. —
Aš tavęs klausčiau, mano mergele,
Dēlko gluodni galvelē
Ir raudoni veideliai?
— Vai tu bernuži, tu beprotuži,
Gluodni mano galvelē
Nuo sunkių rupestēlių,
Skaistus mano veideliai
Nuo gailių ašarēlių. — (1899)

CCCVI.

Šermukšnēli! graitai augkie,
Obelēle, dar palaukkie (bis),
Sau žiedelius susikraukkie:
Tai bus balti žiedužēliai,
Bus raudoni obuolēliai.
Tu, broleli, graičiau augkie,
O, sesele, dar palaukkie (bis),
Sau kraitelį susikraukie:
Jei bus didis kraitužēlis,
Bus bagotas bernužēlis.
Atvažiavo bernužēlis
Šesiais žirgais karietēlēj':
— Vai mergele lelijēle,
Vai ar aisi tu už manęs?
— ,,Ne kas butų ait' už tavęs,
Gaila palikt' tēviškēlēs (bis)
Ir brolelio seklyčēlēs."
— Vai mergele lelijēle,
Mano tēvo didis dvaras,
Aplink' dvarą jievarēliai,
Vidur' dvaro sodužēliai:
Po sodelį vaikščiodama
Obuolēlius beskabysi (bis),
Juodas vuogas be rankiosi.
— ,,Vai berneli, dobilēli,
Tie raudoni obuolēliai (bis)
Tai bus didēs rupestēlēs,
O tos juodos žemvuogēlēs,
Tai bus gailios ašarēlēs. (1899)

CCCVII.

Šile beržēlis stovējo,
Brolis žirgelij' sėdējo,
Su mergužēle kalbējo,
Rutų vainiką derējo.
Aukso žiedelį viliojo:
,,Mergele mano jaunoji,
Buk' man tarnele tikroji,
Nušluok' dvarelį subatoj',

Atjos sveteliai nedēlioj',
    Pastatys žirgus ant dvaro,
Prie naujo rutų darželio."
    — Parlaužē tvorą levendrų,
Išmynē rutą iš šaknų
    Ir lelijēlę iš laiškų,
Sutrempē rutą žaliąją
    Ir lelijēlę baltąją.
Aičiau per dvarą tekina,
    Skųsčiau močiutei verkdama:
Močiute, mano širdele,
    Koki pas tave sveteliai? —
— „Ne mano senos sveteliai,
    Tai tavo jaunos piršleliai
Pastatē žirgus ant dvaro
    Prie žalių rutų darželio,
Parlaužē tvorą levendrų,
    Išmynē rutą iš šaknų
Ir lelijēlę iš laiškų.
    Ne verkk, dukrele jaunoji,
Atžels rutelē žalioji
    Ir lelijēlē baltoji;
Atžels rutelē iš šaknų
    Ir lelijēlē iš laiškų." (1874)

CCCVIII*).

Šitai išrožijimas,
Dēl tų persergējimas,
    Kurie ing stoną aina
    Ir jaunas dienas maino.
Jauna nor' sena butie,
Ing tą stoną pakliutie,
    Iš tikros dušios trokšta,
    Kaip rugių sēkla blokšta.
Ateis ir tos dienelēs,
Pereis tavo dienelēs,
    Vaikščiodama vaitosi,

*) Dainuoja, jaunikiui atvažiavus vuošvijon pas mergą, visi drauge, mergos ir jaunikio pulkas, išvažiuodami in šliubą; slg. n. CCCXIII.

Jaunystos gailavosi.
Dar džiaugiesi rutele,
Kur pasējai in lovelę,
Mislyk', kad ne pagultų
Ir šalna ne užpultų.
Nusibodo dēvētie,
Rutelę apravētie —
Ne laimingos mergelēs,
Jus iš rojaus kvietkelēs!
Kad jau jus ją numesit',
Niekados ne atrasit' —
Ant galvos vainikēlis,
Kaip aukso obuolēlis.
Atsargiai jį nešiokit',
Vainikēlį dabokit' —
Mergelēs lelijēlēs,
Ne duokit' vainikēlio!
Lengviaus nešiot' rutelias
Ne sunkius nor's metelius —
Ar jus n'išmanot' nieko,
Ar ne žiurit' ant svieto?
Moter's vargus kęsdamos,
Nog girtuoklių baigdamos:
Viras parējęs girtas,
Kaip koksai levas tvirtas,
Pačią, vaikus mušdamas,
Iš namų išvydamas.
Ir jumis teip dabojas'!
Tam' stone visaip stojas' —
Šētonas gundindamas,
Jais ing peklą vesdamas.
Viriškis pasigēręs,
Už rankos nusitvēręs,
Ing svirnelį vesdamas,
Už kaselių tęsdamas.
Ne norējai rutelēs,
Nē baltos lelijēlēs,
Tik norējai bernelio
Ir jo sunkaus darbelio!
Ne išgelbēs tēvelis,

Nē jaunasis brolelis,
Turėsi su juom' butie,
Tuos' varguose pražutie.
Gērējaisi darbeliu
Ir žaliu bijunēliu —
Labjau džiaugies' berneliu,
Ne kaip jo jaunimeliu.
Kaip tamsioj naktelēj'
Danguj' žiba žvaigždelē,
Teip mergelē žibējo,
Kol' vainiką turējo.
Visur tave milējo,
Visi tavim' gērējos,
Kol' buvai pas tēvelį,
Kol' nešiojai rutelę.
Kad nešiojai rutelę,
Gražiai žibēj' veideliai,
Kaip berneliui papulsi —
Kaip in šulnį inpulsi!
Suvys ir vainikēlis,
Išblies tau ir veidelis,
Sudžiusi tu, mergele,
Nog bernelio žodelių!
Dabar tekētie nori,
Bernelį pas'dabojai —
Pabusi vieną metą,
Pereis tavo ukvata.
Vainikēlio raudosi,
Jaunystos gailavosi,
Nor's ašarēlias liesi,
Jauna but' ne galēsi.
Kad ir liktum našlelē —
Tai rupesčių dienelē,
Arba tamsi naktelē,
Ale tik ne mergelē.
N'aisi ing jaunimēlį,
O nē ing atlaidēlį,
Nē prie seno senumo
N'išpažinsi gerumo.
Pasimislyk', mergele,

Kaip žaliojoj' girelēj'
Kaip vējaliai utavo*) —
Visa giria siubavo.
Ir tu teipos siubuosi,
Kaip ing tą stoną stosi,
Nog anytos žodelių,
Nog mošelių kalbelių.
Mergele n'iškentēsi,
Vargeliuose skendēsi
Nog tų prispaudimēlių,
Nog sunkių rupestēlių.
Ar gi da' daugiaus reikia,
Kaip visur marčias peikia,
Kad ir butų geriausios
Ir visiems pakarniausios?
Anytos daug meluoja,
Martelias iškolioja,
Žodeliais valgindina,
Ašarēlēm's girdina.
Tai marčių toksai pelnas,
Ant kalbelių — nuopelnas,
N'ēr nē vienos dienelēs,
Kad ne verktų martelēs.
O jei našlele liksi,
Da labjau ne intiksi,
Tuojaus ant tavęs gražios
Gentys visi suvažiuos.
Rodą tokią padarys,
Su vaikeliais išvarys,
Ne bus kur pasidētie,
Reiks vargelis kentētie.
O jei namon sugryžsi
Ir ten vargus išvysi,
Kad jau asi našlelē,
Ne to laiko seselē.
To sunkio šliubo ryšio
Niekados ne atriši,
Ing mergelias ne gryžsi,

---

*) = uźavo.

Daug vargų pamatysi.
Labai tankiai vaitosi,
Vainikēlio raudosi,
Rutelēs ne nešiosi,
Dideliai jos vaitosi.
Niekas tavęs ne gelbēs —
Vargus, bēdas kentēsi.
Daug tokių atsiranda,
Ką jaunystos ne randa,
Kad galētų dastotie,
Nog viro atsivaduotie,
Daug ir pinigų duotų,
Kad tik atsivaduotų.
Visi gerai išmano,
Kurie jaunystą gano,
Žino — ne vien's ne gryžta,
Ing tą stoną ne gryžta!
Mirtis tai piktas ponas,
Kad ne žiuri ant stono,
Tankiai ir teip padaro,
Kad ing grabus suvaro.
Tai labai ne meilingas,
Kad im' ir reikalingus
Mirtis pikto dalyko, (?)
Kurios našlēms paliko.
Ak', tai yr' gana sunku
Kožniems namams mažiukų,
Tokius kad mirtis imtų,
Tokių nieks nē ne gintų.
Dar ima kuo geriausius,
Visiems reikalingiausius,
Daug siratēlių lieka,
Kuriuos našlēms palieka.
Kad ir liko našlelē,
Nesigērēs kvietkele,
Tik' gērēsis vaikeliais,
Savo didžiais vargeliais!
Jaunystos — ne daeitie!
Reikia virą apverktie
Gailingom's ašarēlēms

Našlelēms moterēlēms.
O jus, jaunos mergelēs,
Rojaus daržo kvietkelēs,
Kaip rutelę nešiojot',
Ant nieko neatbojot',
Ant galvos vainikēlio —
Stono jaunos mergelēs.
Skintos medžių šakelēs
Žydēs rankoj' mergelēs.
Tuo jauną kad išvydo
Šētonas iš pavydo
Su misle nespakaina —
Tą stoną ved' ing vainą.
Jaunystos tą karuną
Priešingai budui kuno
Nog galvos kad numesi,
Kokią sau laimę rasi?
Sunkus tau vainikēlis —
Ant galvos ne pakeli,
Troškai jauna tekētie,
Su senaisiais sēdētie.
Graitai jauna pasena,
Vaikščiodama jau stena —
Ko norējai, tai gavai,
Dēlto sunkiai dusavai!
Atliko jau darželis,
Nukrito ir žiedelis,
Suvyto ir kvietkelēs
Stono jaunos mergelēs.
Veidas išblyškęs stojos',
Išblyškus nes'dabojas
Teip, kaipo pirmą metą
Su didele ukvata.
Grait' varguose pasena —
Merga nieko n'išmano,
Kad tik galvą užrišo
Ir prie viro pririšo.
Tai labai apsigauna,
Kad ji girtuoklį gauna —
Pačią, vaikus gazdina,

Šeton's muštie gundina.
Svietas kasdien tur' juoko,
Katra ain' už girtuoklio;
Piršlys visad' meluoja,
Mergelias privilioja.
Tuojaus žodžius sumaino
Ir jaunystą atmaino —
Prie altoriaus atējo,
Kad save pažadējo,
Rankelias ištiesdama,
Žiedelį at'duodama.
Tokia to piršlio roda
Ing nevalią paduoda
Jauną, gražią mergelę,
Tylinčią, kaip kvietkelę.
O ir jus, senos bobos,
Žinunēs ir pravogos, (?)
Jei rodysit' ant gero —
Tegul' šendien' padaro.
Šendien' tu linksmai šoki,
Bet ateis diena tokia,
Vaikščiodama vaitosi,
Ašarose braidysi.
Viešpat's Diev's teip pasakē,
Regēdam's savo ake,
Duodams Adomui Jevą —
Kad klausytų, kaip tēvo.
Teip ir Jeva kalbējo,
Kad rojuj' nusidējo —
Dar viro tur' klausytie,
Nieko jam n'atsakytie.
Tu valdžioj' busi viro,
O su teisybe tyra
Turēsi jo klausytie,
Sopulingai gimdytie.
Švent's Paulius išrožijo,
Daug vargų prižadējo
Tam stone moterystos,
Kuniškos prietelystos.
Jau tą kunišką rožę

Muturēliu užvožē,
Terp senų pasodino,
Moteriške vadino.
Tu ne ilgai po šliubui
Nešiosi šilkų rubą,
Jaunystos ne užmirši,
Iki galui atminsi.
Šliubo ryšio ne mesi,
Tankiai ašaras liesi,
Kasdien' senyn jau aisi,
Ik' galo ne sulauksi.
Atrasi virą piktą,
Tankiai busi ištikta
Ir tankiai nukentēsi
Ir jam bartis padēsi;
Jei rasi vēl girtuoklį —
Kitas gaus iš to juoką.
Dabar laikas mislytie,
Ką turēsi darytie!
Ant lauko kojas ausi,
Ašaroms burną prausi,
Iš savo geros valios
N'išeisi iš nevalios,
Piršlio roda melagio
Prapulsi tu, nabage —
Smarkus viras n'atlaidus,
Graitas darytie vaidus. (1876)

CCCIX.

Tai da' gražiai žydi šile putinēlis,
Tai da gražiai joja brolelių pulkelis.
Užjokie, broleli, nor' pas motinēlę,
Užjokie, jaunasis, nors atsilankytie.
— Ne aš patsai josu, ne pulkelio leisu —
Nuilsę žirgeliai, nuvargęs pulkelis.
Ten n'ēra stonelių, stonioj' pravarēlių,
Ten n'ēr' Jurių marių čysto vandenēlio.

*
* *

Tai da' gražiai žydi darže bijunēlis,
Tai da gražiai joja brolelių pulkelis.

Užjokie, broleli, nors pas merguželę,
Užjokie, jaunasis, nors atsilankytie.
— Tai aš patsai josu ir pulkelį leisu,
Ne ilsta žirgeliai, ne vargsta pulkelis.
Ten yra stonelēs, stonioj' pravarēlēs,
Ten yr' Jurēs marēs čysto vandenēlio.
(1899)

CCCX*).

Tai gerai butie pas motinēlę —
Meilus žodeliai, lengvi darbeliai.
Saulutē leidos — po atlaidēlias,
Naktelē temē — keližiu ējau.
Kad aš parējau vėlai vakarą,
Randu močiutę ant dvaro laukiant':
,,Aikie, dukrele, nors pasilsētie,
Aukštoj' klētelēj' nors pamiegotie.
Vai bjauru butie pas anytēlę —
Rustus žodeliai, sunkus darbeliai.
Saulutē leidos rugių laukelij',
Naktelē temē — keližiu ējau.
Kad aš parējau vēlai vakarą,
Randu anytą ant dvaro laukiant:
,,Aikie, martele, nors pasilsētie,
Žalių rugelių nors pamolētie;
Kaipo sumalsi žalius rugelius,
Ginkie, martele, palšus jautelius
Per aukštus kalnus, per kadugynus,
Pro dimijono naują darželį".
Žyd' dimijonas gražiais žiedeliai,
Verkia martelē gailiais žodeliais:
Bučiau žinojus tokę dalelę,
Bučiau paprašius jaunų brolelių,
Butų užkēlę vario vartelius,
Butų ne užējus svečių šalelē,
Butų ne išvežę margų skrinelių.
Da ne perējau per didį dvarelį,
Jau persaikavo kojų žingsnelius,

*) Dainuoja mergų susirinkimas, marčią pas anytą parvežus, paskutinį vakarą prieš jaunikio davanas.

Da' n'atsisėdau už balto stalelio,
Girdžiu šnekant, kad tinginėlė.
Da' ne paėmiau stiklo in rankelę,
Girdžiu šnekant, kad girtuoklėlė:
Da' ne pravėriau klėties durelių,
Girdžiu šneka -- miegelio nori;
Da' ne pravėriau margų skrinelių —
Jau ir pristojo ailia mošelių
Ant margų skrinelių, ant abrusėlių.

(1876)

CCCXI.

Tamsioji naktaitė,
Kadugių giraitė —
Toli mano merguželė,
Merguželė lelijėlė,
Toli, ne žinojau.

Kad ir nežinojau,
Vienok bet nujojau,
Atsisėdau už stalelio,
Už stalelio pas mergelę
Po stiklo langeliu.

Atsisėdau dailiai,
Apsiverkiau gailiai:
Dėlko, kodėl, mergužėle,
Merguželе lelijėle,
Šnairiai pažiurėjai?

— Bernužėli mano,
Baltas dobilėli,
Aš iš meilės, malonėlės
Tai in tave, bernužėli,
Šnairiai pažiurėjau. —

Ateina stiklelis
Staleliu gerdamas —
Vai, vai, vai, vai, Dievulėli,
Dievulėli mano mielas,
Reik's man jį išgertie.

Reik's man jį išgertie
Ir kitas pripyltie,
Svyruodamas,

Krypuodamas
Namučion' pareitie.
Ko verki, mergele,
Balta lelijėle,
Ar vainiko, ar jaunikio,
Ar żaliosios rutelės,
Ar pirmų dienelių?
— Tai verkiu, berneli,
Baltas dobilėli,
Ne vainiko, nė jaunikio,
Nė żaliosios rutelės,
Tik pirmų dienelių. —
Ko žvengi, žirgeli,
Gražus juodbėrėli,
Ar grynojo abrakėlio,
Ar šaltinio vandenėlio,
Ar lankos šienelio?
— Tai verkiu, berneli,
Baltas dobilėli,
Nė grynojo abrakėlio,
Nė šaltinio vandenėlio,
Tik lankos šienelio. (1871)

CCCXII.

Tarnauk', mergele, šę vasarėlę,
Daugiau ne busi tu tarnaitėlė.
— Kad aš ir busu dar tarnaitėlė,
Ale aš n'aisu už girtuoklėlio,
Katras ne moka laukelio artie,
Laukelio artie, šienelio pjautie,
Tiktai jis moka karčiamoj' gertie,
Karčiamoj' gertie, vaidelius keltie:
Jisai parėjęs iš karčiamėlės,
Jis baudė, barė mane, mergelę.
Vai ne bausk', ne bark' mane berneli,
Patsai supranti, kad siratėlė,
Ne turu tėvo, nė motinėlės,
Brolių, seselių, nė giminėlių.
Mano močiutė, mano širdelė,
Jau seniai guli augštam' kalnelij';

Ant jos kapelio rytų raselē
Labjau žibējo, kaip sidabrēlis;
Gale kapelio žalia liepelē,
Toje liepelēj' kukau gegelē,
Kukavo rytą ir vakarēlį,
Kol' iškukavo mane mergelę. (1899)

CCCXIII*).

Tasai išrožijimas
Dēl tų persergējimas,
Kurie ing stoną aina
Ir jaunas dienas maino.
Jaunystos amžiaus cnatą
Malonus Dievas mato,
Sergēdam's tokius žmonias,
Apveizd' juos iš malonies.
Dēlto jauni grožybę
Ir su tikra linksmybe
Saugodami nog grieko,
Tur' pas Dievą patieką.
Mislink' sau kožnas vienas,
Kokios tos brangios dienos,
Amžis tikros jaunystos
Żyd' akise dievystos.
Tą aniolišką stoną
Turi nog dangaus pono,
Pana apdovanota —
Vaikščiodama vainikuota.
Kurios mili čystatą —
Aniuolas su akvata
Ko didžiausioj' bēdoje
Tikrai jais apsaugoja.
Ir kurios teip gyvena
Ir dienų amžiaus ano
Drasiai pagundas kenčia —
Dievui save pašvenčia.

---

*) Dainuoja per vakarynas; slg. n. CCCVIII.

Už tokį gyvenimą
Aptur' palaiminimą
Ant to stono panystos
Prie aniuolų draugystos.
Tokių yr' pulk's ne didis, —
Džiaugias' dangus išvydęs,
Jog toks ston's, tikrai ganom's,
Bus ir dangui su panom's.
Ant galvos vainikēlis,
Stono brangus perlelis,
Żalių rutų kvietkelę
Tur' sau rankoj' panelē.
Kožnas gal' išmanytie
Ir akimis matytie,
Jog tas stonas šventesnis
Ir už kitus aukštesnis.
Tą stoną kad išvydo
Šetonas iš pavydo
Su misle nespakaina
Kusin' ir nor' atmainą.
Panystos ta karuna
Priešingu budu žuna —
Nog galvos kad nuimsi
Ne busi teip, kaip asi.
Dabar tą vainikēlį,
Tartum, jau ne pakeli,
Troški jauna tekētie,
Su senaisiais sēdētie.
Delto jauna pasena,
Vaikščiodama jau stena —
Ko norējo, to gavo,
Potam sunkiai dusavo.
Jaunikis kad atējo,
Durmai*) pasižadējo,
Tuojaus prisižadējo,

*) = tuojaus, veikiai.

Doros atsižadējo,
Del jaunikio prašymo
Daugelį budą ima —
Ne vieną piršlis dieną
Jauną tekēt' gundina.
Tankiai per piršlio rodą
Ing nevalią parduoda,
Jauną gražią mergelę,
Tylinčią kaip avelę.
Kartais senos bobelēs
Giria tą svieto vilių,
Rodo vestas ant gero —
Tegul' tik teip padaro.
Nors šendien' linksmai šoki,
Bet ateis diena toki,
Vaikščiodama vaitosi,
Su ašarom's raudosi.
Pat's Dievas teip insakē,
Regēdam's savo ake,
Duodam's Adomui Jevą,
Kad klausytų, kaip tēvo.
Teipo Jevai kalbējo,
Kad rojuj' nusidējo,
Jog viro tur klausytie,
Sopulingai gimdytie.
Po valdžia busi viro,
O su teisybe tyra
Turēsi jo klausytie,
Tikrumą užlaikytie.
Švent's Paulius išrožijo,
Daug vargų prisudijo
Tam' stone moterystos,
Kuniškos prietelystos.
Tau ant kuniško lobio
Galvą mut'ru*) apgobē,

*) = muturu.

Terp senų pasodino,
Moteriškę vadino.
Atliko ir darželis,
Nukrito ir žiedelis,
Suvyto ir kvietkelė —
Stonas jaunos mergelės.
Ne už ilgo po šliubo
Nešiosi liudną rubą,
Kuriuomi jau ne mēgsi,
Bet iš jo ne išbēgsi.
Šliubo ryšio ne išriši,
Tankiai ašaras brisi,
Kasdien' senyn jau augsi,
Pakol' mirties sulauksi,
At'tikai virą piktą —
Busi ne kart' ištikta
Ir tikrai nukentēsi,
Bartis' jam ne padēsi,
Jog už tokio nuvējai,
Tekēt' jauna norējai.
Ant lankos kojas ausi,
Ašarom's burną prausi.
Ant pečių rubą skalbsi,
Skaudumu širdies alpsi —
Viras per tankiai bara,
Namiškiai laukan varo.
Jau ne laikas mislytie,
Ką čion' turi darytie,
Iš savo geros valios
Ateisi ant nevalios.
Roda piršlio melagio
Prapuoliai jau, nabage,
Viras smarkus, n'atlaidus —
Graitas darytie vaidus.
Kartais pripuolęs muša,
Kaip kokią prastą glušą,
Ne gana to, jog bara,

Ale sau rodą daro.
Reik' pačiai duotie algą,
Tegul ji savo valgo;
Kol' jauna, tol' milējo —
Viską jau nukentējo.
Dabar nekęst' pradeda,
Vis išrožyt' prižada:
Kol jauna, buvai graži —
Dabar tie vaikai maži....
Veik' jau senųjų roda
Niekur išeit' neduoda,
O kudikis ant rankų
Verksmą tur' lubai tankų.
Akių ne nor' užmerktie,
Reik' pačiai drauge verktie,
Ką dabar čionais veiktie —
Gali save prakeiktie.
Vai kokia prie tam bēda
Jaunai tekēt be rēdo,
Jei tau teipo dabosis —
Mirtis draugyston stosis.
Atmink' sau, kaip tu busi,
Kuriam' laike pražusi,
Kada tiktai gimdysi,
Tada mirtį išvysi.
Labai liudna valanda
Tam' stone atsiranda,
Atmink' sau kožna viena
Tą daiktą vis kasdiena.
Jog prisiegą darysi,
Ar vis tai išpildysi,
Kas mili daug paojų —
Grait' patenka in rojų.
Nutrumpin' amžiaus dienas —
Tēmykis kožnas vienas!
Tai kuri ne supranti —
Tikrai sau gausi pantį. (1871)

CCCXIV*).

Tēvas sunelį labai barē
Ir bērą žirgelį šalin varē.
Vai žirge, žirge juodbērēli,
Ar busi laimingas in kelelį,
Ar nuneši nakčia pas mergelę,
Ar atkelsi galvele vartelius,
Ar ardysi patkavomis brukelį,
Ar karpysi auselēm' rutelę,
Ar virkdinsi jaunąją mergelę?
— Vai broli, broli, broližēli,
Ne tingēkie anksti rytą keltie,
Tai busu laimingas in kelelį,
Tai nunešu nakčia pas mergelę,
Tai atkelsu galvele vartelius,
Tai ardysu patkavomis brukelį,
Tai karpysu auselēm rutelę,
Tai virkdinsu jauną mergelę. (1875)

CCCXV.

Tēveli mano, mano širdele,
Šerk' man bērą žirgelį,
Jau aš josu in vainelę.
— Suneli mano, mano jaunasis,
Kas ars ubą laukelį,
Kas ganys palšus jaučius?
Tēveli mano, mano širdele,
Samdinsi samdininkus
Ubą laukelį artie.
— Tie samdininkai, tie maištininkai
Ardami maištą kēlē, jautelius dusavojo.
Per dieną arē, vagos n'užarē,
Grynais šeudais pašērē,
Rudynužiais pagyrdē.

---

*) Dainuoja vedžiai, atvažiavę pas mergą vuošvijon.

Vai kaip parjojo musų brolelis
Metē šviesų kardelį,
Taisē vuosio žagrelę.
Per dieną arē, lauką užarē,
Lygioj' lankelēj' priganē,
Strovēj' upēj' pagyrdē. (1876)

CCCXVI*).

Tēveli mano, mano širdele,
Šerk', šerk', šerdam's žirgužį;
Kaip aš užaugsu, protuži gausu,
Pats žirgužēlį šersu,
Ir nusišēręs bērą žirgelį
Pas mergužę nujosu.
Vai jojau, jojau, jodam's dumojau,
Kur šen naktį nakvosu,
Nakvynužę turēsu.
Prijojau lauką, laukas ne artas —
Čion n'ēr mano mergužēs,
Nē bus man nakvynužēs.
Prijojau antrą — nē ne akētas,
Čion n'ēr mano mergužēs.
Ne bus man nakvynužēs.
Prijojau dvarą, dvaras ne šluotas,
Żiurau per langą — drobēs ne austos —
Čion n'ēr mano mergužēs,
Ne bus man nakvynužēs.
Leisčiau žirgužį in pudymužį,
Mesčiau žiedužį in rudynužį,
Čion n'ēr mano mergužēs,
Ne bus man nakvynužēs.
Vai jojau, jojau, jodam's dumojau,
Kur šen naktį nakvosu,
Nakvynužę turēsu.
Prijojau lauką — laukas užartas,

---

*) Dainuoja vedžiai, važiuodami (jodami) pas mergą.

Čion yr' mano merguže,
Čion bus man nakvynuže.
Prijojau antrą — ir užakētas,
Čion yr' mano merguže,
Čion bus man nakvynuže.
Prijojau dvarą — dvaras nušluotas,
Žiurau per langą -- drobēs išaustos,
Čion yr' mano merguže,
Čion bus man nakvynuže.
Leisčiau žirgužį in lygias lankas,
Maučiau žiedužį ant baltų rankų, —
Čion yr man merguže,
Čion bus man nakvynuže!
Mergele mano, mano jaunoji,
Aik' aidama už manęs.
Po mano langais alyva stovēj',
Aukso žiedais žydējo;
Per didį dvarą upē tekējo,
Žaliu vynu kvepējo.
— Tu atsitraukkie, šelmi berneli,
Manęs jaunos ne viliok':
Po tavo langais jieva stovējo,
Baltais žiedais žydējo,
Per didį dvarą upē tekējo,
Vandenužiu kvepējo. (1875)

CCCXVII*).

Tēveli, širdele, tu mano mielas,
Auginai sunelius mus tris, kaip vieną,
Nušēriai žirgelį visiems, kaip vieną,
Išleidai ing šalį tik mane vieną.
Tēveli, širdele, tu mano mielas,
Tris dienas, dienužes kelužiu ējau,
Tris tamsias naktélias girioj' gulējau.
Išgirdau, girdējau sakalo balsą,

*) Dainuoja tėvams išleidźiant marčią arba źentą; slg. n. CCCXXVIII.

Mislijau, dumojau tēvelis šaukia.
Ne girioj', ne girioj' tēvelis šaukē,
Tik raibas sakalas grąžiai čiulbējo,
Mažuosius paukštelius vis ramindamas.
— Suneli jaunasis, ką sudumojai,
Kad vargo mergelę pasidabojai?
Tēveli, širdele, tu mano mielas,
Ne buvo bagotos tam jaunimēlij',
Tai pasidabojau vargo mergelę.
Už Jurių, už marių, už vandenēlių,
Ten mano mergelē, ten lelijēlē,
Ten mano širdelēs ramintojēlē.

* * *

Močiute, širdele, tu mano miela,
Auginai dukrelias mus tris, kaip vieną,
Sukroviai šarvelį visom, kaip vienai,
Išleidai ing šalį tik manę vieną.
Močiute, širdele, tu mano miela,
Tris dienas–dienužias kelužiu ējau,
Tris tamsias naktelias girioj' gulējau.
Išgirdau, girdējau gegutēs balsą,
Mislijau, dumojau močiutē šaukia,
Ne girioj', ne girioj' močiutē šaukē.
Tik girioj' gegutē gražiai kukavo,
Mažuosius paukštelius vis ramindama.
— Dukrele jaunoji, ką sudumojai,
Kad vargo bernelį pasidabojai? —
Močiute, širdele, tu mano miela,
Ne buvo bagoto tam jaunimēlij',
Tai pasidabojau sau vargdienēlį.
Už Jurių, už marių, už vandenēlių,
Ten mano bernelis, ten dobilēlis,
Ten mano širdelēs ramintojēlis. (1876)

CCCXVIII.

Toj' karčiamēlēj', toj' liustaunojoj'
Gērē sena močiutē;

Ji be gerdama, be liustaudama
Dukrelę pažadējo;
Kaip išmiegojo, išpagiriojo,
Dukrelēs želavojo:
„Parduočiau jaučius ir bērus žirgus,
Vaduočiausi dukrelę."
— Ne parduok' jaučių, nē bērų žirgų,
Ne vaduok' manęs jaunos;
Išvaduos mane jaunas bernelis,
Katras manęs norējo. —
„Ar aš ne sakiau, mano mergele,
N'eik' per lino dirvelę, —
Užkris žiedelis, bus nuometēlis.
Reiks tau nešiotie, mano mergele,
Visą tavo amželį,
O ne dienelę, ne nedēlēlę,
Visą savo amželį." (1899)

CCCXIX*).

Trake beržēlis stovējo,
Beržēlio lapai mirgejo —
Brolelis žirge sedējo,
Su merguzēle kalbējo,
Rutų vainiką derējo,
Aukso žiedelį ritējo:
„Merguže mano jaunoji
Iš trijų šimtų rinktoji,
O iš ketvirto vestoji,
Buk man tarnelē tikroji.
Mergele mano jaunoji,
Nušluok dvarelį subatoj',
Atjos sveteliai nedēlioj'."
Atjojo ponai septyni,
O jų tarneliai devyni,
Pririšo žirgus ant dvaro

*) Dainuoja mergos pulkas, jaunikiui atvažiavus pas mergą, prieš šliubą; slg. n. CCCXX.

Prie naujos vuosio tvorelēs.
Parvertē vuosio tvorelę,
Išmynē žalią rutelę.
Bēgčiau per dvarą tekina,
Skųsčiau močiutei verkdama:
Močiute, mano širdele,
Tai man padarē sveteliai,
Pavertē vuosio tvorelę,
Išmynē žalią rutelę,
Išmynē rutą iš šaknų,
O lelijēlę iš laiškų.
— Dukrele mano jaunoji,
Ne mano vienos sveteliai:
Vis tavo jaunos piršleliai. (1875)

CCCXX*).

Trake beržlis stovējo,
Beržlio lapai mirgējo,
Ne trake beržas stovējo –
Ne beržo lapai mirgējo.
Bernelio puikē mirgējo,
Kad su mergele kalbējo,
Bēram' žirgelij' sēdējo,
Tymo balnelij' rymojo,
Keunių kepurę dēvējo,
Šilkų juostelę juosējo,
Sēras suknelias nešiojo,
Jukto čebatais avējo.
Vai jis nuvējo kaimelin
Pas savo jauną mergelę,
Pririšo žirgą prie daržo,
Žirgas parvertē tvorelę,
Išmindžio' žalią rutelę,
Tarnai skynē lelijēlę.
Bēgo mergelē tekina,

*) Dainuoja pulkas jaunikio, atvykęs pas mergą, prieš pat' išvažiavimą in šliubą; slg. nr. CCCXIX.

Skundē tēveliui verkdama:
Tēveli mano, širdęle,
Atjojo ponai bajorai,
Atjojo ponai devyni,
O tarnaitēliai septyni.
Pririšo žirgus prie daržo,
Žirgai parvertē tvorelę,
Tarnai paskynē leliją,
Išmindžio' žalią rutelę.
— Dukrele mano jaunoji,
Ne koki ponai bajorai,
Tik tavo pačios bernelis,
Tik tavo jaunos pulkelis.
Atžels rutelē iš šaknų,
Ir lelijēlē iš šerdžių. (1876)

CCCXXI.

Tu, mergužēle jauna,
Po jaunimēlius šauna,
Verpt' ir austie ne moki,
Šokius kaip vējas šoki.
Ko n'eini in darželį
Lankyt' žalios rutelēs?
— Nē man' miela darželis,
Nē darželio rutelēs,
Permislijau manstelę,
Kaip busu su berneliu.
Kad aš buvau mergelē,
Mergelē lelijēlē,
Nešiojau vainikēlį,
Kaip aukso obuolēlį.
Aš pasējau rutelę
Po stiklelio langeliu,
Bijojau, kad ne pagulų,
Nē šalna ne užpultų.
Aš po dviejų metelių
Patekau bernužēliui,
Berneliui girtuoklēliui.
Pareina viras girtas,

Kaip koksai levas tvirtas,
Pačią, vaikus mušdamas,
Šeimyną varydamas.
Vaikeliai in kampelius,
Šeimyna per langelius,
Aš jauna in girelę
Nežinomais keleliais,
Vidur' tamsios naktelēs.
Vidur' žalios girelēs....
Žiba danguj' žvaigždelēs,
O aš viena girelēj'
Su savo bernužēliu,
Berneliu girtuoklēliu. (1899)

CCCXXII.

Tu našleli, tu senasis,
Tu manim' dabojais',
Po kučkailių skrandužēle
Pas mane atjojai.
Per laukelį atjodamas
Degutu smirdējai,
Už stalelio sēdēdamas
Dageliu židējai.
Tą stiklelį, iš kur' gērei,
Pelenais iššveisu,
Tą suolelį, kur' sēdējai,
Šipuliais smaigysu.
Tuos takelius, kur vaikščiojai,
Šeudais užtaršysu,
Aklas kuinas kur stovējo,
Ten šąšlavas pylsu.
Per vartelius išleisdama
Šunim' užsiundysu,
Per laukelį lidēdama
Akmenais laidysu.
Tuos žodelius, ką kalbējai,
Po kojų pamynsu.

* * *

Tu berneli, tu jaunasis,
Tu manim' dabojais,

Po aukseliu, sidabrēliu
Pas mane atjojai.
Per laukelį atjodamas
Diemedžiu kvepējai,
Už stalelio sēdēdamas
Bijunu židējai.
Iš katro gērei tą stiklą
Skrinioj' pakavosu,
Tą kreselę, kur sēdējai,
Lelijom' kaišysu,
Tuos takelius, kur vaikščiojai,
Mēronais barstysu.
Bēras žirgus, kur stovējo,
Ten rutelę sēsu,
Per vartelius išleisdama
Gailiai apsiverksu.
Per laukelį lydēdama
Dainelias dainuosu,
Tuos žodelius, ką kalbējai,
Širdelēj' nešiosu. (1899)

CCCXXIII.

Turējo bobelē žilą oželį.
Ei, ei, džium-džium - žilą oželį*).
Išbēgo oželis in tyrus laukus,
Išējo bobelē oželio ieškot'.
N'atranda oželio, tik jo ragelius.
Sumerkē bobelē saldų salyklą:
Vienan ragelin du miežio grudu,
Antran ragelin du rugio grudu.
Padarē bobutē saldų alutį.
Suprašē ji tenais visus paukštelius,
Tiktai ne prašē vienos pelēdos,
Atējo pelēda, kad ir ne kviesta
Ir atsisēdo pačioj' kerčioje.
Išvedē žvirblelis pelēdą šoktie,
Numynē žvirblukas pelēdai koją.

---

*) Po kiekvienos ailios reik' atkartotie: ei, ei, džium-džium etc.

Pelēda ing provą, žvirblis in tvorą,
Pelēda iš provos, żvirblys iš tvoros.
(1870)

CCXXIV.

Tu volungēle, maža paukštele,
Kodēl ne giedi anksti rytelij'?
— Ką aš giedosu anksti rytelij',
Piemenys drasko mano lizdelį,
O mane pačią artojai gaudo:
Sako nulesus kalne kvietelius,
Sako pabaidžius palšus jautelius,
O tie dvaronys, kaipo pagonys
Man' apkalbējo neteisiom kalbom:
Retai susējo kalne kvietelius,
Liuosai pajungē palšus jautelius.
Aš karklynēlij' šennakt' nakvojau,
Aš karklynēlij' lizdelį kroviau,
Aš prašiau Dievo per visą dieną
Kad ne ištiktų šeurus vējalis,
Neišdraskytų mano lizdelį. (1899)

CCCXXV*).

Tu, żirgeli juodberēli,
Taisyk' kojas ir silelę,
Jau aš josu pas mergelę.
Tyrus, lygius laukus jojau
Ir da' nieko ne dajojau,
Tik prijojau žalią girią.
Žalioj girioj' paukščiai čiulba:
Nē man jotie, nē sustotie,
Nē paukštelių paklausytie.
Man beklausant paukštužēlių,
Klupo żirgas ant kojalių,
Išpurvino man suknelę.
Bēgk', žirgeli juodbērēli,
Bēgkie vienas pas mergelę,
O aš gryżsu pas tēvelį.
Klausinējo merguželē

*) Dainuoja in šliubą važiuojant.

To bērojo žirgužēlio:
Kur padējai bernužēlį,
Ar numetei, ar nuskendo,
Ar su kita suderējo?
— Ne numečiau, ne nuskendo,
Nė su kita suderējo.
Atjos, atjos bernužēlis
Panedēlio vakarēlij';
Utarninke po pietelių
Stos brolelis prie šalelių,
Ims tau jaunai už rankelių.
Statys tave prie grotelių,
Šventins tavo vainikēlį. —
Vainiks vysta, širdis plyšta,
Reik' su kuningu kalbētie:
Velyt' bučiau numirusi,
Ne rankelę padavusi,
Aukso žiedą permainiusi,
Vainikēlį pardavusi,
Bernužēlį sau gavusi. (1875)

CCCXXVI*).

Už Jurelių, už marelių,
Už svetimų šalelių
Koki divai stojosi,
Kad vinelis radosi.
Ir plaukte-plaukiau,
Ir nerte-nēriau
Kol priplaukiau krašte'į,
Naują rutų darželį.
Tame darželij, tame naujamjam'
Stovi jauna mergelē
Po lelijų krumeliu.
Ir pririšau bērą žirgelį
Prie rutelių darželio,
Prie naujosios tvorelēs.
Žiurēk', mergele, per stiklo langą —

*) Dainuoja jaunikio pulkas, jaunikiui pas mergą atjojus, prieš šliubą.

Kaip ta dreba rutelē
Po žirgelių kojalių;
Tu teip drebēsi, mano mergele,
Kaip mano valioj busi,
Kaip su manim' kalbēsi.
Tas kančiukēlis žalių šilkelių
Budins anksti rytelij',
Ta nendružēlē, ta siubuonēlē
Mokins sunkių darbelių.
Ne nusiminkie, mano mergele,
Ką aš vakar kalbējau,
Širdelę užrustinau;
Tas kančiukēlis žalių šilkelių
Bēram žirgeliui baustie,
Ta nendružēlē, ta siubuonēlē
Man jaunam pasiremtie,
Ta mergužēlē, ta lelijēlē,
Man jaunam pasidžiaugtie. (1875)

CCCXXVII.

Už Jurių, už mariu
Marga karčiamēlē,
Ei, olei, olei, marga karčiamēlē.
Marga karčiamēlē,
Jauna šinkarkēlē,
Ei, olei, olei, jauna šinkarkēlē.
Midutį šinkavo,
Ponus traktieravo,
Ei, olei, olei, etc.
Ponus traktieravo,
Dukrelę žadējo.
Augk', dukrele, greitai,
Pasiskubink' veikiai.
Męs tave išduosim'
Ir pasogą duosim':
Du bēru žirgeliu,
Margą karietēlę,
Jauną vežējēlį,
Žalią botagēlį.
Augk', dukrele, greitai,

Pasiskubink' veikiai.
Męs tave išduosim'
Ir pasogą duosim':
Du palšu jauteliu
Ir naują žagrelę,
Jauną artojēlį,
Gražų botagēlį.
Augk', dukrele, greitai,
Pasiskubink' veikiai.
Męs tave išduosim'
Ir pasogą duosim':
Šimtą dorelēlių,
Muštų sidabrēliu. (1870)

CCCXXVIII*).

Už Jurių, už marių, už vandenēlių —
Ten mano bernelis, ten dobilēlis,
Ten mano širdelēs ramintojēlis.
Močiute, širdele, tu mano miela,
Auginai dukrelias mus tris, kaip vieną,
Sukroviai kraitelį mums trims, kaip vienai,
Išleidai in šalį tik mane vieną.
Tris dienas-dienužias keložiu ējau,
Tris tamsias naktužias girioj' gulējau.
Išgirdau, girdējau gegutēs balsą,
Mislijau, dumojau močiutē šaukia.
Vai ne močiutē - širdelē šaukē,
Tik raiba gegutė girioj' kukavo,
Žaliosios girelēs valdintojēlē,
Smulkiųjų paukštelių ramintojēlē.

* * *

Už Jurių, už marių, už vandenēlių,
Ten mano mergelē, ten lelijēlē,
Ten mano širdelēs ramintojēlē.
Tēveli, širdele, tu mano mielas,
Auginai sunelius mus tris, kaip vieną,
Nušēriai žirgelius mums trims, kaip vieną,
Išleidai in šalį tik mane vieną.

---

*) Slg. n. CCCXVII.

Tris dienas-dienużias kelużiu ėjau,
Tris tamsias naktużias girioj' gulējau.
Išgirdau, girdējau sakalo balsą,
Mislijau, dumojau tēvelis šaukia.
Vai ne tēvelis - širdelē šaukē,
Tik sieras sakalas girioj' ulbējo. (1872)

CCCXXIX.

Vai aisim', aisim', mes čion ne busim' —
In svetimą šalelę,
Čion juoda duona, ir tos ne duoda,
Sudžiusim', kaip nendrelēs;
Ilgiaus pabusim', labjaus sudžiusim' —
Kaip nendrelēs siubuosim'.
Čion vis mus bara ir kożnas dera
Kas geras ir kas piktas;
Čion girios užia ir vējai duzgia
Pro mus' jaunų galvelias.
Čion sen's ir jaunas vis lygiai pjaunas,
Vis aina ant peilelių,
Čion anksti kelia ir vēlai gula —
Vis bernelius kankina.
Čion upēs džiųsta ir kraujas plusta —
Ne żino ką darytie.
Rugeliai blogsta, żuvelēs trokšta
Kožną mielą metelį.
Čion n'ēr tos dienos ir tos adynos,
Kad n'ēr bjaurios naujienos.
Čion n'ēr tēvelių, nē motinēlių,
N'ēr čion mus' kam gailētis;
Čion n'ēr seselių, jaunų mergelių,
N'ēr kam linksmint' širdelių.
Čion jauni verkia, ašaras merkia —
Iš visų šalių bēdos!
Čion medžiai džiusta, berneliai żusta
Nog plienelio kardelio.
Šaudyklēs užia, kulkelēs duzgia
Pro mus' jaunų galvelias.
Żirgeliai żvengia, kardeliai švanga,
Kaip kerta mums galvelias.

Vai aisim', aisim', kur paukščiai lek ia,
 Upēs vineliu teka,
Tai mes ten busim' ir ne pražusim'
 Per tuos ilgus metelius.
Lauks mus' tēveliai ir motinēlēs:
 ,,Vai kur' jauni vaikeliai"?
Lauks mus' seselēs, jaunos mergelēs:
 „Kur mus' jauni broleliai"?
Verks mus' broleliai ir žvengs žirgeliai
 Kas mielą adynēlę:
,,Gryžkit' jau, gryžkit', musų broleliai
 Iš svetimos šalelēs;
Vai tik pargryžkit' ir parkeliaukit'
 Tą tukstantį milelių."
— Vai tik ne verkit', jaunos seselēs,
 Ne graudinkit' širdelių;
Girios krumeliai — tai mus' tēveliai,
 Liepelēs — motinēlēs;
Oro paukšteliai — tai mus' broleliai,
 Gulbelēs — seserēlēs,
Marių žuvelēs — tai mus' mergelēs
 Nor's svetimos šalelēs. (1871)

CCCXXX*).

Vai ant kalnelio žalia liepelē,
 Ten vaikščiojo jauna mergelē,
Žalius paliejus laistē.
 ,,Vai jus paliejēliai, jus žaliuojēliai,
Ar ilgai žali busit"?
 — Patoliai žali, patoliai mandri,
Pakoliai lygioj' lankelēj'.

* * *

Augino močiutē sau vieną dukrelę,
 Dukrelę vienturtēlę.
Gražiai augino, darbų mokino,
 Tiktai toli išleido,
Už Jurių marių, už Mēlinųjų,

---

*) Dainuoja vedžiams išvežant marčią nuo motinos.

Už tolymų tolymēlių.
Vai išleisdama ir graudindama:
„Ne lankyk' labai tankiai.
In metus kartą, in antrus antrą,
In trečius nē kartelį."
Da' ne suējo dvi-trys nedēlēs,
Išsiilgau močiutēs:
— „Leiskie, berneli, leiskie jaunasis,
Močiutēs atlankytie."
— Lankyk', mergele, lankyk', jaunoji,
Kas šventą nedēlēlę. —
Vai da' ne suējo dvi-trys nedēlēs,
Išsiilgau bernelio:
— „Leiskie, močiute, leiskie, širdele,
Bernelio atlankytie."
Per Jurias marias, per Mēlinaisias
Aš antele perplaukiau,
Per žalias girias gegute lēkiau
In savo berno dvarą.
Vai niekur n'ēra tokio dvarelio,
Kaip mano bernužēlio:
Raudoni langai, po langais klevai —
Kukau' raiba gegutē.
Vai niekur n'ēra tokio sodužēlio,
Kaip tik mano bernelio:
Aplinkui klevai, šalim' alyvēlēs,
Vidurij' obelēlē —
Aukselio lapai, sidabro šakos,
Deimanto obuolēliai. (1875)

CCCXXXI*).

Vai ant kalno putinėlis augo,
O po kalnu vieškelēlis ējo,
Tuom vieškeliu oficieriai jojo.
Pirmiau varē tēvelio sunelius,
Paskui ējo močiutē verkdama,
Graudžiai savo sunelius bardama:

---

*) Dainuoja mergos, jaunikiui atsisveikinant su tēvais prieš išvažiavimą in šliubą; slg. n. CCCXXXII.

„Vai suneli, suneli tu mano,
Kaip tu buvai mažų metų pas mane,
Ne mokējai patykom' vaikščiotie,
Prieš tēvelį galvelę nulenktie,
Prieš močiutę kepurēlę pakeltie.
Vai kaip tu patekai žalnierēliui,
Tai išmokai patykom' vaikščiotie,
Prieš viresnius kepurēlę pakeltie,
Prieš karalių galvelę nulenktie."
— Vai močiute, močiute tu mano,
Gražink', gražink' sunelį atgalios,
Tai išmokau patykom' vaikščiotie,
Tai išmokau patykom' vaikščiotie,
Prieš tēvelį galvelę palenktie,
Prieš močiutę kepurēlę pakeltie.
(1876)

CCCXXXII*).

Vai ant kalno putinēlis augo,
O po kalnu vieškelēlis ējo,
Tuom' vieškeliu oficieriai jojo;
Pirma varē tēvelio sunelį,
Paskui ējo močiutē verkdama,
Labai graudžiai sunelį bardama:
„Vai suneli, suneli tu mano,
Ne mokējai patykom' vaikščiotie,
Prieš tēvelį galvelę palenktie,
Prieš močiutę kepurēlę pakeltie.
Kai' patekai karaliui tarnautie,
Tai išmokai patykom' vaikščiotie,
Prieš karalių galvelę palenktie,
Prieš viresnius kepurēlę pakeltie. (1899)

CCCXXXIII**).

Vai ant tilto žolēs auga,
O po tiltu žuvys nardo.
Vai ant dvaro, ant didžiojo
Balno' bernel's bērą žirgą.

———

*) Sig. n. CCCXXXI.
**) Slg. n. CCXXXI, CCXXXIV, XLII.

Ir ateina merguželē,
Kaip ta balta lelijēlē:
„Vai berneli, dobilēli,
Kam balnoji bērą žirgą?
Vai kur josi, bernužēli,
Imk' ir mane savim' drauge."
— Vai mergele, lelijēle,
Mažas mano žirgužēlis,
Ne nuneš mus' dviejų raitų. —
,,Vai berneli, dobilēli,
Vieškelaičiais pēkšti aisiv',
Dunojaičiu plaukte plauksiv',
Lygioj' lankoj' paganysiv'."
Kad prijojov' žalią girią,
Žalią girią, liepynēlį,
Kaip pastojov' po liepele,
Po liepele, po žaliaja:
Klok', mergele, patalēlį
Trijų ailių žalių lapų,
Po galvele pagalvēlį
Tris sieruosius akmenēlius.
Jau bernytis ir užmigo,
O mergelē gailiai verkia:
Cit', ne verkkie, mergužēle,
Aš velijau pas močiutę
Su sesutēm' be vaikščiotum,
Vainikēlį be nešiotum,
Ant galvelēs, ant gluodniosios
Aukso galioną be dēvētum. (1876)

CCCXXXIV.

Vai aržuol', aržuol',
Aržuole žaliasis,
Ar tau žaliam žaliuotie,
Ar pakirstam gulētie?
Vai broli, broli,
Broleli jaunasis,
Velyt' žaliam žaliuotie,
Ne pakirstam gulētie.
Vai tēvai, tēvai,

Tēveli tu mano,
Šerk' man bērą żirgelį
Grynuoju abrakēliu.
Vai kaip nušersi
Bērą żirgelį,
Važiuok' Vilniaus miestelin,
Nupirk man tris trubelias,
Visas tris trimitelias,
Aukseliu paauksuotas,
Deimantu išvingiuotas.
Pirmą trubelę aš užtrubysu
In żirgelį sēsdamas,
In żirgelį sēsdamas,
Galvelę palenkdamas,
Galvelę palenkdamas,
Tēvelius virkdindamas.
Antrą trubelę aš užtrubysu
Per kaimelį jodamas,
Mergelias virkdindamas.
Vai verkē, verkē
Kaimo mergelēs
Ant manęs żiurēdamos,
Ant mano grażumēlio.
Trečią trubelę aš užtrubysu
In glitužę stodamas,
Širdelę ramindamas.
Vai dżiaugēs, dżiaugēs
Pon's karaliunas
Ant manęs żiurēdamas,
Ant mano protužēlio:
Vai narsus, narsus
Tēvelio sunelis,
Tai grażiai užaugintas,
Protingai išmokintas. (1875)

CCCXXXV*).

Vai aš savo merguželę,

---

*) Dainuoja, parveźus marčią pas anytą, arba źentą vuošvijon, ir kada suguldo jaunuosius. Kaip

O aš savo lelijėlę
    Penkis metus auginau,
    Kas dienužę atlankiau.
Aš užmigdžiau savo mergelę,
Aš užmigdžiau savo lelijėlę
    Naujam' rutų darželij'
    Po lelijų krumeliu.
Aš ingprašiau giminėlių
Ir artymų susiedėlių:
    Ne judinkit' lelijėlės,
    Ne budinkit' mergelės.
Ir atlėkė gegužėlė
Iš žaliosios giružėlės,
    Pajudino lelijėlę,
    Pabudino mergelę.
Gailiai verkė merguželė,
Gailiai verkė lelijėlė,
    Savo pirmų dienužėlių
    Ir rutelių vainiko.

* * *

Vai aš savo bernužėlį,
O aš savo dobilėlį
    Penkis metus auginau,
    Kas dienužę atlankiau.
Aš užmigdžiau savo bernelį,
Aš užmigdžiau savo dobilėlį
    Naujam rutų darželij',
    Po bijuno krumeliu.
Aš ingprašiau giminėlių
Ir artymų susiedėlių:
    Ne judinkit' bijunėlį,
    Ne budinkit' bernelį.
Ir atlėkė sakalėlis
Iš žaliosios giružėlės,
    Pajudino bijunėlį,
    Pabudino bernelį.

---

buna geros išvakarės ir vėlus vakaras, susirinkęs jaunimas mergų, bernų šoka, muzikantams žaidžiant, drančijasi visaip, rėkauja ir kelia jaunuosius, šitą dainą dainuodami.

Gailiai verkē bernužēlis,
Gailiai verkē dobilēlis,
Savo pirmų dienužēlių
Ir aukso pentinēlių. (1876)

CCCXXXVI*).

Vai atvažiavo, vai atliuliavo
Iš Varšavo ponaičiai
Pas Lietuvos mergelę:
,,Mergele mano, mano jaunoji,
Sēsk' prie mano šalelēs,
In mano vežimēlį,
Mudu važiuosiv', mudu liuliuosiv'
Už Jurių, už marelių,
Už graudančių girelių.
Ten ne girdēsi, mano mergele,
Močiutēs gailiai verkiant,
Tēvelio dusaujančio;
Tu tik' girdēsi, mano mergele,
Maružias užaujančias,
Nendružias subuojančias."
Važiavau lauką, važiavau antrą,
N'inkalbinau mergelēs
Už rutų vainikēlio.
Kaip privažiavau girelę,
Prakalbējo mergelē,
Giružēlēs paukštelē:
— Berneli mano, mano jaunasis,
Taisykie šaudyklēlę,
Užšauk' girios paukštelę. —
,,Mergele mano, mano jaunoji,
Ne taisysu šaudyklę,
Ne užšausu paukštelį."
Važiavau lauką, važiavau antrą,
N'inkalbinau mergelēs
Už rutų vainikēlio.
Kaip privažiavau strovią upaitę,

*) Dainuoja vedžiai, veždami marčią pas anytą;
slg. n. CXLV, CCXIV, CCXXXV.

Prakalbējo mergelē,
Norint' marių žuvelēs.
— Berneli mano, mano jaunasis,
Mekskie šilkų tinklelį,
Pagauk' marių žuvelę. —
,,Mergele mano, mano jaunoji,
Ne intaisiau tinklelio,
Ne pagavau žuvelēs."
- Berneli mano, mano jaunasis,
Kur dētie vainikēlį,
Vainiką žalių rutų? —
,,Mergele mano, mano jaunoji,
Kabinkie in nendrelę,
In geltoną šakelę."
Vai ir ištiko šeurus vējalis,
Nunešē vainikēlį
In gilų Dunojēlį.
— Vai kyla, kyla rytų raselē
Iš gilaus Dunojēlio,
Iš mano vainikēlio.
Vai apkalbējai, šelmi berneli,
Vis ne teisiom' kalbelēm',
Melagiškais žodeliais. (1875)

CCCXXXVII.

Vai augin', augin' tēvas sunelį,
Sau didį užvadēlį,
O da' n'užaugo pusen ugelio,
Girdžiu karužin rašo.
Vai rašo, rašo mano sunelį
Ir jo bērą žirgelį.
— Žiurēk', sesele, pro stiklo langą,
Kas ant dvaro vaikščioja?
— ,,Vaikššioj' kaplioriai*) ir jenerolai —
Ješko mano brolelio." —
Vai verkē, verkē mano seselē
Man ing karužį jojant.

*) Iš lenk. kapral, vok. korporal.

Kitų brolelių bēri žirgeliai,
Mēlini šabrakēliai;
O mano paties juodbēr's žirgelis,
Raudonas šabrakēlis:
Vai cit', ne verkkie, jauna sesele,
Da', rasi, ir sugryžsu;
O jei ne gryžsu aš patsai jaunas,
Žirgužį sugražinsu,
O prie balnelio, prie tyminēlio —
Margąją gromatēlę.
Tu prisimuškie, mano sesele,
Prie skrinios antvožēlio:
Skrinias vožysi, drobias rēžysi —
Gromatužę skaitysi.
Kaip pamatysi, tai perskaitysi,
Brolužį paminēsi:
„Yra vardelis ir pravardēlē —
N'ēra mano brolelio;
O kas iš vardo, iš pravardēlēs,
Kad n'ēr mano brolelio." (1870)

CCCXXXVIII.

Vai balnok', balnok', tēveli, žirgelį,
Jau aš josu in vainelę.
O kaip mes jojom' per Varšavo lauką,
Mus' žirgeliai garsiai žvengē.
O kaip mes jojom per Varšavo miestą,
Visi ponai ējo žiurētie.
Visos panelēs suvējo žiurētie
Kokios brolių mandierēlēs.
Pirmoj' vainelēj' žirgužēlis klupo,
Antroj' vainoj' kardas truko,
O šioj' trečioj' viriausioj' vainelēj'
Aš pats jaunas galvą guldžiau.
Vai rašyk', rašyk', broli, gromatēlę
Juodo kraujo literēlēms.
Parlēk's žirgelis in sekmus metelius,

Parneš brolio mandierēlias,
Auksu rašytas, sidabru sodintas,
Juodu krauju ištaškintas.
Skalbsi, sesele, brolio mandierēlias
Savo gailiomis ašarēlēms;
Džiovinsi, močiute, sunaus mandierēlias
Savo sunkiais atdusēliais;
Šersi, tēveli, sunelio žirgelį
Vis grynu abrakēliu. (1876)

CCCXXXIX.

Vai brolukai-dobilukai,
Pabalnokit' man žirgelį, (bis)
Jau aš josu pas mergelę (bis).
Jojau lauką, jojau antrą,
Niekur nieko ne prijojau (bis).
Ir prijojau žalią girią,
Žalią girią lygią lanką (bis).
Ir nusēdau nuo žirgelio,
Pasirēmiau ant balnelio (bis),
Sudumojau sau dumelę (bis).
Kaip nujosu pas mergelę (bis)
Ką nunešu dovanēlių —
Žalios girios žolynēlių, (bis)
Lygios lankos dobilēlių (bis).
— Prastas asi, bernužēli,
Prastos tavo dovanēlēs (bis). —
Ne padivik', mergužēle,
Mažos mano seserēlēs (bis),
Prastos mano dovanēlēs (bis).
Puiki asi, mergužēle,
Puikios tavo dovanēlēs (bis)
Žalių šilkų juostužēlēs,
Baltų linų abrusēliai. (1899)

CCCXL.

Vai darē-darē brolis grēblelį,

Vai ējo grēbtie martelē šieno.
Ne tiek ji grēbē, ką gailiai verkē,
Ant sieros żemelēs parsipuldama:
„Vai żeme, żeme, żeme sieroji,
Atēmei tēvą ir motinēlę,
Atimk' ir mane vargo martelę."
Żemē kalbējo prasiskirdama:
„Dar tau ne laikas, vargo martele,
Dar tau ne laikas in żemę aitie,
Dar tau ne laikas żemelēj' putie.

* * *

Vai darē–darē brolis dalgelį,
Vai ējo pjautie lankelēn šieno.
Ne tiek jis pjovē, ką gailiai verkē,
Ant sieros żemēs parsipuldamas:
„Vai żeme, żeme, żeme sieroji,
Atēmei tēvą ir motinēlę,
Atimk' ir mane vargo bernelį."
Żemē kalbējo persiskyrdama:
„Dar tau ne laikas, vargo berneli,
Dar tau ne laikas in żemę aitie,
Dar tau ne laikas żemelēj' putie." (1899)

CCCXLI.

Vai dariau-dariau ażelias,
Vai sējau-sējau rutelias,
Vai lankyk', lankyk', jaunas berneli,
Naujam' rutų darżelij'.
Dar nē ne išdygo rutelē —
Ir atsilankē bernelis:
Vai kodēl, dēlko, jaunas berneli,
Teip anksti atsilankiai?
Ar tau patinka rutelē,
Ar naujas rutų darżelis,
Vai ar patinku jaunam berneliui
Su meiliaisiais żodeliais?
— Tai man patinka rutelē

Ir naujas rutų darželis,
Tik ne patinka, jauna mergele,
Kad su kitais kalbējai. —
Kad ir su kitais kalbējau.
Tave širdelēj' turējau,
Mislij' mislijau, sapne sapnavau,
Per miegelį kalbējau.

* * *

Vai ariau-ariau lyselias,
Vai sējau-sējau kvietelius,
Vai lankyk', lankyk', jauna mergele,
Mane kviečių laukelij'.
Dar nē ne išdygo kvieteliai —
Ir atsilankē mergelē:
Vai kodēl, dēlko, jauna mergele,
Teip anksti atsilankiai?
Vai ar patinka kvieteliai,
Ar mano ubos lyselēs,
Vai ar patinku, jauna mergele,
Su meiliaisiais žodeliais?
— Tai man patinka kvieteliai,
Tai tavo ubos lyselēs,
Tik ne patinka, jaunas berneli,
Kad su kitom' kalbējai. —
Kad ir su kitoms kalbējau,
Tave širdelēj' turējau,
Mislij' mislijau, sapne sapnavau,
Per miegelį kalbējau. (1899)

CCCXLII*).

Vaji olia, vaji olia, olia, olia!
Vai jus vagys — vaji olia!
Smalabambiai — v. o!
Degutpilviai — v. o!
Šeudadušiai — v. o!
Kukulakiai — v. o!

---

*) Piemenų oliavimas: slg. „Aušra" 1885 p. 403.

Išverstakiai — v. o!
Riestanosiai — v. o!
Retadančiai — v. o!
Kreivakojai — v. o!
Šleivakojai — v. o!
Ne ganykit' — v. o!
Po mus' laukus — v. o!
Po dirvonus — v. o!
Kad pagausim' — v. o!
Tai pakarsim — v. o!
Zalioj' girioj' — v. o!
Po berželiu — v. o!
Su dirželiu — v. o!
Pirksim' peilį — v. o!
Medžiakraunį — v. o!
Lupsim' skurą — v. o!
Palei rurą — v. o!
Tempsim' bubną — v. o.!
Pabubnysim' — v. o!
Už jus' dušias — v. o!
Kaip už grušias - vai olia, olia, olia.

(1870)

CCCXLIII*).

Vai jojau, jojau, jodam's dumojau,
Kur aš nujosu, kur sustosu.
Prijojau dvarą, dvaras nušluotas —
Čion yr' mano mergelē.
Kad aš nuveinu in rutų darželį —
Mergelē pas rutelę.
Aš in darželį ir pas mergelę,
Mergelē man nē žodelį.
Aš mergelei labą dieną —
Mergelē gailiai verkia.
Verki, ne verki, jauna mergele,
Rodos, tu mano busi.
Žodelį tarē, prisižadējo,
Žiedelį dovanojo:

---

*) Dainuoja jauniko pulkas, pribuvus jaunikiui in vuošviją, prieš patį išvažiavimą in šliubą.

Mokėk' nešiotie ir paguodotie
Tą aukselio žiedelį.
Vai nyksta, dyla aukso žiedelis
Nuo sunkiųjų darbelių;
Vai bliesta, bala skaistus veidelis
Nuo gailių ašarėlių. (1876)

CCCXLIV.

Vai ir atlėkė sakalėlis
Iš žalios giružėlės,
Ir užtupė ant klėtužėlės.
Vai paklausyk', sakalėli,
Ką kalba merguželė
Po klėtelę vaikščiodama,
Patalėlį klostydama,
Bernužėlį guldydama.
— „Gulėk', bernel', pataluose,
Kaip šilkelis atlosuose,
O aš jauna prie šalelės,
Kaip rutelė prie galvelės".

* * *

Vai ir atlėkė sakalėlis
Iš žalios giružėlės
Ir užtupė ant klėtužėlės.
Vai paklausyk', sakalėli,
Ką kalba merguželė
Po klėtelę vaikščiodama,
Našlužėlį guldydama.
— „Gulėk', našlel', pataluose,
Kaip šiekštelis rudynuose,
O aš jauna prie šalelės,
Kaip vitelė prie tvorelės. (1874)

CCCXLV*).

Vai jus mano Lenkai, mano geri broliai,
Bukim' mes žalnieriais gera valia koliai;
Ta tėviškė musų pribuvimo laukia
Ir sunelius savo ant pagelbos šaukia —
Pasiskubinkim' kuo graičiaus!

---

*) Iš gadynės revoliucijos 1830 — 31 m.

Išvaiyt' maskolių iš tos žemēs Lenkų
Rupinkis', kovokie — tai dalyk's ne menkas.
Neveit's but' nē sunus tos tēviškēs vardo,
Kursai ne norētų tuojaus stvertis' kardo
Ant pamušimo nevidonų.
O ir iš pavieto mes Mariampoliaus*)
Turim' pasirodyt' gyventojais toliaus.
Prie tėviškēs musų, nors kunigaikštystos,
Bet valnos dėl musų visados panystos —
Garbingos musų Lietuvos.
Ak, kokia mums garbē drasiai vajavotie,
Ir ant nevidonų jaugi viršų gautie,
Ne tiktai rubežius laikytie,
Prusokus, maskolius naikytie,
Teip pats Dievas mums padeda.
Patys musų tēveliai daleiskit' datyrtie,
Papeiktos (?) malonies ne norėkit' skyrtie.
Nē tos teip garbingos jauniemsiems uždarbēs,
Kad niekam nevertas yr' žmogus be garbēs -
Garbingiausį kareivio vardą.
O kuris iš musų valia Dievo žusim,
Neišmieruota garbe pagarbintais busim,
Jogiai dēl tēviškēs drasiai mes kariausim,
Norit' ir gyventie dēl anos perstosim —
Jus mumis garbinsit' visados.
Tegul tas iš musų pats už pečiaus sēda,
Kuriam namie butie senatvēj' n'ēr gēda,
O mes visi sveiki linksmai ten keliaujam,
Toliaus vainą vestie niekad',ne paliaujam,
Kol' tēviškę išgelbėsim. (1875)

CCCXLVI**).

Vai kad aš augau pas motinēlę,
Valios darbelius dirbau,
Kas diena balta, graži raudona —
Galvelē sušukuota.
Vai aičiau, aičiau in Dunojēlį,
Prausčiau baltai burnelę;
Burnelę prausiau, rankas mazgojau,
Nuskandinau žiedelį;

---

*) Apie karias Mariampolēs apigardēje slg. Gustav Hermes. Geschichte der poln. Revolution in den Jahren 1830 und 1831. Berlin 1843. S. S. 280, 373, 507.

**) Slg. n. CCCVI.

Aš nuskandinau savo žiedelį
In Dunojaus dugnelį.
Aš paprašyčiau šeuraus vējalio,
Kad išpustų žiedelį,
Vai kad išpustų ir išliuliuotų
Žiedelį in kraštelį.
Vējalis putē prakalbēdamas:
,,Keno pirktas žiedelis?
Jei tētužēlio žiedelis pirktas,
Daužysu in vilnelę;
Jei brolužēlio žiedelis pirktas,
Liuliuosu in kraštelį,
O jei šio šelmio, šelmio bernelio —
Gramzdinsu in dugnelį."
— Ant ko pažinai, šeurus vējali,
Keno pirktas žiedelis?
,,Ant to pažinau, jauna sesele,
Keno pirktas žiedelis:
Sidabro - baltas, aukso - geltonas,
Deimantužio - raudonas.
Tēvelio pirktas — tai sidabrēlio,
Brolelio — auksinēlis,
O šių vēl šelmių, šelmių bernelių —
Deimantužių raudonas. (1875)

CCCXLVII.

Vai kad aš ējau, keliu vandravau,
Su nendruže švitavau.
Vai ir priējau ir privandravau
Tą margą karčiamēlę.
Toj' karčiamēlėj', toje margoje
Trys gerovēliai gērē.
Vienas pragērē bērą žirgelį,
Tas nieko neatbojo;
Antras pragērē tymo balnelį,
Tas nieko ne atbojo;
Trečias pragērē jauną mergelę,
Tas verkē visą naktį:
,,Parduočiau jaučius ir bērus žirgus,
Vaduot' tave, mergele,

Iš margosios karčiamēlēs."
- Ne parduok' jaučius, ne bērus žir gus,
Ne vaduok' mane jauną.
Išvaduos tēvas ir motinēlē,
Katrie mane augino,
Ant rankelių nešiojo —
Papils aukselio ir sidabrēlio. (1875).

CCCXLVIII.

Vai kad aš gēriau per visą naktį,
Per visą naktį iki gaidužių,
Ne daug prašokau, ne daug pragēriau —
Bērą žirgelį ir kamanužias.
Tēveli mano, mano širdele,
Aik', išvaduosi žirgą ir kamanužias.
— Suneli mano, mano jaunasis,
Ne pulk' teip jaunas in rupestužias:
Bēras žirgelis žirgų stonelēj',
O kamanēlēs Vilniaus miestelij'.

* * *

Vai kad aš gēriau per visą naktį,
Per visą naktį iki gaidužių,
Ne daug pragēriau, ne daug prašokau —
Rutų vainiką ir aukso žiedužį.
Močiute mano, mano širdele,
Aik' išveduosi rutų vainiką ir aukso žiedelį.
— Dukrele mano, mano jaunoji,
Ne pulk' teip jauna in rupestužias:
Rutų vainikas rutų daržēlij',
Aukso žiedelis Vilniaus miestelij'. (1876).

CCCXLIX*).

Vai kad aš gēriau
Per visą naktį
Protužio ne pragēriau.
Vai kad aš gēriau
Per visą naktį —

*) Dainuojo pasekējai, atleidę marčią; slg. n. CXI, CLI, CLXXX, CLXXVIII, CCCL.

Dukrelę pažadējau.
Kaip išmiegojau,
Išsipagiriojau,
Dukrelēs gailavojau.
Vai kad aš kēliau
Anksti rytelį
Gaideliams ne giedojus.
Vai kad aš ējau
Per visą dvarą
Pro rutelių darželį.
Yra rutelē,
Yr' lelijēlē,
N'ēra mano dukrelēs.
Vai kad aš kēliau
Anksti rytelį
Gaideliams ne giedojus,
Vai kad aš ējau
Per didį dvarą
Pro žirgelių stonelę,
Žirgeliai žvengia,
Jauteliai baubia —
N'ēra mano dukrelēs.
Vai kelkit', kelkit',
Mano suneliai,
Balnokite žirgelius;
Kaip pabalnosit',
Pakamanosit',
Vykite seserēlę.
Vai vykit', vykit'
Savo seselę
Per žaliąją girelę. —
Vai ir pavijo
Savo seselę
Pas žaliąją girelę.
,,Vai gryžkie, gryžkie,
Mano sesele
Gražin' tave tēvelis,
Močiutē gailiai verkia."
— Vai aš ne gryžsu,
Mano broleliai,

Gražiusu vainikėlį,
Vainiką žalių rutų. (1875)

CCCL*).

Vai kad aš gēriau,
Tai girta buvau —
Dukrelę pažadējau.
Kaip išmiegojau,
Išpagiriojau,
Dukrelēs gailavojau.
Aina močiutē
Per didį dvarą
In rutelių darželį.
Yra rutelē,
Yr' lelijēlē,
Tik n'ēr mano dukrelēs.
Aina močiatē
Per didį dvarą
In aukštąją klētelę.
Yra skrynelēs,
Plonos drobelēs —
N'ēra mano dukrelēs.
Aina močiutē
Naujon seklyčion
Dukrelēs ješkodama.
Yra staklelēs,
Plonos drobelēs —
N'ēra mano dukrelēs.
N'ēra dukrelēs,
N'ēr lelijēlēs,
Drobelių audikēlēs.
Aina močiutē
Per didį dvarą
In žirgelių stonelę.
Žvengia žirgeliai,
Baubia jauteliai, —
N'ēra mano dukrelēs.
,,Kelkit', suneliai,

*) Slg. n. CCCXLIX.

Kelkit', jauniejai,
Balnokite žirgelius;
Kaip pabalnosit',
Pakamanosit'
Vykite seserėlę".
O ir pavijo
Jauną seselę
Vidur' žalios girelēs.
— Sugryžk', sesele,
Žmonių martele,
Gražin' tave močiutē. —
— „Vai aš ne gryžsu,
Jauni broleliai,
Ne gražinsu skrinelių.
Jau aš prilygau
Marčių suolelį
Ir šilkų nuometēlį." (1874)

CCCLI*).

Vai kad aš jojau per buko girelę,
Garsiai żvengē żirgelis;
Žirgelis żvengē, brolis dainavo,
Kamanēlēs skambējo.
Vai kad prijojau vuošvēs dvarelį,
Inšoviau in murelį.
Garsinau dvarelij', kad išeitų mergelē -
Ir išein' senoji vuošvelē.
Lab's ryt's, lab's vakar's, vuošve močiute,
Vai ar namie dukrelē?
— Mano dukrelē, tavo mergelē,
Tai labai darbininkē:
Jį vēlai gula ir anksti kelia
Ir šeimyną pribudin'." —
Vai liksi sveika, senoj' vuošvele,
Vuošvele motinēle,
Daugiaus ne jodysu, žirgo ne alsinsu,
Vuošvele ne vadinsu.

---

*) Dainuoja, jaunikiui atvykus pas mergą vuošvi. jon, kada abudu pulku išvažiuoja šliubon.

Vai kad aš jojau per buko girelę,
Per baltą beržynėlį,
Žirgelis žvengė, brolis dainavo,
Kamanėlės skambėjo.
Vai ir sutinku jauną mergelę
Pagiružiais vaikščiojant:
Vai šausu, šausu tave, mergele,
Žudinsu jaunystėlę.
— ,,Vai ne šauk', ne šauk' mane, berneli,
Ne žudink' jaunystėlės,
Mane nužudinsi, žirgą pragaišinsi,
Kelelio ne at'tiksi. (1875)

CCCLII*).

Vai kad aš jojau per žalią pušynėlį,
Per baltą beržynėlį,
Vai ir prijojau vuošvės dvarelį:
,,Lab's ryt's, vuošve močiute,
Vai ar namie mergelė"?
— Mano dukrelė, tavo mergelė,
Guli aukštoj' klėtelėj',
Serga blogai, ne gali. —
,,Vai vuošve, vuošve,
Vuošvužėle močiute,
Duok' man aukso raktelius,
Aš aisu pas mergelę.
Duružias vėriau, už rankų stvėriau:
Ar pasveiksi, mergele,
Ar busi mano miela?
— ,,Nė aš pasveiksu, nė tavo busu,
Aš aisu ing kalnelį,
Pas senąjį tėvelį.
Vai broli, broli, broleli mano,
Daryk' tu man grabelį,
Šešių lentų butelį. —
,,Aš padarysu savo mergelei
Zerkolinį grabelį

*) Dainuoja jaunikio pulkas pas vuošvį, jei merga bloga.

Ant varinių kojalių,
Aš pakavosu savo mergelę
Bažnyčioj, tam' sklepelij'
Po margais vargonėliais."
Kunigai gieda, klapčiukai skambin',
Gailiai verkē bernelis,
Mergužēs gailestavo:
„Aš atlankysu savo mergelę
Kas šventą nedēlēlę,
Kas nedēlios dienelę.
Aš pažiurēsu savo mergelēs
Ar da' skaistus veidelis,
Ar da' žalia rutelē,
Ar ne rudus žiedelis.
Jau nubliednęs skaistus veidelis,
Jau pavytus žalia rutelē,
Parudijęs žiedelis.
Devynias dienas žirgo ne šēriau,
O nē patsai ne valgiau —
Mergelēs gailavojau. (1875)

CCLIII.

Vai kad aš jojau viešu keleliu —
Štai randu mergelę rutų darželij'.
Mergele mano, mano jaunoji,
Paduokie, mergele, baltą rankelę.
Vai kaip paduosi baltą rankelę,
Suskinkie, mergele, rutų kvietkelę.
O kaip suskinsi rutų kvietkelę,
Suriškie, mergele, žaliais sēreliais.
O kaip suriši žaliais sēreliais,
Užkiškie, mergele, už kepurēlēs.
Vai kaip užkiši už kepurēlēs,
Rodikie, mergele, viešą kelelį.
Kaip parodisi viešą kelelį,
Bēgs mano žirgelis nē ne valdomas.
O kaip prijosu margą karčiamą,
Stos mano žirgelis nē ne stabdomas.
Išeis šinkarka nē ne prošoma,
Išneš midučio - žalio vinelio.

Vai kad aš gėriau dieną ir naktį,
Da' savo galvelėj' ne jaučiu nieko.
Kad aš pragēriau šimtą šeštokų
Mitramjam žirgelij' besēdēdamas,
Bučiau pragēręs ir antrą šimtą
Su jauna mergele be kalbēdamas.
Linksmas žirgelis ne nustovējo,
Jaunoji mergelē miego norējo:
Miego norējo, kai linkte-linko,
Kaip žalia rutelē rasos lenkiama. (1899)

CCCLIV.

Vai kada tu numirsi, dieduli mano?
— Seredoje, bobule, seredoje širdele,
Seredoje, karvelėli mano.
Kaip tu mane paliksi, dieduli mano?
— Su žmoniukėm', bobule, su žmoniukēm', širdele,
Su źmoniukēm, karvelēli mano.
Vai jos mane muš, dieduli mano.
— Atsiprašyk', bobule, atsiprašyk', širdele,
Atsiprašyk', karvelēli mano.
Kaip man jų prašytis, dieduli mano?
— Bučiuok' rankas, bobule, bučiuok' raukas, širdele,
Bučiuok' rankas, karvelēli mano.
Kur tave kavosim', dieduli mano?
— Źalioj' girioj', bobule, žalioj' girioj', širdele,
Źalioj' girioj', karvelēli mano.
Vai kas tau paskambins, dieduli mano?
— Visais varpais, bobule, visais varpais, širdele,
Visais varpais, karvelėli mano. (1899)

CCCLV.

Vai ką kalba zuikytēlis
Bēgiodamas po girelę:
„Aikit', grybai, vainon,
Grybužēliai vainon."
Atsišaukē kazelēkas,
Visų grybą pašlemēkas:
Tai aš n'eisu vainon,
Grybužēliai, vainon!
Atsišaukē raudonikis:
Aš da' dar asmin jaunikis,
Tai aš n'eisu vainon,

Grybužēliai vainon.
Atsiliepē rudmēsaitē:
Aš asmiu jauna mergaitē,
Tai aš neisu ir t. t.
Atsiliepē umedaitē,
Aš asmiu jauna panaitē, tai aš ne'ei-
Atsišaukē lepšytait ē, [su etc.
Visų grybų anytaitē.
Atsišaukē baravykas,
Visų grybų pulkauninkas:
Tai aš aisu vainon,
Grybužēliai, vainon.
Visus grybus iškaposu,
O kelmučius išmindžiosu,
Tai aš aisu vainon,
Grybužēliai, vainon! (1867)

CCCLVI*).

Vai keno dvaras,
Tai gražus žalias,
Žalias višnių sodelis
Alyvēlēm sodintas?
NN....**) dvaras
Tai gražus žalias,
Žalias višnių sodelis
Alyvēlēm sodintas.
Tenai vaikščiojo
Jaunas bernelis NN.,
Vaikščiodamas virkavo,
Virkuodamas dusavo.
Vai ir išējo
Senas tēvelis:
„Ko verki, suneli,
Ko teip jaunas gailauji."
— Vai ką aš veiksu

---

*) Dainuoja susirinkimas mergų po dovanų jaunikio paskutinį vakarą, kaip parveža marčią, arba žentą.

**) Čion reik' pasakyt' dvaro vardą, kaip vadinasi.

Jaunas ne verkęs,
Ne mok' mergelē au·tie,
Nē staklelių taisytie.
,,Vai cit, ne verkkie,
Mano suneli,
Išmoks mergelē austie
Ir staklelias taisytie."
— Vai ką ji išmoks,
Kad ne mokējo,
Miegužiu ji susnudus,
Tinginužiu surugus.

* * *

Vai keno dvaras,
Tai gražus žalias,
Žalias višnių sodelis
Alyvēlēm sodintas.
NN.... dvaras,
Tai gražus žalias,
Žalias višnių sodelis
Alyvēlēm sodintas.
Tenai vaikščiojo
Jauna mergelē NN.
Vaikščiodama virkavo,
Virkuodama dusavo.
Vai ir išeina
Sena motinēlē:
,,Ko tu verki, dukrele,
Ko teip jauna gailauji."
— Vai ką aš veiksu,
Jauna ne verkus
Ne mok' bernelis artie,
Nē žagrelēs taisytie.
,,Vai cit', ne verkkie,
Mano dukrele,
Išmoks bernelis artie
Ir žagrelę taisytie.
— Vai ką jis išmoks,
Kad ne mokējo,
Miegužiu jis susnudęs,
Tinginižiu surugęs. (1876)

CCCLVII.

Vaikinukai baltonplauki,
Ar iš girios, ar iš lauko,
Ar tu gero buro vaik's
Iš mandrumo biskį paik's?
— Jus unaro ne gadinkit',
Mane paiku ne vadinkit',
Aš bagoto buro vaik's
Iš mandrumo biskį paik's.
Turu žirgą obuoliuotą,
Tymo balną auksu klotą,
Rodo kelią kamanom',
Skilia ugnį patkavom'.
- „Vai, bernyti, ne buk' durnas,
Nesigyrkie tēvo turtais,
Tu parduosi žirgelį,
Man samdysi tarnelį;
Tymo balną parduosi,
Man suknelę steliuosi." (1899)

CCCLVIII*).

Vai kodēl, dēlko, mano, mergužēle,
Ne buvai jaunimēlij'?
— Darželije buvau, rutelę skyniau,
Su rutele kalbējau.
Kad aš pažiurau in tēvelio dvarą --
Pilnas dvaras svetelių.
— Vai kodēl, dēlko, mano dukružēle,
Bodiesi tu svetelių?
Vienam dovanokie, kitam persiprašykie,
Trečiam pasižadēkie. --
— Kinkykit', broliai, bēruosius žirgelius,
Važiuosu pas močiutę.
Važiavau lauką, važiavau ir antrą,
Privažiavau kalnelį.
Stabdinkit', broleliai, bēruosius žirgelius,
Aš aisu pas močiutę.

———

*) Dainuoja jaunikiai vuošvijon pribuvus prieš šliubą, jei mergos motina numirus.

Vai da' ne inējau in pusę kalnelio,
Parpuoliau ant rankelių:
Kelk', mano močiute, kelk', mano širdele,
Pažiurēkie pulkelio.
— Ne kelsu, dukrele, ne kelsu, jaunoji,
Ne žiurēsu pulkelio;
Maži jus' pulkeliai, maži jus' turteliai,
Maži jusų proteliai. —
- Vai kelk', močiute, vai kelkie, širdele,
Aš tau pasikloniosu. —
- Ne kelsu, dukrele, ne kelsu, jaunoji,
Gana man prisikloniojai,
Mano dukružēle, mano širdužēle,
Pakol mane išleidai
Su plonom' drobelēm', su balta trunele*),
Su gailiom' ašarēlēm. (1876)

CCCLIX.

Vaikščiojo Adomas po žaliąjį gojų,
Po žaliąjį gojų, po aglynēlį,
Ir vaikščiodamas Jevos jieškojo.
Atrado Jevą aukštai obelēlēj':
,,Aš turu grušių ir obuolēlių,
Aik' šen, Adomēli, aš tau dovanosu."
— Aš ne noru grušių, nē obuolēlių,
Tik prašau, Jeva, lipk' iš obelēlēs;
Nē jokio grieko mudu n'išpažinov',
Nog Dievo duotą vaisių pamēginov'. -
,,Imk', Adome, žagrę, o aš prie vindelio,
Maitinsiva vaisių nog Dievulio duotą.
Kaip mudu abudu, teip ir visi žmonēs,
Garbinsiva Dievą per visas dienas.
(1868)

CCCLX**).

Vaikščiojo mergelē po levandrų daržą,
Vaikščiodama mergužēlē levandrēlius skaitē.

---

*) lenk. trumna, vok. sarg.

**) Dainuoja po nuēmimui vainiko, o uždējimui nuometo.

Vai tu levandrėli, žalias žolinėli,
Ar ne matei to bernelio, kurio aš norėjau,
Kurio aš norėjau, širdelėj' turėjau,
O šę naktį per sapnelį su juomi kalbėjau?
Ir atjojo bernužėlis per lygų laukelį,
Ir pririšo bėrą žirgą prie levandrų daržo.
Išėjo mergelė iš levandrų daržo
Ir nukėlė tymo balną nuo bėro žirgelio.
— Mergužėle mano, balta lelijėle,
Kam nukėliai tymo balną, veskis ir žirgelį.
— „Bernužėli mano, baltas bobilėli,
Man ne reikia bėro žirgo, tik tymo balnelio".
— Mergužėle mano, balta lelijėle,
Atduok', atduok tymo balną su meilum žode-
Pastos mano broližėliai tau viešą kelelį.—[liu,
Išėjo mergelė iš levandrų daržo —
Ir nukėlė vainikėlį nuo gluodnios galvelės.
— „Bernužėli mano, baltas dobilėli,
Kam nukėliai vainikėlį, imk' ir mane jauną".
— Mergužėle mano, balta lelijėle,
Man ne reikia taves jaunos, tik rutų vainiko.
— Bernužėli mano, baltas dobilėli,
Atduok', atduok' vainikėlį su meilum žodeliu,
Pastos mano seserėlės tau viešą kelelį".

(1873 ir 1875)

CCCLXI.

Vaikščioj' katin's ant šeudų,
Ješkodamas sau naudų,
Ir pamatė ten peliukę
Siena bėgant mažteliukę —
Sugavo. (bis)
Katinėlis tupėjo,
Pusiaumerka žiurėjo,
O peliukės bėginėjo,
Pasistiebusios žiurėjo —
Ar miega? (bis)
Kad katinas užmigo,
Pelių pulkas subėgo:

Vienos sakē: reik' išvytie,
Antros sakē: uždusytie,
Trečios kalba, buntavojas,
Ant katino gatavojas —
Nunuodyt'.
Gaudē katin's, išdraikē,
Pelias visas išvaikē,
Gaudē kriokdam's, šurmavojo,
Pelēs visos išs'kavojo
Šeudyne.
Išsklaidytos kalbējo*),
Polengvēle šnabždējo,
Sakē: gromatą rašysim',
Visas žiurkias suprašysim'
Ant vainos. (1866)

CCCLXII.

Vai kur josi, broložēli,
Kam balnoji žirgužēlį,
Ar in svečių šalužēlę,
Ar pas jauną merguželę?
— Nē in svečių šalužēlę,
Tik pas jauną merguželę. —
Išjoj' brolis dainuodamas,
Bērą žirgą mandrindamas,
Parjo' brolis gailiai verkdam's,
Bērą žirgą graudžiai bardam's.
Vai ko verki, bernužēli,
Kam gi bari žirgužēlį,
Ir kas gi tau kenkia,
Tau, jaunam berneliui?
Ar n'užaugus merguželē,
Ar n'išmokus darbužēlių?
— Tai užaugus merguželē

*) Kitame, 1899 m. užrašytame, variante šitiedvi strophi skamba:
Visos pulkon triubavo,
O jau vieną sugavo.

Ir išmokus darbužėlių,
Tik suklupo bēras žirgas
Ant vuošvelēs didžio dvaro,
Išpurvino sermēgēlę —
Man padarē gēdužēlę. (1871)

CCCLXIII.

Vai liudna, liudna mano širdelē
Šį mielą rudenēlį,
Vai jeigu gausi, širdele mano,
Tinginēlį bernelį.
Vai tingus, tingus mano bernelis
Sunkų darbelį dirbtie:
Sējo rugelius, bet ne vagojo —
Vandenēliu apteko;
Sējo purelius trejus metelius —
Nē vienas ne išdygo,
Tik' ten išdygo żal's aržuolēlis
Ant devynių šakelių.
Kiek ant šakelēs po gegužēlę
Kas rytelį kukavo,
Kol' iškukavo, kol' išlingavo
Mano jaunas dienelias.
Vai aisu, aisu, aš čion ne busu,
Čion ne mano nameliai:
Čion juoda duona, ir tos ne duoda,
Sopa mano širdelę;
Ilgiaus pabusu labjaus sudžiusu,
Kaip nendrelē svyruosu.
Dirvos akmotos, pievos kiesotos
Ne kaip mano močiutēs.
Vilk', trauk' laivelį per Dunojēlį —
Aš čionai ne gyvensu.
Jei tu ne kelsi — pēkščia pareisu
Prie savo motinēlēs.
Ačiu tēveliui, ačiu močiutei
Kad mane użaugino,
Tik' tam ne dēkui piršliui melagiui,
Kur's mane išviliojo
Uż Jurių marių, uż Dunojēlio,

In svetimą šalelę.
Svečių šalelēj' rustus žmoneliai,
Użsivērē jų malonis. (1875).

CCCLXIV.

Vai kitra, kitra paukštē lakštutē,
O da' kitresnē vuošvē močiutē.
Vai ji ne rodē savo dukrelēs,
Tik ji parodē kiemo mergelę,
Ne audiejēlę, ne verpējēlę,
Tik tarnaitēlę, kiemo mergelę.
Ainu per kiemą, girdżiu per sieną
Audżia, trinkina mano mergelē;
Naujos staklaitēs, šilkų nitaitēs,
Geltonų nendrių naujas skietelis:
Vai praverk', praverk' stiklo langelį
Ir parodykie skaistų veidelį,
Ir baltų rankų spartų darbelį. (1899).

CCCLXV.

Vai ko liudi, putinēli, ko liudi?
Grażiai augai terp medelių,
Krovei żiedus terp šakelių —
Ko liudi?

— Vējas pučia, šakas lanko,
Paukščiai geria vuogas mano,
Tai liudżiu. —

Ko liudi, brolużēli, ko liudi?
Grażiai augai pas tēvelį,
Šērei żirgą su broleliais,
Ko liudi?

— Mane jauną vinčevojo,
Pentinēlius turgavojo,
Tai liudżiu.

Ko liudi, seserēle, ko liudi?
Grażiai augai pas močiutę,
Krovei kraitį su sesutēm',

Ko liudi?
Mane jauną vinčevojo,
Vainikēlį turgavojo,
Tai liudžiu. (1899)

CCCLXVI.

Vai kur buvai, dukterēle, vai kur vaikštinējai,
Ar ne buvai ant ledelio, ar ne čiužinējai?
—Vai, močiute, vai širdele, darželij' vaikščiojau,
Po darželį vaikščiodama su ruta kalbējau. —
Vai dukrele, dukterēle, tai ne tiesa yra,
Tai man sakē susiedēliai, kur tu vaikštinējai:
Vai tu leidai, tu lydējai bernelį per lauką:
— Vai močiute, vai širdele, tai ne tiesa yra,
Pavydējo susidēliai man jauno bernelio.

*
* *

Vai kur buvai, sunužēli, vai kur vaikštinējai,
Ar ne buvai ant ledelio, ar ne čiužinējai?
- Vai tēveli, vai širdele, stuonelēj' vaikščiojau,
Po stonelę vaikščiodamas su žirgu kalbējau. —
Vai suneli, sunužēli, tai ne tiesa yra,
Tai man sakē susiedēliai, kur tu vaikštinējai:
Vai tu leidai, tu lydējai mergelę per lauką:
— Vai tēveli, vai širdele, tai ne tiesa yra,
Pavydējo susiedēliai man jaunos mergelēs.
(1899)

CCCXLVII.

Vai kur tu vaikčiojai, mano tētužēli,
Kur teip ilgai užtrukai,
Mano senas tēveli?
— Giružēj' buvau, girioj' užtrukau,
Kirtau juodą šēkštelį,
Laiveliui antvožēlį.
Vai dar n'invaževau in pusę kelelio,
Sutikau medinčiaus sunelį,
Atēmē žirgužēlį.

Duočiau šimtelį, duočiau pusantro
Kad a'duotų žirgelį,
Žirgelį juodbērēlį.
— „Ne duok' šimtelį, ne duok' pusantro,
Žadēk' jauniausiąją dukrelę,
Dukrelę lelijēlę".
Ten ant marelių, ant Mēlinųjų,
Grimst' juodasis laivelis
Su jaunu jaunimēliu;
Tame laivelij', tame juodamjam'
Sēdējo jauna mergelē
Galvelę šukuodama.
Ji šukuodama, gailiai verkdama:
— Aš ne turu bernelio,
Žirgelio valdonēlio.
Akmuo be kraujo, vanduo be sparnų,
Papartēlis be žiedelio —
Aš jauna be bernelio.
Ir atsišaukē medinčiaus sunelis:
„Aš busu tau bernužēlis,
Žirgelių valdonēlis." (1899)

CCCLXVIII*).

Vai malun', malunuži,
Lēkk', pilkas karveluži,
Gerk' marių vandenužio,
Gerdamas paklausykie,
Ką mergelē kalbējo
Patalēlį klodama
Ir seną guldydama:
„Gul' senas pataluose,
Kaip šiekštas rudynuose,
Aš jauna prie šalelēs,
Kaip dilgē prie tvorelēs."

* * *

---

*) Slg. n. CCCXXII, CCCXLIV.

Vai malun', malunużi,
Lekk', pilkas karvelużi,
Gerk' marių vandenużio,
Gerdamas paklausykie,
Ką mergelē kalbējo
Patalēlį klodama
Ir jauną guldydama:
„Gul' jaunas pataluose,
Kaip šilkas atlosuose,
Aš jauna prie šalelēs,
Kaip ruta prie galvelēs." (1899)

CCCLXIX*).

Vai ne laikas viną gertie,
Visi bromai użsidarę
Anoj' pusēj' Dunojēlio.
Anoj' pusēj' Dunojēlio
Du broleliu kortoms ējo,
Ne taip graitai kortoms ējo,
Kol' tēvelį perkalbējo.
Ne taip graitai perkalbējo,
Jau dukrelę pażadējo,
In karietą insodino;
Ne taip graitai insodino,
Šešis żirgus sukinkino;
Ne taip graitai sukinkino,
Vario vartus atrakino.
Ne taip graitai atrakino —
In Kedainius**) nudundino.
(1875)

CCLXX***).

Vai pakelēje, pavieškelēje
Ten linksma karčiamēlē,

---

*) Slg. n. XVI.
**) Kiti sako: „in Gardiną", „in Varšavą".
***) Dainuoja, kada merga buna parvežta pas jaunikį, paskutinę naktį po uždėjimo nuometo.

Toj' karčiamėlėj', toje linksmoje
Sena močiutė gėrė.
Ji be gerdama, ulevodama,
Dukrelę pažadėjo.
Kaip išmiegojo, išpagiriojo,
Dukrelės gailavojo:
„Dukrele mano, mano jaunoji,
Jau parduosu skrinelias,
Parduosu skrinias ir plonas drobelias
Vaduosu tave jauną."
— Močiute mano, mano širdele,
Ne parduokie skrinelių;
Ne parduok' skrinių, nė plonų drobių.
Ne vaduok' mane jauną;
Išvaduos mane mano bernelis
Kuris mane norėjo,
Vai išpirks mane mano bernelis
Ir margaisias skrinelias;
Vai užtars, užtars mano bernelis
Nors meilųjį žodelį. —
— „Vai aš tau sakiau, mano dukrele,
Neik' per linų laukelį,
Nes užkris, užkris lino žiedelis
Už geltonos kaselės;
Vai pavirs, pavirs lino žiedelis
Ing baltą nuometėlį,
Reik's jį nešiotie ir pagodotie
Visą tavo amželį." (1875)

CCCLXXI.*)

Vai Raulas arė ant aukšto kalno,
E–e! ok vei–vei! ant aukšto kalno.
Tenai vaikščiojo graži žydelka,
E–e! ok vei–vei! graži žydelka.
Graži žydelka, vardu Perlušė, E–e, ok. etc.

---

*) Slg. n. CCXCIV.

Atvažiuok', Raulai, subatos dieną, E–e etc.
Subatos dieną, kaip žydams šabas.
Atvažiuok', Raulai, per pačius pietus,
Per pačius pietus, kaip žydai miega.
Atvažiuok', Raulai, trimi vežimais:
In vieną dēsim' baltus patalus,
In antrą dēsim auksą, sidabrą,
In trečią dēsu ir pati sēsu.
Mudu važiuosiv', kur tavo dvaras.
— Kur mano dvaras, ten' tav' bus galas.
Ir privaževo gilų Dunojų,
Raulas inmetē jauną Perlušę.
Perlušē skęsta, kaselēs plaukia,
Jos čerevykai — ant vario tilto,
O jos mucelka — ant marių kranto. (1899)

CCCLXXII.

Vai skauda, skauda mergelei galvelę,
Vai nori, nori marių žolynēlių:
,,Vai broli, broli, broli-berneli,
Aikie, parneškie marių žolynēlių."
Da' ne priroviau nē pusę saujalēs,
Vai ir atlēkē raibas sakalēlis,
Vai ir atnešē margą gromatēlę,
Kad mano megelē už kito nuvējo.
Vai mečiau, trenkiau marių žolynēlius,
Tai bēgau, vijau megelēs pulkelį.
Vai ir pavijau mergelēs pulkelį,
Vai ir sustojau margoj' karčiamēlēj'.
— Jus pažaiškite, mieli dudorēliai,
Aš aisu šoktie su savo mergele. —
Emęs mergelę in kairią rankelę,
Šviesų kardelį in tiesią rankelę;
Da' ne apsisuko ne pusią ailelēs,
Jau ir nukirto mergelei galvelę. (1899)

CCCLXXIII.

Vai skurdu, liudna mano širdelei

Šį mielą rudenėlį,
Vai ir prijautė mano širdelė
Bernelį girtuoklėlį.
Vai namon, namon, šelmi berneli,
Ne karčiamėlėj' gertie:
Laukas ne artas, šienas ne pjautas,
Žagružė n'intaisyta.
— Tu nesirupink', mano mergele,
Mano sunkiais darbeliais,
Aš apsidirbsu savo darbelius
Ir be šventų dienelių;
Lauką užarsu, šieną nupjausu,
Žagružę intaisysu.

* * *

Vai skurdu, liudna mano širdelei
Šį mielą rudenėlį,
Vai ir prijautė mano širdelė
Mergelę tinginėlę.
Vai tingi, tingi mano mergelė
Sunkių darbelių dirbtie:
Linai ne verpti, drobės ne austos,
Stakliužės n'intaisytos.
— Tu nesirupink', mano berneli,
Mano sunkiais darbeliais,
Aš apsidirbsu savo darbelius
Ir be šventų dienelių;
Linus suverpsu, drobias išausu,
Stakliužias intaisysu. (1899)

CCCLXXIV.

Vai šėriau, šėriau žirgelį juodbėrėlį,
Vai šveičiau, šveičiau vario pentinėlius.
Da' ne nušveičiau nė pusę pentinėlių,
Vai ir aš gavau margąją gromatėlę.
Da' ne perskaičiau margąją gromatėlę –
Vai reiks man jotie pas jauną merguželę.
Da' ne nujojau nė in pusę kelelio,

Vai ir suklupo žirgelis ant kojalių.
Žvengē žirgelis ant kelių klupodamas,
Verkē brolelis jo balso klausydamas:
„O kad žinotų mano senas tēvelis,
Man permainytų žirgelį juodbērēlį.
Vai bēda, vargas su tais senais tēveliais,
Jie ne velijo mergelēs vargdienēlēs,
Jie liepē imtie tą bagočiaus dukrelę.
Da' aš palaukčiau dvejus-trejus metelius,
Rasi išleistų bagočius tinginēlę,
Rasi man tektų mergelē vargdienēlē."
Pavieškelēlije naujas rutų darželis,
Tenai vaikščiojo mergelē vargdienēlē.
Vai ir atjoja tas bagočiaus sunelis,
Vai kalbin', šnekin' mergelę vargdienēlę:
„Vai atsitraukkie, tu bagočiaus suneli,
Ne naravokie mergelēs vargdienēlēs,
Nes aš ne turu aukselio, sidabrēlio,
Nes aš ne turu puikiųjų parēdēlių,
Aš ne pritiksu prie tavo giminēlių."
— „Tu nusipirksi, mano jauna mergele,
Žada Dievulis duotie gerus metelius.
Mudu turesiv' aukselio, sidabrēlio —
Aš tau nupirksu puikiųjų parēdēlių,
Tai tu pritiksi prie mano giminēlių." (1899)

CCCLXXV.

Vai šneka, žada tēvas dukrelę
Labai toli išleistie (bis).
Ir dasižinojo jauna mergelē,
Vis tēvelių dukrelē (bis).
Vai prašē, meldē jauna mergelē
Kad toli ne išleistų (bis):
„Vai ne duok', ne leisk' mane, tēveli,
Už palaukių bernelio (bis);
Laukai kalnuoti, rugiai retuoti,
Palaukēm' rudynēliai;

Tik duok', tik leiskie mane, tēveli,
Už pagirių bernelio:
Laukeliai lygus, rugeliai tankus,
Palaukēm beržynēliai."
Per tą beržyną, per tą žaliąjį
Strovē-upē tekējo,
Per tą upelę, per tą stroviąją
Trys variniai tilteliai.
Ten atvažiuoja ir atliuliuoja
Trys šimteliai mergelių.
Su visom šokau, su visom gēriau,
Tik tą vieną milējau;
Plaukai geltoni, veidai raudoni,
Liemenužis patogus:
Kad aš žinočiau jos protužēlį,
Ne laukčiau rudenēlio. (1873)

CCCLXXVI.

Vai tai ačiu, močiute,
Vai tai ačiu, širdele,
Ką mane užauginai,
Darbelių iszmokinai;
Tik ne ačiu, močiute,
Tik ne ačiu, širdele,
Ką mane pažadējai
Girtuoklēliui berneliui.
Jis pragērē namučius
Ir nuo lauko rugučius,
Jis pragers mane jauną
Ir nuo rankų žiedelius.
--- Gryžk, dukrele, atgalios,
Gryžk, jaunoji, atgalios,
Gražink' skrinias, drobužias
Ir pirmaisias dienužias. --
--- Vai ne gryžšu, močiute,
Vai ne grižšu, širdele,

Jau sudētos baltos rankos,
Sumainyti žiedeliai. (1899)

CCCLXXVII.

Vai tēvai, tēvai, tēveli,
Kam daviai valią dukrelei,
Po baltu beržu*) stovētie,
Su bernužēliu kalbētie,
Rutų vainiką parduotie,
Aukso žiedelį mainytie. —
Subatos dieną po pietų
Tēvas dukrelę mokino,
In juodą laivą sodino,
In Dunojēlį skandino.
Nedēlios dieną po pietų
Ejo broleliai žvejotie,
Jaunos sesutēs jieškotie.
Rado sesutę Dunojuj'
Pilkais žvirgždeliais apneštą,
Žaliais maureliais apvilktą.
— Vai tēvai, tēvai, tēveli,
Už ką trotijai dukrelę?
Jei už rutelių vainiką —
But' nusipirkus ir kitą;
Jei už aukselio žiedelį —
Bučiau pardavęs žirgelį,
Bučiau nupirkęs žiedelį. (1875)

CCCLXXVIII.

Vai tu berneli, šelmi nareli,
Išnaravojai mano budelį,
Ir išviliojai aukso žiedelį
Ir mane jauną nuo motinēlēs.
Vai tu berneli, šelmi nareli,
Sakei, ne dirbsu sunkių darbelių,
Sakei, ne malsu žalių rugelių,

*) Kiti sako: „žalia liepa."

Sakei ne gysu palšų jautelių.
Išginiau jaučius per augštus kalnus,
Per augštus kalnus, per kadugynus,
Ing lygias lankas, in dobilynus.
Kad aš parējau vēlai vakarą:
,,Aikie, martele, nors pasilsēsi,
Žalių rugelių nors pamolēsi".
Vai užia, užia sieros girnelēs,
Vai lamdo, dildo aukso žiedelį!
Pas motinēlę vis dainuodama,
Pas anytēlę — gailiai verkdama.
Žydi dimjonas dimnais žiedeliais,
Verkia martelē gailiais žodeliais.
(1874)

CCCLXXIX.

Vai tu jieva, jieva, gražusis medeli,
Ketin tave kirstie du jaunu broleliu (bis).
O ką gi jus veiksit' iš mano šakelių,
Ką jus gi darysit' — lygaus liemenēlio? (bis)
Iš tavo šakelių bus marga vigelē,
Lygaus liemenēlio — naujoji lovelē. (bis)
O ką jus viguosit' margojoj' vigelēj',
O ką jus guldysit' naujoj' lovelēj'?
In margą vigelę mergelę guldysu,
In naują lovelę aš pats jaunas gulsu.
O aš išjodamas in didę vainelę,
Palikau mergelę margojoj' vigelēj'.
O kaip aš parjojau iš didēs vainelēs,
Štai randu mergelę už naujo vindelio.
Mergužēle mano, balta lelijēle,
Vai kas tau nupirko naująjį vindelį?,
,,Brolelis nupirko man naują vindeli,
Sesutē supašē šilkelių kuodelį".
O aš išjodamas, aš iškeliaudamas,
Palikau mergelę už naujo vindelio,
O aš parjodamas, aš parkeliaudamas,
Štai randu mergelę naujose staklelēse:

---

*) Slg; n CCCLXXXII

Mergužēle mano, balta lelijēle,
O kas tau intaisē naująsias staklelias,
O kas tau inrēdē plonaisias drobelias?
„Močiutē intaisē naujaisias staklelias,
Sesęlē inrēdē plonaisias drobelias. (1899)

CCCLXXX*).

Vai tu, kasele,
Šilkų saujale,
Ne ilgai driksosi
Per liemenēlį.
Šį vakarēlį,
Per vakarēlį,
Rytoj' rytelį
Ik pusrytēlių.
Ketin' močiutē
Plotkelę pirktie,
O anytēlē —
Šilkų čepčiuką.
Tas čepčiukēlis,
Tas šilkinēlis
Jis suvytino
Žalią rutelę.
Ta skepetēlē,
Toji baltoji,
Ji priplēkino
Geltoną kaselę. (1875)

CCCLXXXI**).

Vai tu kleveli, žalias medeli,
Ne stovēkie šale kelio.
Susikalbējo jauni broleliai
Tave žalią pakirstie.
Ką jus veiksit' mano šakelēms
Ir lygium' liemenēliu?
Tavo šakelių, tavo tankiųjų
Bus mums jauniems irklelis,

---

*) Dainuoja mergos vakarynose.

**) Dainuoja pasekėjai, palydēdami marčią ing anytos dvarą.

To liemenėlio, to lygausiaus
Bus mums jauniems laivelis.
Plauksim, plauksim per Jurias marias—
Ir priplaukēm kraštelį
Ir naująjį dvarelį.
Vartai užkelti, langai užverti,
Čion n'ēra mus' seselēs.
Plauksim, plauksim per Jurias ma-
Ir priplauksim kraštelį, [rias
Antrą naują dvarelį.
Vartai atkelti, langai atverti —
Laukia jaunų svetelių.
Vai ir išeina jauna seselē
Iš aukštosios klētelēs
Gailiai verkdama, dusaudama,
Rankelias laužydama.
Vai kodēl, dēlko, jauna sesele,
Be rutų vainikēlio?
Ar pabrango darže rutelē,
Rutelių vainikēlis,
Ar atpigo krome plotkelē,
Baltiejai nuometēliai?
— Tai ir atpigo krome plotkelē,
Baltiejai nuometēliai. (1876)

CCCLXXXII*).

Vai tu, kleveli, žaliasis medeli,
Ketin' tave kirstie šitą rudenēlį,
Ketin' da' parvežtie kitą rudenēlį.
O ką jus veiksit' iš mano šakelių,
O ką jus dirbdinsit' lygaus liemenēlio?
Iš tavo šakelių bus marga vigelē,
Lygaus liemenēlio baltoji lovelē.
O ką jus viguosit' margojoj' vigelēj',
O ką jus guldysit' margojoj' lovelēj'?
In margą vigelę mergelę viguosu,
In baltą lovelę aš pats jaunas gulsu.
Ne tiesa, berneli, tai ne tikri žodžiai,

---

*) Slg. n. CCCLXXIX.

Mane užvigiavo sena motinėlė,
Dieną ant rankelių, naktije vigelėj',
Kukau' kaip gegelė prie mano šalelės. (1899)

CCCLXXXIII.

Vai tu, mano mielas*), kur tu pasidėjai,
Kur tie tavo žodžiai, ką tu man kalbėjai?
Nuėjai nuo manęs n'ant vienos adynos —
Akys mano verkia dėl tavęs, vaikinai*).
Kas tai dar per čėsai, kas tai per gadynė,
Kad žmonių liežuviai meilę pagadina!
Gyvenant ant svieto man be tavęs sunku,
Numirčiau nors šendien' — bet ant tavo rankų!
Ainu in laukelį — niekas man ne miela,
Ir aš kaip avelė klaidinėju viena.
Užeičiau ant kalno, toli**) pamatyčiau,
O savo mieliausią pas save vadyčiau.
O aš bevelyčiau augštus kalnus kastie,
Nė kaip savo mielą milėjus***) pamestie.
Kad ir kalnus kasčiau, kasus***) pasilsėčiau,
Kad tik savo mielą****) po akių turėčiau.
Vai kas man iš turtų, kas iš bagotysčių,
Turtingesnė bučiau, kad tave turėčiau†);
Kad šendieną mirčiau, tavęs ne užmirščiau,
Nors kalne*†) gulėčiau, bet tave milėčiau!
Žąselių pulkelis Dunojėliu**†) plaukia —
O tavo mieliausia ašarėlias braukia.
Po tavo nuo manęs atsitolinimo***†),
Kad aš ne su tavim ¶), liudnum's mane ima.
Be tavęs, jaunasai¶¶), ilgus čėsas matos,
Kiekviena adyna man rodosi metas.
Kad in žalią pievą ainu grėbtie šieno,
Daug matau jaunųjų, n'ėra tavęs vieno!

---

*) Virai, dainuodami, sako: ,,miela" ir ,,mergina."

**) kiti sako: ,,rasi pamatyčiau''.

***) ,,milėjęs'', kasęs''.

****) varijantas: ,,bet kad savo mielą''.

†) Variante šita stropha stovi: ,,Aš nė jokių turtų daugiaus ne norėčiau, kad savo mieliausį pas save turėčiau.''

*†) ,,nors kape".

**†) „Nemunėliu".

***†) ,,Po tavo buvimui, atsitolinimui."

¶) ,,Kaip tavęs ne matau.''

¶¶) ,,Be tavęs, mieliausias."

Vai kur tos adynos, kur tos brangios dienos,
Kaip rutų darželij' tu su manim vienas
Buvai rutų skyntie; aš vainiką pyniau,
Ant galvėlės dėjau, lelijoms dabinau.
Kad augštam' svirnelij' abudu sėdėjov',
Ir meiliais źodeliais tarp savęs kalbėjov'*),
Tariai, jog „man yra daug mergų ant svieto,
Bet širdije mano tau yr' vienai vieta."
Jei tie tavo źodźiai visi tikri buvo,
Sugryžk' tu pas mane, tegul jie ne źuva.
Sugryžk' pas tą, kuri ne perstos milėjus,
Ne perstos, kol' gyva, širdyje turėjus. (1868)

CCCLXXXIV**).

Vai tu mergele, sesele,
Tu ilgai rengiesi, rēdaisi,
Ne nulaiko broleliai žirgelių,
Jau nutraukē šilkų kamanēlias,
Jau nuveržē broleliam rankelias,
Jau suskaldē sierąją žemelę,
Jau sumynē žaliąją rutelę.
Prašē, meldē mergelē brolelių,
Kad ne lēktų, kaip bitēs per lauką,
Ne daužytų kaustytų skrinelių,
Ne taškytų sērųjų suknelių,
Ne barstytų žaliosios rutelēs:
Vai tai brangiai rutelē auginta,
Iš Varšavos sēklelē parnešta,
Iš Gardyno sējēja samdyta. (1876)

CCCLXXXV***).

Vai tu rugeli (2 kartu), tu źiemkentėli,
Tu ne bijojai šaltos žiemelės,
Tik pabijojai (2 kartu) jaunų brolelių,
Jaunų brolelių, plieno dalgelio.
Aš pareinu ant dvaro ir sutinku močiutę
Su dviem šviesiom źvakelėm,
Su dviem šviesiom žvakelėm ir su balta duonele:
„Dukrele mano, ar viena keliu ėjai"?

---

*) „Kad mudu svirnelij' abudu sėdėjov', meiliai susiėmę su savim' kalbėjov'."

**) Vedžiai dainuoja, išvažiuodami atgal.

***) Dainuoja per rugepjutę.

- Ne viena keliu ėjau, broliai mane lydėjo
Ir už rankelių jie pavedėjo.
„Dukrele mano, mano mieloji, ne viena keliu ėjai,
Su bernužėliais tu keliu ėjai.
Tave jaunas bernelis keleliu palydėjo,
O lydėdamas už rankų pavedėjo". (1874)

CCCLXXXVI*).

Vai tu sakal', sakalēli,
Ar buvai šį rytą girelēj',
Ar tupējai sadulos krumelij',
Ar žiurējai per žalius lapelius,
Ar matei antelę ant marių,
Pirma savęs vilnelę mušančią**),
Šale savęs maurelius varančią?
— Vai tai buvau šį rytą girelēj',
Tai tupējau sadulos krumelij',
Tai žiurējau pro žalius lapelius,
Tai mačiau antelę ant marių,
Pirma savęs vilnelę mušančią**),
Šale savęs maurelius varančią.

*
* *

Vai berne, berneli,
Ar buvai šį rytą vuošvijoj',
Ar sēdējai už balto stalelio,
Ar žiurējai per stiklo langelį,
Ar matei mergelę ant dvaro,
Pirma savęs žiedelį ritančią,
Šale savęs skepetēlę nešančią?
— Tai buvau šitą rytą vuošvijoj',
Tai sēdējau už balto stalelio,
Tai žiurējau per stiklo langelį,
Tai mačiau mergelę ant dvaro,
Pirma savęs žiedelį ritančią,
Šale savęs skepetēlę nešančią. (1876)

---

*) Dainuoja, po šliubui, jainikio pulkas važiuodamas namon.

**) Rankraštije stovi: „mušantę."

CCCLXXXVII*).

Vai tu sakal', sakalēli,
Ką aukštai lekioji,
Lekiodamas po svietelį
Naujienas nešioji,
Vai parneškie, sakalēli,
Ir man naujienēlę.
— Kad parnešu, apsakysu —
Ne nusimink', berneli,
O jau tavo mergužēlē
Šendien' šliubą ima.
Balnok, tarne, bērą žirgą,
Josu pažiurētie,
Kad nujojau pas bažnyčią,
Vargonēliai užia,
Kad inainu in bažnyčią,
Daug yra bernelių,
Klupo mano mergužēlē
Trečiamjam' pulkelij'.
O štai aina vienas pulkas,
N'ēr mano mergelēs,
O štai aina antras pulkas,
N'ēr mano mergelēs.
O štai aina trečias pulkas,
Štai mano mergelē.
- Atsigryžkie, mergužēle,
Štai tavo pirmasis.
— „Atsitraukkie, bernužēli,
Naunas narovēli,
Naravojai mane gana
Pakol' jauna buvau.
Išviliojai šilkų skepetēlę
Ir aukso žiedelį,

*) Jaunikio pulkas dainuoja, kaip atvyksta vuošvijon, išvažiuojant in šliubą; slg. n. CCCLXXXVIII.

Nori mane išviliotie
Nuo senų tėvelių. (1875)

CCCLXXXVIII*).

Vai tu sakal', sakalėli, tu aukštai lekioji,
Tu nuo vieno o pas kitą naujienas nešioji.
Vai ar buvai toj' šalelėj', kur mano mergelė,
Ar parnešiai naujenėlę nuo mano mergelės?
Vai tai buvau toj' šalelėj', kur' tavo mergelė,
Tai parnešiau naujenėlę nuo tavo mergelės,
Kad jau tavo mergužėlė šendien' šliubą ima.
Balnok', tarne, bėrą žirgą, josu pažiurėtie,
Vai ar graži mergužėlė, gražiai pasirėdžius?
Vai tai graži mergužėlė, gražiai pasirėdžius,
Sėrų širas ik' žemelei, vainik's žalių rutų.
Užtekėjo mėnesėlis terp dviejų žvaigždelių,
Klupo mano mergužėlė terp dviejų brolelių.
Atsigryžkie, mergužėle, štai tavo pirmasis.
— Atsitraukkie, bernužėli, ne rustink' širdelę,
Gana mane naravojai iš mažų dienelių,
Išviliojai aukso žiedą nuo baltų rankelių,
O jau butum išviliojęs ir nuo motinėlės. (1899)

CCCLXXXIX**).

Vai tu strazde, strazdeli,
Tu raibasis paukšteli,
Vai ko tu čiulbėjai lazdelių krumelij'?
Ar lazdėlę auginai,
Ar riešutus brandinai,
Ar kalvelėj' tu vuogelę brandinai?
— Ne lazdelę auginau,
Ne riešutį brandinau,
Tik tam kalne aš vuogelę nokinau.

* * *

---

*) Slg. n. CCCLXXXVII.
**) Slg. n. CCCXC.

Vai tu berne, berneli,
Tu jaunasis broleli,
Vai ko tu rymojai stonioj' ant žirgelio?
Ar žirgelį mokinai,
Ar suknelias vēdinai,
Ar kaimelij' sau mergelę auginai?
— Ne žirgelį mokinau,
Ne suknelias vēdinau,
Tik tam' kaime sau mergelę auginau.
(1875)

CCCXC*).

Vai tu strazde, strazdeli,
Tu mažasis paukšteli,
Ko liudi, ko liudi po lazdynų krumelį.
Ar lazdynus augini,
Ar riešutus brandini,
Ar kalnelij' žemvuogēlias nokini?
— Nē lazdynus auginu,
Ne riešutus brandinu,
Tik kalnelij' žemvuogēlias nokinu.
Vai berneli, berneli,
Berneli dobilēli,
Ko liudi, ko liudi po žirgelių stonelę:
Ar žirgelį šukavai,
Ar balnelį dabinai,
Ar kaimelij' sau mergelę auginai?
— Nē žirgelį šukavau,
Ne balnelį dabinau,
Tik kaimelij' sau mergelę auginau.
Vai mergele, mergele,
Mergele lelijēle,
Ko liudi, ko liudi pas rutelių daržely.
Ar rutelę sau skyniai,
Ar vainikēlį pyniai,
Ar kaimelij' sau bernelį auginai?

*) Slg. n. CCCLXXXIX.

— Nē rutelę sau skyniau,
Ne vainikēlį pyniau,
Tik kaimelij' sau bernelį auginau. (1899)

CCCXCI.

Vai tēvai, tēveli,
Šerk' man bērą žirgelį:
Vai kaip nušersi bērą žirgelį,
Važiuok in Vilniaus miestelį.
Nupirk' man trubelias
Aukseliu paauksuotas,
Deimantu išvingiuotas.
Aš užtrubysu pirmą trubelę
Nuo tēvelio jodamas,
Tēvēlius virkdindamas.
Aš užtrubysu antrą trubelę,
Per kaimelį jodamas,
Mergelias virkdindamas.
Aš užtrubysu trečią trubelę
In vainelę jodamas,
In rindelę stodamas.
Vai džiaugsis karaliunas
Ant manęs žiurēdamas,
Ant mano protelio,
Ant veido skaistumēlio:
Vai gražus, dailus
Tēvelio sunelis,
Tai gražiai užaugintas,
Protingai išmokintas. (1875)

CCCXCII.

Vai tu višnia, višnele žalioji,
Ko ne žydi rudenio dienelę?
— Vai mergele, mergele jaunoji,
Kaip tau sunku už našlelio aitie,
Teip man sunku rudenij' žydētie. —
Vai, oi, oi, oi Dievulēliau mano,

Ne użaugo dēl manęs bernelis,
Ne nušērē juodbēro żirgelio,
Ne atjojo pas mane mergelę,
Tik użaugo dēl manęs našlelis,
Tik atjojo pas mane našlelis. (1899)

CCCXCIII*).

Vai uż ażeraičių, vai uż Dunojaičio
Trys aukšti kalneliai, trys višnių sodeliai.
Vai tenai vaikščiojo jaunoji mergelē,
Vaikščiodama kalba su żalia rutele:
Vai ruta, rutuże, rutele żalioji,
Jau daugiau ne sēsu nuo šios vasarēlēs,
Daugiau ne nešiosu nuo šio rudenēlio,
Aš tiktai nešiosu sērų muturēlį,
Aš tiktai dēvēsu aukso pabriuvēlius.

* * *

Vai uż ażeraičių, vai uż Dunojaičio
Trys aukšti kalneliai, trys višnių sodeliai.
Vai tenai vaikščiojo jaunasis bernelis,
Vaikščiodamas kalba su bēru żirgeliu:
Vai żirge, żirge, żirgeli juodbērēli,
Jau daugiau ne šersu nuo šios vasarēlēs,
Jau daugiau ne jodysu nuo šio rudenēlio.
Aš tiktai nešiosu aukso pentinēlius,
Aš tiktai dēvēsu sidabro żiedelį. (1876)

CCCXCIV.

Vai użia, gaudżia
Girios medeliai —
Mażi mano broleliai.
Vai użaugs, użaugs
Mano broleliai,
Iškirs żalią girelę,

---

*) Dainuoja, vedžiams parvežus marčią pas anytą, arba żentą vuošvijon, prieš nuėmimą vainiko, o uždėjimą nuometo.

Statys naują dvarelį.
Girioje kirto,
Pagirij' tašē,
Statē naują dvarelį
Ant aštuonių kampelių,
O kas kampelis —
Żaliaus medelis —
Kukau' raiba gegutē. (1875)

CCCXCV.

Vai varē, varē mus tris brolelius
Ing svetimą šalelę,
Ing Turkijos žemelę.
Vai verkē, verkē tēvas, močiutē,
Broliai, seselēs ir visa giminēlē.
O ne tiek verkē tēvas, močiutē,
Broliai, ne seselēs, ką jauna mergelē.
Vai cit', ne verkkie, jauna mergele,
Aš parašysu tau gromatēlę,
Aukselio literēlēms, ant baltos popierēlēs.
Tu prisimuši, mano mergele,
Prie skrinios antvožēlio,
Vai tu vartysi margąją skrinelę
Kas šventą nedēlēlę.
Gromatēlę skaitysi,
Mane jauną minavosi.
„Aš randu vardelį ir pravardēlę,
Tik n'ēra bernelio širdelēs ramintojēlio.
(1875)

CCCXCVI.

Vai žali, žali aržuolai,
Pilki, pilki karvelēliai,
Kad bernelis pas mergēlę
Gromatužēlę rašē:
Mergužēle, skaisti lelijēle,
Ko aš tavęs klausu,

Ar dar' mudu ženysivos,
 Ar rudens mes lauksiv'.
— Buvo tau, bernužēli,
 Seniai apsiženyt,
Kaip ant marių Melinųjų
 Kukaliai žydējo,
Kaip malune ant akmens
 Kvieteliai žaliavo.
O man jaunai mergužēlei
 Tada ištekētie,
Kaip naujamjam' darželij'
 Rutelē pražysta.
O tu mano motinēle,
 Močiute širdele,
Karčiamēlēj' begerdama
 Mane pažadējai,
Tu išrinkai man vietelę
 Kaip girioj' lauželį,
O tą jauną bernužēlį,
 Kaip girioj' kelmelį.
Da' tik buvau be išdygus,
 Kaip darže rutelē,
Tik ką buvau be išsprogus,
 Kaip kalne vuogelē;
Tik ką buvau be išaugus
 Kresną stuomenēlį,
Tik ką buvau be prilygus
 Jauną jaunimēlį,
Ir išvedē mane jauną
 Iš pulko seselių,
Kaip ir baltą lelijēlę
 Iš lelijų krumelio.
Ir nuēmē vainikēlį
 Kaip ryto raselę,
Ir uždējo nuometēlį
 Kaip tamsią naktelę.
Dievas duotų menkus metus,

Ne piktą bernelį, —
Menki metai visam svietui,
Bernelis man vienai.
Rugiai, mieżiai ne derējo,
Vis svietas dejavo,
Kad bernelis mane barē,
Tik aš viena verkiau. (1875)

CCCXCVII.

Vai żalioj', żalioj' giružēj'
Tamsus turmużis;
Vai sēdi, rymo musų sesużē,
O ji ne żino — šalta żiemużē,
Ji vis mislijo, kad vasarużē.
Vai neščiau, skriesčiau sniego gniužtużę,
Kad ji żinotų šaltą żiemużę.
Vai neščiau, skriesčiau mēruno kvietką,
Kad ji żinotų, kad vasarużē.
Vai neščiau, skriesčia aukso żiedelį,
Bene išmuščiau turmo durużias,
Bene išeitų musų sesużē.
Vai kad mes ējom' per żalią girią,
Per żalią girią, per pušynużį;
Vai mes sutikom' jauną ponaitį,
Jauną ponaitį, karaliunaitį,
O jis pakēlē mums kepurużę,
O mes nulenkēm' gluodnias galvużias.
Vai rugoj', rugoj' jaun's karaliunaitis,
Kad mes ne lenkēm' jam vainikużio.
Tavo kepurēlē ant gatvēs pirkta,
Mano vainikas iš aukšto kromo.
Tavo kepurēlē – du trečiokużiu,
Mano vainikas – šimt's dorelużių. (1870)

CCCXCVIII*).

Vai żydi, żydi mus' bijunēlis,

---

*) Dainuoja susirinkimas mergų, vedžiams parvežus marčią pas anytą ir suguldžius jaunuosius.

Ne teip gražiai žydējo,
Kaip jis saldžiai kvepējo.
Vai auga, auga kaime mergelē —
Aš ją tankiai lankyčiau
Ir širdelēj' laikyčiau.
Aš padarysu savo mergelei,
Aš padarysu savo jaunaijai
Baltos liepos vygelę,
Ant jievaro kojalių,
Duosu lygiai tašytie
Ir margai išrašytie.
Aš inguldysu savo mergelę,
Aš inguldysu savo jaunąją,
Aš pats savim' vyguosu,
Saldžiai miegotie duosu.
Aš pabudinsu savo mergelę,
Aš pabudinsu savo jaunąją
Su dviem, trimi bubneliais,
Su garsiom' trimitēlēm'.
Vai kelkie, kelkie, mano mergele,
Vai kelkie, kelkie mano jaunoji,
Aik' ing rutų darželį,
Skinkie žalią rutelę.
Aš pavytojau savo mergelę,
Aš pavytojau savo jaunąją
Su alum', su midučiu,
Su raudonu vinučiu. (1876)

CCCXCIX*).

Vai žydi, žydi šile putinēlis,
Tai gražiai žydi šile putinēlis;
Vai duzgia, duzgia sode bitinēlis,
Tai gražiai duzgia sode bitinēlis.
Vai joja, joja brolelių pulkelis,
Tai gražiai šoka juodbēri žirgeliai.

---

*) Dainuoja jaunikio pulkas in šliubą važiuojant.

Użjokie, broleli, nors pas našlelę,
    Nors pats ne josi, nor' pulkelį leiskie.
— Nē aš pats josu, nē pulkelio leisu,
    Jaunos našlelēs juodos rankelēs,
Juodos rankelēs, rustus żodeliai.

*
*   *

Vai żydi, żydi šile putinēlis,
    Vai grażiai żydi šile putinēlis,
Vai duzgia, duzgia sode bitinēlis,
    Tai grażiai duzgia sode bitinēlis.
Vai joja, joja brolelių pulkelis,
    Tai grażiai šoka juodbēri żirgeliai.
Użjok', broleli, nors pas mergelę,
    Nors pats ne josi, nor' pulkelį leiskie.
— Ir aš pats josu ir pulkelį leisu:
    Jaunos mergelēs baltos rankelēs,
Baltos rankelēs, meilus żodeliai. (1875)

CCCC

Vai żirgeli juodbērēli,
Taisyk' kojas ir viekelį,
Taisyk' kojas ir viekelį,
Jau aš josu pas mergelę.
Jojau lauką, jojau antrą
Ir prijojau żalią girią,
Klupo żirgas ant kojalių,
Išpurvino man suknelę.
Vai żirgeli juodbērēli,
Bēgk' tu vienas pas mergelę,
Jau aš gryżsu pas tēvelį.
— Vai żirgelį juodbērēli,
Kur padējai bernużēlį,
Ar numetei, ar nuskendo,
Ar su kita suderējo?
— Ne numečiau, ne nuskendo,
Nē su kita suderējo:
Panedēlio vakarēlij'

Ateis tavo bernužēlis,
Utarninke po pietelių
Statis judu prie grotelių. —
Mus' sesutę vinčiavojo,
Du klapčiuku slugavojo;
Vainik's vysta, širdis plyšta —
Reik' su kuningu kalbētie,
Reik sudētie baltas rankas,
Sumainytie aukso žiedus:
--- Velyt' bučiau numirusi
Nei bernelį sau gavusi,
Aukso žiedą permainiusi. (1874)

CCCCI*).

Vai vuošvi, vuošvi, vuošvi tēveli,
Jau, girdžiu, leisi savo dukrelę.
— Vai žente, žente, žente suneli,
Tu n'užmokēsi man už dukrelę.
— „Vai vuošvi, vuošvi, vuošvi tēveli,
Tu atsineškie margus raštelius,
Tai aš užmokēsu tau už dukrelę.
Kaip aš paklojau porą šimtelių:
— Da' man ne gana už dukrelę.—
Tai aš paklojau trečią šimtelį:
— Tai dabar gana už dukrelę.—
Vai vuošvi, vuošvi, vuošvi tēveli,
Išleisk dukrelę nor ant dvarelio,
Vai tu parodyk' per stiklo langelį.
Kad aš pamačiau josios veidelį,
Aš mislijau — dangaus saulutē,
Kad aš pamačiau josios akelias,
Aš mislijau — dangaus žvaigždelēs.
— Vai žente, žente, žente suneli,
Tu neišvežsi dukros kraitelį.
— „Vai vuošvi, vuošvi, vuošvi tēveli,
Aš pakinkysu šešis žirgelius,

---

*) Dainuoja, kaip vēdžiai parveža žentą in vuošviją.

Tai aš išvežsu josios kraitelį".
— Vai żente, żente, žente suneli,
Tu ne išmieruosi plonas drobelias. —
— ,,Vai vuošvi, vuošvi, vuošvi tēveli,
Aš atsivežsu savo seselę,
Tai ji išmatuos plonas drobelias".

(1875)

CCCCII.

Vaikštinējo meška pustynēj', pustynēj',
Klojosi patalą laužyne,laužyne,
Jau nelaimē ir patiko,
Naktij' pēdų ne użsnigo,
Žym's liko, żym's liko.
Ejo šauliai rytan nedēlios, nedēlios,
Radę pēdas meškos divijos, divijos:
Tai bus musų bičiulienē,
Kuri medų kopinējo
Pētnyčioj', pētnyčioj'.
Panedēlio rytą žiniomis, žiniomis,
Apstojo jos dvarą tylomis, tylomis,
Šimtas šaulių susigavo,
Susirinko ant pagrabo
Prie gyvos, prie gyvos.
Ant patalo sēdint' rymojo, rymojo,
Apie šaulius div'nus dumojo, dumojo.
Atstumus šalin patalus,
Użsitraukē šaravarus
Ant kelių, ant kelių.
Jau aidama keliu ištyko, ištyko,
Ateinančius šaulius sutiko, sutiko.
Vienas šovē: ,,šaukit'" tarē,
Antras šovē — ronas darē
Per širdį, per širdį.
Vai jus ponai šauliai be provos, be provos,
Iškēlēt' iš dvaro be stovos, be stovos*),
Iš nagų darykit' mierkas,
Prisipylkit' sau arielkos —
Išgerkit', išgerkit'. (1868)

---

*) Kiti sako: ,,išvarēt' jus mane be stovos".

CCCCIII.

Vakar buvo Danila ne valgęs, nē gêręs,
O jau šendien' Danila int karą išjojo,
O jo miela motinēlė per naktelę ne miegoj',
Per naktelę ne miego', gromatēlę rašė.
Ir nurašė gromatēlę pas sunų Danila:
,,Sugryźk', suuau Danila, iš karo atgalios —
Tavo pati Katarina visą valią emē,
Tavo jaučius bubonēlius šokije prašoko,
Tavo žirgus bėrunēlius pati pervažinēj',
Tavo suknias sērunēlias pati pervilkējo".
Ir sugryźo Danila iš karo atgalios,
O jo pati Katarina davē baltą ranką,
Jis rankelēs ne priēmė — galvelę nukirto.
Kaip nuaina ing stonią — bēri žirgai žvengia,
Kaip nuaina in staldą — palši jaučiai baubia,
Kaip nuaina in seklyčią — maźi vaikai verkia.
— Tai tau, tai tau, motinēle, visi griekai tavo:
Pirmas griekas, motinēle — pati Katarina,
Antras griekas, motinėle — galvelē nukirsta,
Trečias griekas, motinēle — maźi vaikai verkia,
Ketvirt's griekas, motinėle — bēri źirgai źvengia,
Penktas griekas, motinēle — palši jaučiai baubia,
Šeštas griekas, motinēle — sēros suknios kabo.

(1870)

CCCCIV.

Vakarynų vakarēlij'
Seklyčēlēj' žiburēlis,
Mergelē vakaravo,
Siuvēčiai suknią siuvo,
Auksoriai žiedus liejo.
— Jus siuvēčiai, broleliai,
Auksoriai dobilēliai,
Ne trumpinkit' suknelių,
Ne mažinkit' žiedelių.
Jei gerą virą gausu,
Parnešiosu suknelias,
Pardildinsu žiedelį,
Jei girtuoklį bernelį —
Pelys mano suknelēs
Karčiamoj' ant vagelio,
Rudys aukso žiedeliai
Ant baltųjų rankelių. (1899)

CCCCV*).

Vakarynų vėlai vakarėlij',
Prakalbėjo žalioji rutelė:
Dėlko mano sėjėja nuliudo,
Kur' mane darželij' pasėjo
Terpu dviejų, keturių rożelių,
Diemedėlių kuoleliais apsmaigė,
Baltų gulbių sparneliais apdangstė,
Žaliu vinu rutelę palaistė. (1875)

CCCCVI**).

Valiužėj' augau, valią turėjau,
Valios darbelius dirbau:
Kas dieną balta, kasdien' raudona,
Galvelė sušukuota.
Vai aičiau, aičiau Juresn' marelesn',
Prausčiau baltai burnelę.
Burnelę prausiau, rankas mazgojau,
Nuskandinau žiedelį.
Aš nuskandinau savo žiedelį
In marużių dugnelį.
Aš paprašyčiau šeuraus vėjalio
Kad išpustų žiedelį;
Vai kad išpustų, kad išliuliuotų
Žiedelį in kraštelį.
Vėjalis putė prakalbėdamas:
Keno pirktas žiedelis?
Jei broluželio žiedelis pirktas,
Daużysu in vilnelę;
Jei tėtužėlio žiedelis pirktas,
Plakdinsu in kraštelį,
O jei šio šelmio, šelmio bernelio
Gramzdinsu int dugnelį.
— Ant ko pażinai, šeurus vėjali,
Keno pirktas žiedelis,
— Sidabro baltas, aukso geltonas,
Deimantužio raudonas. (1874)

---

*) Dainuoja mergos vakarynose.
**) Slg. n. CCCXLVI.

CCCCVII.

Vanda buvo graźi pana Lenkų karalaitē,
Kuri niekad ne norējo milēt' jaunikaitį,
O kad' jiji čion ant svieto gyvent' ne tropijo,
Tiktai savo jaunas dienas tuščiai natrotijo.
Dēlto Dievo koźnas žmogus ant svieto sutvertas,
Kad jo širdis brangiai meilei ne butų uźverta*).
Leista koźnai vienai dušiai, kaip sau nor' ji butie**)—
Kam kentėtie, kam dusautie, kam čion liudnai žu-
Kad' but' Dievas dēl Adomo ne pridavęs Jievos, [tie?
Adom's Jievai but' at'davęs visas rojaus pievas.
Kas puikybē rojaus yra, kad gyvenim's liudnas,
Kas dēl savęs ne tur' draugo, to stonas akrutnas.
Rojaus daržas yr' — ant svieto mergelių kvietkelēs,
Čionais ir ant koźnos vietos gražios lelijēlės.
Kas po darźą vaikščiodamas, ar aidam's per girią
Ne nulauźė tos šakelēs, tas gyvas, ne miręs.
Norint' yra tas prieźodis: vai ne kušink' — źiurēk',
Tai ne kožnam vienam užkenks -- jei nutvēriai, tu-
Kokia kančia sutvērimui regint norēt' gautie,***) [rēk'!
Kokia gėda pradėt' vestie, pradējus ne gautie.
Visi žvērys, orų paukščiai tur' porą dēl savęs,
Tu neturi viena draugo — pasigailēk' manęs.
Atein' ruduo, lapai krinta, visos źolēs dźiusta —
Pereis tavo jaunos dienos, ar vis busi rusta?
Dėl-to myli tave svietas, kad tu mylētumei,
Tu ne myli pati savęs, kad nog svieto stumi****).
Širdį gerą Diev's tau davē ir veido skaistumą,
Tu prie savęs visus trauki per savo grażumą.
Ne sekk' ir tu Vandos budą, ne buk tokia kieta,
Gyvensiva abu poroj', taisyk' širdij' vietą.
O kaip graźu poroj' butie, sau draugą turētie!
Milēk' mane, o aš tave — mokēsiv' gyventie. (1871)

CCCCVIII.

Vargdienē mergelē rutelę sējo,
Bagočiaus dukrelē dar tik žadējo;
Vargdienē mergelē rutą ravējo,
Bagočiaus dukrelē dar tiktai sējo.

---

*) Toje pat' dainoje, 1875 m. užrašytoje, šita stropha skaitosi: ,,Dēlko koźnas vienas źmogus ant svieto sutvertas, širdij' ano brangios dienos ne gal' but' uźvertos".

**) ,,laimingai sau butie."

***) ,,tekėt' norint gautie."

****) ,,kad nog savęs stumi".

V argdienē mergelē rutelias skynē,
Bagočiaus dukrelē dar tik ravējo.
Vargdienē mergelē vainiką pynē,
Bagočiaus dukrelē dar tiktai skynē.
Vargdienē mergelē vis vainikuota,
Bagočiaus dukrelēs galva pukuota.
Vargdienē mergelē malus dainavo,
Bagočiaus dukrelē šokus dejavo. (1899)

CCCCIX.

Viena buvo Ona, antra Morijona,
O ši trečia kuo jauniausia vardu Magdalena.
Magdalena pana, vai ar busi mano —
Dovanosu bėrą žirgą ir aukso žiedelį.
— Ne noru žiedelio, veskis ir žirgelį,
Jau aš turu bernužėlį už tave gražesnį.
Bernelį gražesnį, žirgelį mudresnį,
Jisai yra šauliužėlis, girios valdonėlis.
Išjos in girelę paukštelių šaudytie,
Ir nušovė jerubaitę iš aukštos liepaitės.
— Ne tiesa, mergele, ne teisus žodeliai,
Jisai yra žalnierėlis, vaisko valdonėlis.
Išjos in vaiskelį vaiskelio valdytie,
Šauksis tave paskui save žirgelio laikytie:
Palaikyk' žirgelį, kad ne šokinėtų,
Suimk' dručiai kamanėlias, kad nė ne skambėtų.
(1899)

CCCCX.

Vilkaviškij'*) pas Gopkų toj' aukštoj' karčia-
Vai tenai gērē trys jauni broleliai, [mēlēj'
Visi broliai kareivēliai.
Ir ateina mergaitē miesto vaito dukraitē,
Ji atsineša aukso kvietkelę
Žalių šilkų skuskelēj'.
Vienas jąją užkalbino, antras tuojau pasvei-
O šis trečias jaunas jenerolas: [kino,
,,Aik, mergele, tu už manęs.''
– Atsitraukit' jus ponai, gražus ponai jenero-
Nes tu ne vertas manęs mergaitēs [lai,
Miesto vaito dukteraitēs.

---

*) Užrašyta nuo Magdės Besaspariutēs nuo Vilkavirkio; slg. n. CXXII.

Mano tēvo didžiam' dvare vis variniai vartai,
Vai vis variniai, vai vis variniai vartai —
Kur man jaunai išvažiuotie? --
Sububnijo bubnuose ir sumušē katiluose —
Gersime, broliai, iš aukso skleinyčių
Karališkoje sveklyčioj'. (1899)

CCCCXI.

Visą amžį ulevojau,
Ant smerties ned'bojau,
Ir atējo ta dienele, } bis.
Kada reik' numirtie. }
Daro grabą be durelių,
Viršuj' be langelių,
Kad vējalis ne inpustų,
Saulelē n'ineitų.
Aušt' rušrelē, tek' saulelē
Per žalią girelę --
Mane tēvas, motinēlē
In grabą indējo.
Kaip nuleido pas bažnyčią,
Varpais suskambino,
Kurie verkē ir raudojo,
Visi persistojo.
Inneš' kuną int bažnyčią,
Uždeg' šešias žvakias,
Kunigēlis, vargamistras
Giedotie pradējo.
O jus gentys, giminaitēs,
Jus mano mieliausi,
Kaskit' mane vargdienēlę
In duobę giliausią.
O jus gentys, giminaitēs
Kada jus atminsit',
Kada grabe kuną rasit'—
Manęs ne pažinsit'. (1871)

CCCCXII.

Žadu butie davatkēle,
Kad tik išnešiočiau,

Kad ir jaunas dar atjotų,
Nepasidabočiau.
Šoka kaime jaunimēlis
Didelis, ne mažas —
Ir atjoja bernužēlis
Jaunas, labai gražus;
Perkalbėjo mano širdį
Šelmis bernužēlis,
Pernakvojo vieną naktį
Šiltam' patalēlij'.
Penkis mastus drobēs duočiau,
Kad jį man pripirštų,
Ir adyčias*) dar pridēčiau,
Kad ne užsimirštų. (1873)

CCCCXIII.

Žalioj' girioj', lygioj' lankoj'
Augo žalias aržuolēlis,
Po tuom' aržuolu, po žaliuoju
Stovi aukso kreselē.
Toj' kreselēj', toj' auksinēj'
Sēdi sena močiutē.
Sedēdama gailiai verkia:
Vai suneli, sunužēli,
Kam pavirtai in aržuolēlį,
Bērą žirgą — šeurum vēju,
Tymo balnas — akmenēliu,
Kamanēlēs — lankužēle,
Kančiukēlis — žilvitēliu?
Tai tau, tai tau, sunužēli,
Saldus alus ir midutis,
Jaunos marčios, gražios mergos.
Jaunos marčios bemartauja,
Gražios mergos be mergauja."
— Vai močiute, motinēle,
Aš bijojau kareivēlių,
Tai pavirtau — aržuolēlin,
Bērą žirgą — šeurum vēju,

*) „Vingus raštai," išsiuvos, vok. Stickerei.

Tymo balnas — akmenēliu,
Kančiukēlis — žilvitēliu,
Kamanēlēs — lankužēle. (1875)

CCCCXIV.

Žalioj' girelēj', lygioj' lankelēj'
Stovē' sesių pulkelis —
Vai ir atjojo šelmis bernelis
Šaudyklą taisydamas:
— Vai skyrkis, skyrkis sesių pulkeli,
Šausu vargo mergelę,
Vai šausu, šausu tave, mergele,
Per girios gegužēlę.
— Vai ne šauk', ne šauk', šelmi berneli,
Nes nustosi žirgelio. —
— Šitą nostosu, kitą balnosu —
Šausu vargo mergelę.
Pirmą kart' šoviau — lapai mirgējo,
Mergelē ne girdējo;
Antrą kart' šoviau — žemē drebējo,
Mergelē prakalbējo:
— Vai ne šauk', ne šauk', šelmi bernuži,
Koros tave Dievulis,
Vai koros, koros Diev's - Dievulēlis,
Už vargdienę mergelę.
Vai kyla, kyla juod's debesēlis
Su dideliu griausmeliu:
Kylk', debesēli, mušk', Perkunēli,
Ing tą šelmį bernelį....
Vai ir užmušē šelmį bernelį
Už vargdienę mergelę. (1899)

CCCCXV.

Žaliojoj' girelēj' paukšteliai čiulbējo,
O mano bernelis in vainelę jojo,
In vainelę jojo, su rankele mojo:
,,Atsimink', mergele, kaip mudu gyvensiv',
Teip mudu gyvensiv', kaip karvelių pora,
O kas mus atskyrē, tą Dievas pakoros."
Aičiau aš ant kalno šalij' vieškelēlio,

Rasi pamatyčiau aš savo bernelį.
Vai joja, vai joja dvylika skadronų,
O mano bernelio tik žirgelį veda.
Žirgužēlis širvas, žēlabnai užtiestas,
Galvelę nulenkęs labai liudnas aina,
O našlelē verkia, baltas rankas laužo.
Jenerolas jodam's, vineliu vitodams:
,,Cit' ne verk', mergele, aš duosu šimtelį —
Išsirink' sau vieną iš viso pulkelio."
— Kad ir išsirinkčiau nors iš šimto vieną,
Ne bus toksai gražus, kaip mano bernelis:
Plaukeliai geltoni, veideliai raudoni,
O jo išmintēlē už visų gražiause. (1899)

CCCCXVI.

Žalioj' girelēj'
Po aržuolēliu,
Ten jauna mergelē
Šieneli grēbē. } po 2 kartu.
Atjoja bernelis
Per lygius laukus,
Mokindam's, mandrindam's
Bērą žirgelį.
„Padēk' Diev's, mergele,
Ką tu čion veiki?
Padēsu, mergele,
Šienelį grēbtie.
Pas tavo tēvelį
Gēriau ir valgiau,
Ak, tave tēvelis
Man pažadējo
Ir margas skrinelias
Užraštavojo."
— Ne tiesą, berneli,
Ne tiesą kalbi,
Ak mane tēvelis
Tau ne žadējo,
Nē margų skrinelių
Ne raštavojo.
„Kas gi tau, mergele,

Kas tau pasakē"?
— To kiemo broleliai
Tai man pasakē,
Star'polēs*) studentai
Gazietas raše. —
,,To kiemo broleliai
Tau pavydējo,
Star'polēs studentai
Tavęs norējo." (1868)

CCCCXVII.

Žalioj' girioj' lankelē, —
Augo žalia liepelē,
Pačioj' liepos viršunēlēj'
Du paukšteliu čiulbējo.
Du paukšteliu čiulbējo,
Trys berneliai kalbējo,
Sus'kalbējo trys berneliai
Jot' pas vieną mergelę.
Vienas sakē: mano bus,
Antras sakē: mano bus,
O šis trečias jauniausias,
Tai jis sakē: kaip Diev's duos.
Iki gaidžių miegojau,
Po gaidelių išjojau:
Lik' sveika, jauna mergele,
Aš jaunikis, tu našlē.
Našlē nieko ne veikē,
Tik po sodą vaikščiojo,
Tik po sodą vaikščiodama,
Sausos višnios ješkojo.
„Tu višnia, tu sausoji,
Bēda tau be lapelių,
Bēda tau be lapelių,
Man jaunai be bernelio.
Ir atjoja Lenkų pons,
Iki kelių jo žipons:
Padēkdiev's, jauna našlele,

*) ,,Starapolē," ,,Mariampolē."

Aš padēsu rutą sēt'.
— Jei padēsi, tai padēk',
Nepadēsi — nepadēk',
Aš turu nuog Dievo duotą,
Tai turu jo lauktie. (1899)

CCCCXVIII*).

Żydi, klesčia bijunēlis rutelių darželij',
Gailiai verkia sunuźēlis žirgelių stonelėj':
,,Kelk', tēveli, kelk', širdele, intaisyk' źagrelę,
Intaisykie, tētuźēli, naująją źagrelę."
— Vai, suneli dobilēli — intaisys vuošvelis,
Intaisys tau vuošvužėlis naująją žagrelę.
,,Vai vuošveli, vai širdele, intaisyk žagrelę,
Intaisyk' man, vuošvužēli, naująją źagrelę."
— Vai ženteli, vai suneli, ar tu girioj' augai,
Ar tai girioj' terp medelių, terp źalių lapelių?
,,Vai vuošveli, vai širdele — vis pas tētuźēlį,
Vis pas seną tētužēlį su jaunais broleliais.
Kaip tēvelis žagrę taisē, da' aš maźas buvau,
Kaip brolelis lauką arē, da' man nerupējo.
Kaip vuošvelis źagrę taisė, ant žagrēs rymojau,
Akt źagrelēs rymodamas labai gailiai verkiau.

* * *

Żydi, klesčia lelijėlē rutelių darźelij',
Gailiai verkia dukruźēlė aukštojoj' klētelėj':
,,Kelk', močiute, kelk', širdele, intaisyk' staklelias,
Intaisykie, motinēle, naujaisias staklelias."
— Vai dukrele, lelijēle, intaisys anyta,
Intaisys tau anytēlē naujaisias staklelias. —
,,Anytēle, širduźele, intaisyk' staklelias,
Intaisyk' man, anytėle, naujaisias staklelias. —
— Vai martele, vai gulbele, ar tu girioj' augai,
Ar tai girioj' terp medelių, terp žalių lapelių?
,,Anytēle širduźēle — vis pas motinēlę,
Vis pas savo motinēlę su jaunom seselēm.
Kaip močiutē staklias taisē, da' aš maža buvau,
Kaip seselē drobias audē, da man ne rupējo.
Kaip anyta staklias taisē, ant staklių rymojau,
Ant staklelių rymodama labai gailiai verkiau.
(1899)

CCCCXIX*).

Żydi, klesčia bijunēlis

---

*) Slg. n. CCCCXIX.

*) Dainuoja pasekėjai, gryždami atgalios, palikę marčią arba źentą; slg. n. CCCCXVIII.

Vidurij' darželio,
Krinta, byra jo lapeliai
Ant sieros žemelēs,
O jau mano tētužēlis
Aukštamjam' kalnelij'.
Kelk', tēveli, kelk', širdele,
Taisyk' man žagrelę.
— Aš ne kelsu, nē aš aisu,
Nē aš tau taisysu,
Taisys tavi, sunužēli,
Senas vuošvužēlis. —
Kaip vuošvelis žagrę taisē,
Tai aš gailiai verkiau,
In žagrelę žiurēdamas,
Ant jos rymodamas:
— ,,Vai suneli, vai ženteli,
Kiba girioj' augai." —
Vai tēveli, vai vuošveli —
Vis pas tētužēlį,
Kaip tēvelis žagrę taisē,
Tai aš mažas buvau,
Kaip broleliai lauką arē,
Da' man ne rupējo.

* * *

Žydi, klesčia lelijēlē
Vidurij' darželio,
Krinta, byra jos lapeliai
Ant sieros žemelēs,
O jau mano motinēlē
Sierojoj' žemelēj'.
Kelk', močiute, kelk', širdele,
Taisyk' man staklelias.
— Nē aš kelsu, nē aš aisu,
Nē aš tau taisysu,
Taisys tavi, dukružēle,
Sena anytēlē. —
Kaip anyta staklias taisē,
Tai aš gailiai verkiau,
Ant staklelių rymodama,
Int jais žiurēdama.

— „Vai martele, vai gulbele,
Kiba girioj' augai." —
Vai anytel', vai širdele —
Vis pas motinēlę:
Kaip močiutē staklias taisē,
Tai aš maža buvau,
Kaip seselēs drobias audē,
Da' man ne rupējo. (1875)

CCCCXX.

Žirgelis žvengē,
Seselē verkē:
,,Tu jau ne gryżsi
Ink šę šalelę."
— Ne verk', sesele,
Ne verk', jaunoji,
Skynk', pynk' vainiką
Savam broleliui. —
Verkē močiutē
Su seserēlēms:
,,Likk' sveik's, mielasis
Mano suneli."
— Ne verkk', močiute,
Ne verkk', širdele,
Aik ink' darželį,
Ramink' dukrulę.
— ,,Suneli mano,
Mielasai mano,
Krito rutelē
Žaliam' darželij'."
— Rytoj' rytelij'
Ankščiau saulelēs
Jau iškeliausu
Ink kelionēlę.
Žirgą balnojant,
Atsisveikinant,
Byr' ašarēlēs,
Kaip aguonēlēs.
Keliavau dienas
Ir adynēlias

Per Jurias marias,
Tamsias girelias. --
Mielas mēnulis
Ir sietynēlis
Skyrē keliaļ
Tēvo suneliui. (1874)

PABAIGA.

Rodinys Dainų.

Klaidų pataisymas I dalies.

lapas,	ailia no viršaus:	atspaudinta —	tur stovėt:
VI	22	persiimsim	priimsim
VII	33	detališkai	detailiškai
VIII	14	liudoja	liudija
IX	4	musikališkkų	musikališkų
,,	7	karšte	krašte
,,	11	seniosos	senosios
X	23	Sagutę	Saputę
XI	12	kurias	karias
XI	20	Yliadoje	Iliadoje
XIII	12	studijomis	studijoms
11	11	Pvusus	Prusus
12	12	likybės	tikybės
13	11 ir kitur	tave	tavę
,,	12	sugyžsi	sugryžsi
15	12	sumudzino	sumudrino
25	32	teečia	trečią
28	14 ir kitur	mane, save	manę, savę
37	27 ir kitur	į	in
40	17	žiuriau	žiurau
47	25	rimską	rinską.
50	6	grażiau	grażiai
52	1	....	Ir prijojo pilnas dva-
62	31	żylutė	zylutė [ras
81	33	żomčinias	zomčinias
92	13	juodėrėli	juodbėrėli
94	13	susitaikė	susilaikė
115	14	pjatie	pjautie
137	6	aukuštojoj	aukštojoj
145	1	merguežle	merguźėlė
156	30	velkias	pelkias
161	3	šaus	išaus
165	1	jauna me....	mergelė
173	3	agilių	aglių.